

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav speciálněpedagogických studií

Diplomová práce

Zkušenosti učitelů s distančním vzděláváním v době pandemie Covid - 19

Olomouc 2022

Vedoucí práce:

doc. Mgr. Michal Růžička, Ph.D.

Autor práce:

Bc. Veronika Zámečnicková

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucímu mé diplomové práce doc. Mgr. Michalu Růžičkovi, Ph.D. za jeho čas, odborné vedení a cenné rady. Také bych chtěla tímto poděkovat všem účastníkům rozhovorů, kteří byli ochotni zúčastnit se výzkumu.

Prohlášení

Čestně prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracovala samostatně pod odborným vedením doc. Mgr. Michala Růžičky, Ph.D. a použila jsem jen uvedenou literaturu a zdroje.

V Olomouci dne 16. 6. 2022

.....

Bc. Veronika Zámečnicková

Obsah

Úvod.....	6
1 Zásah pandemie covid-19 do vzdělávání	8
1.1 Nemoc covid-19	8
1.2 Školství ve druhém pololetí školního roku 2019/2020	9
1.3 Školství ve školním roce 2020/2021	13
2 Doporučení a pomoc školám	20
2.1 Metodické doporučení MŠMT	20
2.2 Česká školní inspekce	22
2.3 Pomoc školám při vzdělávání na dálku.....	24
3 Distanční vzdělávání	26
3.1 Charakteristika distančního vzdělávání.....	26
3.2 Formy distančního vzdělávání	28
3.3 Komunikační platformy	31
3.4 Výhody a nevýhody distančního vzdělávání.....	36
4 Metodologická východiska.....	38
4.1 Vymezení výzkumného problému, výzkumná otázka	38
4.2 Metodika výzkumu.....	38
4.3 Realizace výzkumného šetření	39
4.4 Triangulace.....	41
4.5 Etické aspekty výzkumu.....	42
4.6 Metody zpracování a analýza dat	42
5 Interpretace dat	43
6 Diskuse	54
6.1 Limity studie	59

Závěr	60
Seznam použitých zdrojů	62
Seznam tabulek	70
Seznam příloh.....	71

Úvod

Na začátku roku 2020 se začala po celém světě šířit nová nákaza covid-19. Virová pandemie se zapsala do našeho života. Ze dne na den se uzavřely základní, střední i vysoké školy a žáci nesměli chodit do školy. Na celém světě uzavření škol postihlo téměř 1,6 miliardy dětí, žáků a studentů. Výuka se přesunula do online prostředí. Vzdělávalo se distančním způsobem. Na tuto situaci nebyly školy, ani učitelé připraveni.

Za dobu pandemie covid-19 prošly školy několika vlnami epidemie. Po první vlně nákazy na konci jara v roce 2020 se české školství muselo přizpůsobit. Ministerstvo školství novelizovalo školský zákon, kde legálně ukotvilo povinnost distančního vzdělávání, jak ze strany školy, tak i ze strany žáků a studentů. Ve druhé vlně epidemie v podzimním období školního roku 2020/2021 umožnila Česká školní inspekce všem základním a středním školám možnost metodických konzultací. Pomohla jim v tématech souvisejících s distančním vzděláváním s cílem pomoci školám řešit obtíže, s nimiž se v rámci distančního vzdělávání setkávají.

V době uzavření škol se potvrdilo rozdělení škol podle digitální gramotnosti. Některé školy byly již s využíváním digitálních technologií ve výuce obeznámeni, už delší dobu používaly výukové aktivity. Jiné školy třeba neměly žádnou digitální techniku a učitelé s technikou neuměli.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části - teoretickou a praktickou. Teoretická část přináší základní teoretická východiska pro část praktickou. V teoretických východiscích se v první řadě zabýváme, jak nás zasáhla pandemie covid-19. Respektive nemocí covid-19 jako takovou. Dále se v práci zaměříme na školství v době pandemie covid-19, respektive na průběh školství na jaře 2020, na školství po celý školní rok 2020/2021 a uzavírání škol.

Druhá teoretická kapitola se věnuje pomoci školám a učitelům při pandemii covid-19. Pomoc zaměříme na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Českou školní inspekci a na organizace, které také přispěly k pomoci.

Třetí teoretická kapitola se zabývá celkově problematikou distančního vzdělávání. Tato kapitola představí pojem a charakteristiku distanční výuky. Dále se kapitola zabývá dělením distanční výuky na formy výuky, nejčastěji využívané komunikační platformy pro umožnění distančního vzdělávání a v neposlední řadě výhody a nevýhody distančního vzdělávání.

Praktická část je zaměřena na popis metodologických východisek výzkumu a zpracování výzkumného šetření za pomoci metody polostrukturovaného rozhovoru. Rozhovor je proveden s učiteli a řediteli. Také je proveden jeden rozhovor s žákyní. Dále také v praktické části práce podrobněji popisujeme výzkumné cíle a výzkumné otázky. V neposlední řadě prezentujeme získaná data, které dále interpretujeme, analyzujeme a porovnáваме.

V závěru práce je také diskuse, ve které odpovíme na výzkumný cíl, výzkumnou otázku a dílčí podotázky. Součástí diskuse jsou uvedeny limity výzkumu.

Téma ohledně distanční výuky je velmi nové. Technologie ve výuce se také velmi rychle vyvíjejí. Není vyloučené, že by se distanční výuka nemohla nikdy vrátit zpátky do výuky. Má své výhody i nevýhody.

1 Zásah pandemie covid-19 do vzdělávání

V posledních dvou letech se všem změnil život. Na celém světě na přelomu roku 2019/2020 vypukla pandemie covid - 19 způsobená virem SARS-CoV-2. Pandemie covid - 19 změnila způsob vzdělávání, zdravotnictví, práce a další.

1.1 Nemoc covid-19

První případy nákazy byly zaznamenány v čínském Wu-chanu v prosinci 2019. Hlavním příznakem byla pneumonie z nejasného důvodu. Bylo zjištěno, že se jedná o koronavirus. Rod virů, které jsou původcem akutních respiračních infekcí. Virus byl označen jako SARS-CoV-2 a způsobené onemocnění jako covid-19 (Trojánec et al., 2020). Dalšími známými druhy koronaviru, které napadají buňky lidí jsou SARS-CoV (2002) a MERS-CoV (2012).

Onemocnění covid-19 je akutní respirační onemocnění přenášeno kapénkami. Člověk po nakažení je pro okolí infekční za cca 2 dny a max 1 den před projevem příznaků onemocnění. Podle Státního zdravotního ústavu lze *virus nalézt ve vzorcích z dýchacích cest 1-2 dny před nástupem příznaků a až 8 dní po začátku příznaků onemocnění u mírných průběhů onemocnění, u závažných průběhů se virus v dýchacích cestách může vyskytovat déle, s maximem druhý týden po infekci (nákaze)* (Státní zdravotní ústav, 2021).

Nejčastěji se člověk nakazí vdechnutím nebo přímým zasažením sliznic kapénkami při úzkém kontaktu s infikovanou osobou. Méně častým způsobem je pak nakažení přes kontaminované předměty nebo povrchy. Podle Trojánka et al. (2020) zůstává virus infekční na různých druzích povrchů, například na plastech a nerezové oceli vydržel cca 72 hodin (Trojánec et al., 2020).

Nemoc covid-19 má různé příznaky nebo může být u člověka také bezpříznaková. Nemoc může mít mírný, střední až středně těžký průběh bez hospitalizace. Osoby staršího věku, osoby s chronickým onemocněním (cukrovka, rakovina, onemocnění kardiovaskulárního systému, a další) nebo se sníženou imunitou se řadí mezi rizikové osoby. Tito osoby při onemocnění covid-19 mají častěji těžký průběh nemoci a vyžadují lékařskou péči. Světová zdravotní organizace (WHO) řadí mezi nejčastější příznaky covidu-19:

- horečka
- kašel

- únava
- ztráta chuti nebo čichu.

Mezi méně časté příznaky WHO řadí:

- bolest krku
- bolest hlavy
- bolesti
- průjem
- vyrážka na kůži nebo změna barvy prstů na rukou nebo nohou
- červené nebo podrážděné oči (WHO, 2022)

Proti nákaze covid-19 se můžeme chránit třemi R - rouška (respirátor), ruce a rozestup. Také je možnost se nechat dobrovolně očkovat. V této době je v EU 5 vakcín pro snížení nákazy covid-19 schváleno k očkovaní. Jsou jimi COMIRNATY (Pfizer/BioNTech), SPIKEVAX (Moderna), VAXZEVRIA (AstraZeneca), JANSSEN (Johnson & Johnson), NUVAXOVID (Novavax). Dalším řešením pro prevenci šíření covid-19 je časté testování. Existují dva druhy testů na prokázání přítomnosti nákazy covid-19. PCR test a Antigenní test (tento test je k účelu samotestování) (Covid portál, 2022).

Od začátku pandemie covid-19 virus několikrát změnil svoji podobu (mutoval). Některé varianty mutace se v populaci uchytily a některé v průběhu zmizely. Dosud virus zmutoval do několik významných variant. Jsou to varianty Beta (Jihoafrická), Gamma (Brazilská), Delta (Indická) a Omikron. Varianta Omikron se šíří rychleji než jiné varianty, má vyšší nakažlivost a snižuje účinnost vakcíny (Státní zdravotní ústav, 2021).

1.2 Školství ve druhém pololetí školního roku 2019/2020

Po jednání Bezpečnostní rady státu 10. března 2020 nařídilo Ministerstvo zdravotnictví 11. března zákaz „osobní přítomnosti žáků a studentů na základním, středním a vyšším odborném vzdělávání ve školách a školských zařízeních podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a osobní přítomnost studentů na studiu na vysoké škole podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů. Toto mimořádné opatření mělo platit až do odvolání (MZČR, 2020).

12. března se opatření ohledně škol změnilo vyhlášením nouzového stavu. Opatření se nově dotklo také osobní přítomnosti žáků na základní umělecké škole a jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky. Byla zakázána přítomnost na zájmovém vzdělávání ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (střediska volného času, školní kluby, družina).

S ohledem na zákaz osobní přítomnosti na vzdělávání se do toho také řadí akce pořádané školami. Celkově se jedná o zákaz vzdělávání na:

- základní škole (i zřízené podle §16 školského zákona)
- škole zřízené při zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy
- jazykové škole
- základní umělecké škole
- střední škole a konzervatoře
- vyšší odborné škole
- vysoké škole
- školských zařízeních pro zájmové vzdělávání
- jednoleté jazykové pomaturitní kurzy

Do uzavření škol nespádají mateřské školy, i když ministerstvo školství doporučuje zřizovatelům zvážit omezení nebo přerušení provozu.

Školy, žáci ani rodiče nebyli v minulosti na podobnou situaci připravováni. Ze dne na den se přerušila výuka. Školy hledaly řešení, jakým způsobem zajistit svým žákům výuku. Některé školy měly výhodu, protože digitální technologie ve výuce již v nějaké míře využívaly. Na druhou stranu tu byly také školy, které neměly žádné technické zařízení (Pavlas et al., 2020).

Od 17. března nařídila vláda určit jednu školu nebo školské zařízení v kraji, které bude vykonávat péči o děti ve věku od 3 do 10 let jejichž zákonní zástupci pracují v odvětví:

- *bezpečnostních sborů*
- *obecní policie*
- *ozbrojených sil*
- *poskytovatele zdravotních služeb*
- *ochrany veřejného zdraví*

- *pedagogický nebo nepedagogický pracovníci určené školy nebo školského zařízení* (Vláda, 2020a)

Uzavření škol a školských zařízení se dotklo také zápisu dětí do povinné školní docházky. Zápisy se uskutečnily v termínu dle školského zákona. Bylo to v termínech od 1. dubna do 30. dubna. Přesný termín si podle školského zákona zvolili ředitelé příslušných škol samy. Zápisy dětí do povinné školní docházky za platnosti mimořádného opatření proběhlo bez přítomnosti dětí ve škole. Školy také omezily přítomnost zákonných zástupců dítěte, informovaly zákonné zástupce o možnosti podání přihlášky bez osobní přítomnosti, a to například podáním prostřednictvím datové schránky, emailem s elektronickým podpisem nebo poštou. V jedinečných případech mohli rodiče osobně do školy.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy doporučilo školám uspořádat s dětmi a rodiči setkání v prostorách školy po ukončení mimořádných opatření. Při běžném prezenčním zápisu dětí do povinné školní docházky by se s tímto děti seznámily při motivační části zápisu (MŠMT, 2020).

Do škol se žáci a studenti mohli vrátit 11. května. Uvolnění mimořádného opatření se týkalo přítomnosti žáků a studentů závěrečných ročníků základní a středních škol, konzervatoří a vyšších odborných škol. Umožnilo se tak na základě možnosti přípravy žáků a studentů na přijímací zkoušky na střední školy, maturitní a závěrečné zkoušky nebo absolutoria. Žáci se také vrátili do škol při dětských domovech, výchovných a diagnostických ústavech a škol při zdravotnických zařízeních. Dále se také obnovila přítomnost ve škole na základních uměleckých školách, jazykových školách, jednoletých kurzech cizích jazyků. Otevřela se střediska volného času a školská poradenská zařízení. Výuka v těchto školách byla dobrovolná a byla umožněna jen 15 žákům. Třída se dělila na skupiny. Složení skupin bylo neměnné a děti nemohly skupiny měnit.

25. května se rozvolnilo další opatření ohledně docházky do škol. Do škol mohli začít chodit žáci 1. stupně základní školy a děti v přípravné třídě základní školy v počtu 15 dětí ve třídě. Tato účast byla také dobrovolná. Škola se otevřela 8. června pro žáky 2. stupně základních škol (6.,7. a 8. třída) a tříd zřízených pro žáky s tělesným postižením, mentálním postižením, souběžným postižením více vadami, autismem a závažnými vývojovými poruchami chování, za účelem konání konzultací či třídnických hodin.

Od 22. června bylo školám umožněno konat školní akce s větším počtem lidí, které se uskutečňují na konci školního roku. Spadají sem předání vysvědčení, koncerty na základní umělecké škole a další akce (MŠMT, 2020a).

Jednotné přijímací zkoušky a maturity proběhly prezenčně v červnu. Podle zákona č. 135/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončování ve školním roce 2019/2020, který byl přijat vládou i Parlamentem ČR a schválen prezidentem republiky, musí jednotná přijímací zkouška proběhnou nejdříve 14 dní po umožnění studentům vrátit se do škol. Dále dle zákona č. 135/2020 Sb. bude „*maturitní zkouška zahájena nejdříve 21 dnů po obnovení možnosti osobní přítomnosti žáků na středním vzdělávání ve škole, nejpozději však do 30. června 2020.*“ Jednotné přijímací zkoušky proběhly 8. - 9. června, kdy 8. června byly jednotné přijímací zkoušky na čtyřleté obory a 9. června na víceletá gymnázia.

U maturit proběhly didaktické testy od 1. do 3. června. 1. června studenti psali didaktický test pro předměty matematika, francouzský či anglický jazyk, 2. června český jazyk a literatura, německý, španělský či ruský jazyk a 3. června studenti psali matematiku. Písemná část ve školním roce 2019/2020 ve společné části maturit neproběhne. Jako jediné praktické zkoušky a maturitní práce včetně obhajob se mohly konat už dříve. Pro ústní maturitní zkoušky doporučilo ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, aby ústní zkoušky společné a profilové části maturitních zkoušek proběhly až po jednotných přijímacích zkouškách. V tomto případě vycházel termín na 10. června (MŠMT, 2020b).

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydalo podle §56, 71 a 112 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání vyhlášku č. 211/2020 Sb. o hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve druhém pololetí školního roku 2019/2020. Podle této vyhlášky se měly školy v základním vzdělávání, středním vzdělávání a ve vzdělávání na konzervatořích řídit při hodnocení vzdělávání žáka za druhé pololetí školního roku 2019/2020 z podkladů získaných:

- *ve druhém pololetí v době, kdy žák má povinnost řádně docházet do školy,*
- *ve vzdělávání na dálku, pokud má pro takové vzdělávání žák podmínky*
- *při vzdělávacích aktivitách konaných ve škole v době, kdy žák nemá povinnost řádně docházet do školy*

- z výsledků žáka za první pololetí školního roku 2019/2020 (Vyhláška č. 211/2020 Sb.)

Dále měli učitelé při hodnocení zohlednit další kritéria při distančním vzdělávání, kterými jsou:

- *snaha žáků*
- *odevzdávání úkolů*
- *samostatná práce žáků a jejich samostudium*
- *sebehodnocení žáka jako podklad pro hodnocení učitele (MŠMT, 2020c)*

Dbát museli také na základní principy hodnocení žáků při distanční výuce, kterými jsou:

- *Spravedlivé hodnocení každého žáka*
- *Respektování individuálních podmínek na domácí přípravu a vzdělávání na dálku*
- *Poskytování zpětné vazby.*
- *Klasifikace na vysvědčení by neměla být horší než v předchozím pololetí, a to zejména na základních školách*
- *Problematické situace by měly být vždy řešeny ve prospěch žáků (MŠMT, 2020c)*

Hlavním cílem hodnocení žáků při distančním vzdělávání je podpora učení žáků a podpora jejich schopnosti samostatně organizovat svoje vzdělávání. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy doporučilo školám hodnotit žáky v době distančního vzdělávání formativním hodnocením. Podle Pavlase et al., (2020) na základních školách používali učitelé standardní klasifikaci na necelé pětině škol. Na středních školách používali standardní klasifikaci na více než polovině zkoumaných škol.

Školám bylo doporučeno neusilovat při vzdělávání na dálku o naplnění kompletního obsahu svých ŠVP. Naopak ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy doporučovalo školám soustředit se na hlavní důležité výstupy ve školním vzdělávacím plánu školy. (MŠMT, 2020c).

1.3 Školství ve školním roce 2020/2021

Vyhlášením dalšího nouzového stavu od 5. října se vláda rozhodla odsouhlasit od 12. října omezení provozu středních a vyšších odborných škol a konzervatoří podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský

zákon), ve znění pozdějších předpisů. Omezením provozu škol se zakazuje osobní přítomnost žáků a studentů na středním a vyšším odborném vzdělávání ve školách a vzdělávání v konzervatoři podle školského zákona. Dále se zakazuje provoz na:

- základních uměleckých škol
- jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky
- středisek volného času a školních klubů

Žáci druhého stupně základní školy podstoupí takzvanou „rotační výuku“. Jeden týden bude přítomnost žáků pouze polovina tříd na vzdělávání a další týden druhá polovina tříd. Ty třídy, které nejsou přítomny na prezenční výuce, se vzdělávají distančním způsobem.

Zákaz přítomnosti na prezenční výuce se nevztahuje na žáky prvního stupně základní školy, na školy a třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, praktických škol jednoletých a dvouletých, praktického vyučování a praktické přípravy a škol zřízených při zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy. Také se vláda dále rozhodla o prodloužení podzimních prázdnin od 26. října do 27. října (Vláda, 2020b).

14. října vyšlo v účinnost usnesení vlády České republiky, které zakazuje provoz základních škol (1. i 2. stupně) podle školského zákona, a to tak, že se zakazuje osobní přítomnosti žáků na základním vzdělávání v základní škole.

V ten samý den vyšlo v účinnost nařízení hejtmanům krajů a primátorovi hlavního města Prahy, aby v místech, kde je taková potřeba, určili školu nebo školské zařízení, které budou vykonávat nezbytnou péči o děti ve věku od 3 do 10 let. Tyto školy mohli navštěvovat žáci rodičů, kteří jsou zaměstnanci:

- *bezpečnostních sborů*
- *obecní policie*
- *poskytovatelů zdravotních služeb*
- *orgánů ochrany veřejného zdraví*
- *zaměstnanci uvedení v § 115 odst. 1 a další zaměstnanci v sociálních službách podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů,*

- *sociální pracovníci zařazení k výkonu sociální práce na krajských a obecních úřadech podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů,*
- *sociální pracovníci a další odborní pracovníci vykonávající činnosti podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů,*
- *příslušníky ozbrojených sil*
- *pedagogickými anebo nepedagogickými pracovníky určené školy nebo školského zařízení, a to bez ohledu na to, zda jsou tyto děti dětmi nebo žáky určené školy nebo školského zařízení. (Vláda, 2020c)*

Od 2. listopadu se k těmto povolání přidali ještě další zaměstnanci (Vláda, 2020d).

21. října se do škol mohli vrátit žáci a studenti praktického vyučování a praktické přípravy zdravotnických oborů ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb.

Vláda s účinností ode dne 18. listopadu povoluje účast studentů středních škol na individuálních konzultacích (pouze jeden žák nebo student a jeden pedagogický pracovník) a žáků v oboru vzdělání Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá. Dále se povoluje účast žáků:

- *na základních školách při zdravotnickém zařízení*
- *děti v přípravné třídě,*
- *žáků 1. a 2. ročníků základní školy,*
- *žáků prvního stupně základní školy, pokud jsou zařazeni do třídy společně se žáky 1. nebo 2. ročníku základní školy,*
- *děti v přípravném stupni základní školy speciální,*
- *škol zřízených při zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy,*
- *základních škol nebo tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona,*
- *individuální konzultace (pouze jedno dítě nebo žák, jeden pedagogický pracovník a příp. zákonný zástupce) (Vláda, 2020e).*

Od 25. listopadu se povoluje účast na středních školách žáků závěrečných ročníků a žáků čtvrtých ročníků šestiletých vzdělávacích programů v konzervatoři, praktické vyučování a praktické přípravy za přítomnosti nejvýše 20 žáků nebo studentů, konání závěrečných zkoušek, maturitních zkoušek, absolutorii a mezinárodně uznávaných zkoušek (Vláda, 2020f).

Dne 30. listopadu se rozvolnilo opatření pro žáky nižších stupňů šestiletého a osmiletého gymnázia a prvního až čtvrtého ročníku osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Třídy se musí vzdělávat rotačním způsobem. Do škol se také vrátili žáci 1. stupně základní školy, 9. ročníků základní školy, 6. až 8. ročníku základní školy rotačním způsobem (Vláda, 2020g).

Dále se dne 7. prosince se vrátili do škol žáci středních škol dalších ročníků než závěrečných, a to rotačním způsobem. Umožnil se provoz školních družin a školních klubů, a to pod podmínkou, že jsou přítomni děti nebo žáci pouze z jedné třídy nebo z jednoho ročníku. Dětem, žákům a studentům se prodloužili Vánoční prázdniny. Prázdniny začali 21. prosince. Toto období vláda nazvala jako „Dny boje proti covidu-19“ (Vláda, 2020h).

Vláda znovu omezila s účinností dne 27. prosince (pro žáky platné od pondělí 4. ledna) přítomnost některých žáků ve škole. Jedná se o žáky 3., 4. a 5. ročníku 1. stupně základní školy, žáky 2. stupně základní školy, studenty středních a vyšších odborných škol a konzervatoří. U studentů středních a vyšších odborných škol a konzervatoří mají výjimku:

- *školy zřízené při zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy,*
- *školy zřízených Ministerstvem spravedlnosti,*
- *studenti v oboru vzdělání Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá,*
- *praktické vyučování a přípravy žáků a studentů zdravotnických oborů ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb (Vláda, 2020ch)*

Stejně jako na jaře 2020 doporučilo Ministerstvo školství školám spíše využívat formativní hodnocení. Učitelé se měli zaměřit na podporu žáků v učení, poskytovat zpětnou vazbu žákům. Při hodnocení žáků na vysvědčení měli učitelé zhodnotit množství požadovaných podkladů pro hodnocení, respektive počet známek, množství a rozsah písemných testů a ústního zkoušení. Bylo doporučeno učitelům, aby termíny testů či zkoušek konzultovali s ostatními učiteli žáků. Předcházelo to nepřiměřenému přetěžování žáků. Vzdělávání distančním způsobem je pro žáky nová metoda vyučování. Žáci se musí naučit organizovat vlastní čas a práci.

Na vysvědčení je možné hodnotit klasifikací, slovně i oběma způsoby. Ministerstvo školství doporučilo spíše hodnocení slovní a klasifikaci doplněnou slovním hodnocením. Hodnocení žáka by mělo vycházet z dosažených školních výstupů a také přihlídnutí k daným možnostem při distanční výuce. Těmi mohou být:

- účast a aktivita na distanční výuce
- osvojení si nové dovednosti komunikovat v prostředí platforem s učiteli i spolužáky
- řešení problémů spojených s distanční výukou, tvořivost, adaptabilita apod.
- schopnost organizovat si čas a učení
- plnění zadaných úkolů (včas, kvalita, tvořivost a další)
- další extra úkoly
- využití znalostí a dovedností z prezenční výuky

Slovní hodnocení doporučilo Ministerstvo školství využít zvláště u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které byla distanční výuka obzvláště náročná. Vhodné je také využít slovní hodnocení v případech, kdy se žáci z nepodnětného prostředí málo zapojovali do distančního vzdělávání (MŠMT a ČŠI, 2021).

Dne 26. února 2021 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nařídilo uzavření zbývajících škol. Uzavření škol se dotklo:

- dětí v mateřské škole
- dětí v přípravné třídě
- žáků 1. a 2. ročníků základní školy
- žáků prvního stupně základní školy, pokud jsou zařazeni do třídy společně se žáky 1. nebo 2. ročníků základní školy
- dětí v přípravném stupni základní školy speciální
- žáků v základních školách nebo třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona
- žáků v oboru vzdělání Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá
- školních klubů a družin, které mohly být v určitých specifických případech v provozu

Děti v posledním povinném ročníku v mateřské škole musí mít zajištěné distanční vzdělávání.

Uzavření škol se nedotklo:

- dětí a žáků v mateřských školách a základních školách při zdravotnickém zařízení

- žáků škol zřízených při zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy
- žáků škol zřízených Ministerstvem spravedlnosti
- při praktickém vyučování a praktické přípravě žáků a studentů zdravotnických oborů ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb (Vláda, 2021a)

Stejně jako ve druhé polovině školního roku 2020 se opatření dotklo přijímacích zkoušek a zápisů dětí do základního vzdělávání. Pro žáky, kteří vykonávali jednotné přijímací zkoušky se prodloužil čas jednotlivých zkoušek. Test z českého jazyka a literatury se prodloužil na 70 minut a test z matematiky na 85 minut. Důvodem prodloužení času je nařízená převážně distanční výuka v prvním a také ve druhém pololetí tohoto školního roku pro žáky 9. ročníků. Žáci většiny základních škol byli po většinu letošního školního roku vzdělávání distančním způsobem (MŠMT, 2021a). Podle § 184a odst. 2 školského zákona platí, že *„Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem“* (Zákon č. 561/2004 Sb.). Z tohoto odstavce lze usoudit, že některé školy nemusely naplnit všechny očekávané výstupy a vzdělávací cíle školního vzdělávacího programu. Každá škola mohla přistoupit ke vzdělávání distančním způsobem jinak a v jiné míře.

Zápis do povinné školní docházky probíhal stejně jako na jaře 2020. Byla omezena účast budoucích žáků při zápisu, tudíž motivační část zápisu. Školy mohly motivační část zápisu nabídnout rodičům dobrovolně prostřednictvím online platformy.

Na konci školního roku bylo školám umožněno uspořádat pro přijaté děti a jejich rodiny společné setkání dodatečně. Bylo doporučeno, aby se obsah setkání zaměřil na seznámení se s prostředím školy, vzdělávacím programem, učiteli atd (MŠMT, 2020d).

Účinnost mimořádného opatření o uzavření většiny škol ze dne 27. února se prodlužovala až do 11. dubna. Ode dne 12. dubna se poprvé opatření začalo rozvolňovat. Do škol vláda umožnila první návrat žáků. Podmínkou prezenční výuky bylo povinné testování žáků na nepřítomnost covid-19. Výjimku z testování měli ti žáci, kteří absolvovali PCR test s negativním výsledkem nejdéle před 7 dny, má vystaven certifikát Ministerstva zdravotnictví ČR o provedeném očkování proti onemocnění covid-19 nebo prodělal v posledních 90 dnech laboratorně potvrzené onemocnění covid-19. Testování bylo povinné a žáci se museli testovat

2x týdně. Pokud se dítě, žák nebo student odmítne otestovat, není mu umožněna osobní přítomnost na vzdělávání. Do škol se mohli vrátit žáci z:

- *oboru vzdělání Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá,*
- *přípravné třídy,*
- *1. stupně ve škole, ve které je počet žáků 1. stupně nejvýše 75 žáků, pokud je budova tohoto 1. stupně stavebně oddělena od budovy 2. stupně základní školy, a to včetně školní jídelny,*
- *1. stupně ve škole, která nesplňuje podmínky více uvedené, a to způsobem, že se vzdělávání v lichém týdnu neúčastní první polovina tříd a v sudém týdnu neúčastní druhá polovina tříd (při lichém počtu tříd lze počet zaokrouhlit),*
- *přípravného stupně základní školy speciální,*
- *základních škol nebo tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona,*
- *individuální konzultace (pouze jedno dítě nebo žák, jeden pedagogický pracovník a případně zákonný zástupce),*
- *skupinové konzultace žáků 2. stupně ohrožených školním neúspěchem anebo žáků 9. tříd podle jejich potřeby vyhodnocené školou v předmětech potřebných pro přijímací zkoušky, a to v nejvyšším počtu 6 žáků v jedné skupině,*
- *MŠ dětí, které plní povinné předškolní vzdělávání s tím, že mohou být vzdělávány pouze v neměnných skupinách nejvýše 15 dětí,*
- *mateřských škol a tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona (MZČR, 2021)*

Toto rozvolnění škol se netýkalo Ústeckého kraje. Zde zůstaly školy uzavřeny až do 18. dubna (Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje, 2021).

26. dubna se v Královéhradeckém, Karlovarském a Plzeňském kraji vrátily všechny děti do mateřských škol. Ve stejných krajích a dále v Libereckém, Pardubickém, Středočeském kraji a v hlavním městě Praha se od 3. května dále povolila účast ve školách žákům nižšího stupně šestiletého a osmiletého gymnázia a žáků prvních čtyř ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, a to za podmínky rotační výuky. Dále účast žáků 2. stupně základní školy způsobem rotační výuky. V ostatních krajích stále platí nařízení vlády ze 12. dubna (Vláda, 2021b). Ve zmíněných krajích se od 4. května také vrátila účast žáků na základních uměleckých školách, a to v omezeném počtu (Vláda, 2021c).

Od 17. května se dále upravilo nařízení vlády o osobní přítomnost žáků. Do škol se vrátili žáci 2. stupně základních škol podle školského zákona, a to tak, že se vzdělávání v lichém týdnu neúčastní první polovina tříd a v sudém týdnu neúčastní druhá polovina tříd. Toto nařízení se netýkalo:

- žáků ve školách v Karlovarském kraji, Královéhradeckém kraji, Libereckém kraji, Pardubickém kraji, Plzeňském kraji, Středočeském kraji a hlavním městě Praze,
- základních škol při zdravotnickém zařízení,
- škol zřízených při zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy,
- základních škol nebo tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona,
- individuální konzultace (pouze jeden žák, jeden pedagogický pracovník případně zákonný zástupce),
- skupinové konzultace žáků 2. stupně ohrožených školním neúspěchem anebo žáků 9. tříd podle jejich potřeby vyhodnocené školou v předmětech potřebných pro přijímací zkoušky, a to v nejvyšším počtu 6 žáků v jedné skupině (Vláda, 2021d).

Dnem 24. května byla povolena účast na výuce všem žákům, kteří nemají žádné příznaky onemocnění covid-19 a provedli preventivní antigenní test. Byl omezen pouze počet osob v místnosti například při konání závěrečných zkoušek nebo při provozu středisek volného času.

2 Doporučení a pomoc školám

Při zavedení distančního vzdělávání se Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Česká školní inspekce (ČŠI), Národní úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB), Národní pedagogický institut České republiky (NPIČR) a také další organizace jako je T-Mobile a další organizace se podílelo na pomoci školám a učitelům. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spolupracovalo s Českou televizí na vytvoření TV pořadu UčíTelka. Pomoc při distančním vzdělávání nabídlo mnoho dalších organizací.

2.1 Metodické doporučení MŠMT

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vytvářelo v průběhu uzavření škol různé metodické doporučení pro školy, jak k distanční výuce přistupovat. Na začátku uzavření škol

se Ministerstvo školství snažilo pomoci školám a učitelům prostřednictvím informací a vytvářením webových stránek s užitečnými odkazy, nápady a inspiracemi na online výuku.

Ministerstvo školství připravilo pro školy a učitele různá doporučení pro vzdělávání v době, kdy se žáci a studenti vzdělávali přes online prostředí. V dubnu vydalo Ministerstvo školství soubor doporučených postupů, jak postupovat s výukou v první fázi uzavření škol. Učitelům bylo doporučeno vyžívat všechny dostupné komunikační prostředky, které škola má k dispozici. Dále byl kladen důraz na komunikaci mezi žáky, rodiči a učiteli. Ministerstvo školství použilo v dokumentu heslo „méně je více“. Pod tímto heslem se doporučilo učitelům zhodnotit obsah vzdělávání. V distančním vzdělávání byl podstatný výběr nejdůležitějšího obsahu z ŠVP dané školy. Neprobraný obsah ŠVP bylo možné přesunout do dalšího ročníku. Bylo doporučeno nedávat žákům velké množství úkolů (MŠMT, 2020e).

Dalším dokumentem vydaným Ministerstvem školství byla metodika k vyhlášce 211/2020 Sb. o hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve druhém pololetí školního roku 2019/2020 a 18. srpna 2020 připravilo Ministerstvo školství s Ministerstvem zdravotnictví manuál pro provoz škol a školských zařízení ve školním roce 2020/2021 vzhledem ke COVID-19.

Školní řády obsahují pravidla hodnocení, které v době uzavření škol a v době distančního vzdělávání nemusí splňovat požadavky. Například minimální počet známek. V tomto případě pomůže vyhláška, která uvádí: *„uvádět na vysvědčení u povinných předmětů slovo „nehodnocen(a)“ lze připustit pouze tehdy, není-li absolutně žádný podklad pro hodnocení a žák byl z daného předmětu na konci prvního pololetí (včetně náhradního termínu pro hodnocení) hodnocen také slovem „nehodnocen(a)“, anebo se jedná o předmět vyučovaný pouze v druhém pololetí a nejsou absolutně žádné podklady pro hodnocení.“* (MŠMT, 2020c)

Důležitým dokumentem vydaným Ministerstvem školství bylo metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem. Tento metodický materiál byl určen školám, na které se vztahovala povinnost distančního vzdělávání podle podmínek §184a zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Se školním rokem 2020/2021 se jím řídily všechny školy uzavřené pandemií covid-19. Metodika obsahuje právní, organizační a pedagogické prvky distančního vzdělávání (MŠMT, 2020h).

V metodickém doporučení pro vzdělávání distančním způsobem najdeme informace, kdy má škola povinnost začít vzdělávat žáky distančním způsobem, jak by měla vypadat organizace

výuky při různém omezení, jaké jsou formy distančního vzdělávání a jednotlivé doporučení, jak vzdělávat u žáků 1. stupně ZŠ, 2. stupně ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií a konzervatoří, u studentů střední školy, konzervatoře a vyšší odborné školy.

Dále se v dokumentu nachází doporučení, jak vzdělávat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jak hodnotit žáky, vhodné technické a softwarové vybavení školy, a doporučení, jak komunikovat s rodiči žáků (MŠMT, 2020h).

V průběhu školního roku 2020/2021 vydávalo Ministerstvo školství další doporučení jako je Doporučení pro školy k hodnocení na vysvědčení za 1. pololetí 2020/2021, 7 doporučení pro efektivní distanční výuku na mateřské škole v době karantény, Desatero pro efektivní distanční výuku v době karantény, Rady k zajištění bezpečné online výuky, Pedagogická doporučení k návratu žáků do základních uměleckých škol, Pedagogická doporučení k návratu dětí do mateřských škol, Pedagogická doporučení k návratu žáků do škol, Doporučení k distanční výuce a duševnímu zdraví, Zápisy do základních škol pro rok 2021/2022, Zápisy do mateřských škol pro rok 2021/2022, Doporučení pro vzdělávání distančním způsobem v mateřské škole (MŠMT, 2021b).

2.2 Česká školní inspekce

Česká školní inspekce je samostatným správním úřadem České republiky pro hodnocení kvality a efektivitu vzdělávání. Je zřízena zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Působnost České školní inspekce spočívá v zajištění hodnocení kvality a efektivitu vzdělávání v České republice, a to prostřednictvím sledování, hodnocení a kontroly vzdělávání, výchovy a školských služeb poskytovaných veřejnými, soukromými i církevními školami a školskými zařízeními zapsanými ve školském rejstříku. Výsledkem šetření je inspekční nebo tematická zpráva (ČŠI, 2022).

Ve druhé polovině školního roku 2019/2020 realizovala Česká školní inspekce tematické šetření v podobě telefonických rozhovorů s řediteli, téměř 5 tisíc základních a středních škol. Cílem výzkumu bylo zjistit, jak školy reagovaly na uzavření způsobené pandemií covid-19. Česká školní inspekce se snažila při rozhovorech zjistit, jak škola s žáky komunikuje, jak probíhá výuka, kolik žáků školy se výuky účastní, jestli škola potřebuje nějakou podporu, ať už metodickou nebo technickou.

Ředitelé více než dvou pětín škol uvádí, že vzdělávání ve stávajících podmínkách je pro jejich učitele mnohem náročnější než při prezenční výuce. Je to zapříčiněno potřebou promýšlet obsah vzdělávání, hledat vhodné učební úlohy a také individualizovat vzdělávání vzhledem k různým možnostem jednotlivých žáků. Kopírování běžné hodiny do distančního vzdělávání je možné, ale velmi málo přínosné. I tak se polovina škol snažila situace řídit původními tematickými plány školy. Místo toho je přínosnější učivo obsahově upravit. Pokud tak škola učinila, zaměřovala se na hlavní předměty, kterými jsou český jazyk, matematika, případně cizí jazyk.

Vzdělávání probíhalo většinou synchronní a asynchronní formou výuky. Na prvním stupni základních škol byla častější výuka asynchronní. Dále školy hodně využívaly zpřístupněné licencované zdroje.

Ze závěru šetření vyplývá, že naprostá většina žáků základních a středních škol se zapojila do online výuky. Podle České školní inspekce bylo bez online komunikace se školou jen 11 % žáků z neúplných základních škol (na škole pouze jeden stupeň) a 16 % žáků úplných základních škol. U většiny z těchto žáků se školám podařilo zapojit je do výuky přes tištěný materiál a dalšími způsoby. Bez jakéhokoliv vzdělání na jaře v době uzavření škol zůstalo přibližně 9 500 žáků. Hlavní příčinou nedostatečné online komunikace některých žáků bylo chybějící technické vybavení nebo špatné připojení k internetu. Podle ředitelů škol, má digitální techniku doma určitě více než 80 % žáků. Z výzkumu vyplynulo, že nejméně mají doma techniku žáci na prvním stupni základních škol (méně než 85 % žáků) (Pavlas et al., 2020).

Další šetření provedla Česká školní inspekce rok po prvním uzavření škol v důsledku pandemie covid-19. Na začátku šetření se předpokládalo, že se počet žáků, kteří se neúčastnili distančního vzdělávání se sníží v důsledku uzákonění povinnosti účastnit se distančního vzdělávání. Pavlas et al. (2021) v tematické zprávě ČŠI uvádí, že snížení počtu žáků zjistili na základě škol, ale z dalších zjištění a zdrojů České školní inspekce, nelze předpokládat výraznější snížení počtu žáků nezapojujících se do distančního vzdělávání. Z šetření se zjistilo, že do online synchronní výuky nejsou zapojováni všichni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Tito žáci využívají individuální konzultace nebo podporu asistentů pedagoga.

Dále bylo zjištěno, že většina škol se na začátku školního roku 2020/2021 připravovala (učitele i žáky) na přechod do online distanční výuky. Malá část škol však stále čekala, že se

situacelepší, a přecházela na online distanční výuku až po dlouhé době. Žáci se mezitím vzdělávali formou offline.

Čím déle trvala distanční výuka, tím se zvyšoval počet škol, které v nějaké míře redukovaly obsah vzdělávání. Z výzkumu je patrné, že největší redukce obsahu byly ve výchovných předmětech. Snížil se také podíl základních škol, které organizují online distanční výuku v rozsahu dle prezenčního rozvrhu (ze 14 % na méně než 10 %) (Pavlas et al., 2021)

2.3 Pomoc školám při vzdělávání na dálku

Ministerstvo školství vytvořilo ve spolupráci s Národním pedagogickým institutem webové stránky (nadalku.msmt.cz) na podporu vzdělávání na dálku. Na stránkách naleznou učitelé a školy vzdělávací nástroje, aktuální informace, zkušenosti a také inspiraci pro vzdělávání na dálku. Cílem webové stránky je poskytnout učitelům základní dostupnost materiálů k výuce a poskytnout zdroj informací, jejichž využití usnadňuje vzdělávání pomocí digitálních technologií (MŠMT, 2020f)

Jak již bylo zmíněno výše, Česká televize začala 16. března vysílat pořad UčíTelka pro žáky prvního stupně základních škol a pořad Škola doma, který pomáhal žákům v posledním ročníku základní školy s přípravou na přijímací zkoušku na střední školu. Dále Česká televize spustila webovou stránku ČT Edu (edu.ceskatelevize.cz), kde ČT nabízí přes 9500 vzdělávacích videí z pořadů České televize. Videá jsou rozdělena podle stupně vzdělání, předmětů a témat (ČT, 2021).

Velmi nápomocný pro učitele byl portál dum.rvp.cz. Metodický portál RVP.CZ vznikl jako metodická podpora učitelů k zavedení rámcových vzdělávacích programů ve školách. Jeho smyslem bylo vytvořit prostředí, ve kterém budou moci učitelé navzájem inspirovat, přidávat různé materiály a informovat o svých zkušenostech ([dum.rvp](http://dum.rvp.cz))

Stojí za zmínku projekt Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů - SYPO. Projekt SYPO reaguje stav, kdy v českém školství chybí ucelený systém profesní podpory učitelů a ředitelů (SYPO, nedohledáno).

Mnoho škol v době pandemie covid-19 využilo zpřístupněné licencované zdroje a další webové stránky jako jsou například:

- elektronické verze učebnic a pracovních sešitů nakladatelství Fraust
- zpřístupnění databáze Národní digitální knihovny
- www.vcelka.cz
- www.skolasnadhledem.cz

Dále na základě výsledků šetření České školní inspekce z druhé poloviny školního roku 2019/2020 se MŠMT rozhodlo spojit s platformou Ucimeonline.cz spadající pod neziskovou organizaci Česko.Digital a pomoci školám, které byly na základě výsledků šetření vybrány. Jde o školy, které to nejvíce potřebují z hlediska špatného nebo žádného technického vybavení, neznalost využívání komunikačních platforem, nebo nutná podpora pedagogů ve vedení online výuky. Na začátku uzavření škol měla organizace Česko.Digital k dispozici přes 1 tisíc počítačů, které věnovala potřebným rodinám (MŠMT, 2020g).

3 Distanční vzdělávání

Následující kapitola diplomové práce se zabývá distančním vzděláváním. Jak bylo již zmíněno v předešlé kapitole začátkem roku 2020 se na celém světě rozšířila pandemie covid-19. S uzavřením škol se vzdělávání muselo změnit. Vzdělávání přešlo do vzdělávání na dálku neboli také jinak distanční vzdělávání.

V následujících kapitolách se seznámíme s pojmem a charakteristikou distančního vzdělávání, s jakými formami distančního vzdělávání se můžeme setkat, jaké multimediální prostředky pro komunikaci mohou školy využít a jaké jsou výhody a nevýhody distančního vzdělávání.

3.1 Charakteristika distančního vzdělávání

Definice distančního vzdělávání se liší u mnoha autorů. Také se liší s ohledem na dobu, kdy bylo distanční vzdělávání definováno. První zmínky o distančním vzděláváním sahají až do poloviny 19. století. Velký rozvoj distančního vzdělávání nastal až při rozvoji internetu. Průcha a Míka (2000, s. 3) definují distanční vzdělávání jako *„multimediální forma řízeného studia, v němž jsou vyučující a konzultanti v průběhu vzdělávání trvale nebo převážně oddělení od vzdělávaných. Multimediálnost zde znamená využití všech distančních komunikačních prostředků, kterými lze prezentovat učivo - tj. tištěné materiály, magnetofonové i magnetoskopické záznamy, počítačové programy na disketách či CD nosičích, telefony, faxy, e-mail, rozhlasové a televizní přenosy, a internet“*. Z této definice je znát, že polovina uvedených komunikačních prostředků se již v dnešní době nepoužívá.

Holmberg (1977, in Desmond J. Keegan, 2006) si pod pojem „distanční vzdělávání“ představuje různé formy studia na všech úrovních, které nejsou pod neustálým, bezprostředním dohledem lektorů. Studenti ani lektoři nejsou přítomni v posluchárnách nebo ve stejných prostorách, ale studenti využívají plánování, vedení a výuku prostřednictvím organizace. Dále také ukazuje na jeden prvek zásadní pro všechny formy distančního vzdělávání. Jde o oddělení (jsou na jiném místě) učitele a studenta, ať už jde o tištěné, audio/rozhlasové, video/televizní nebo počítačové vzdělávání. Toto oddělení odlišuje distanční vzdělávání od přímého vyučování tváří v tvář.

Podle Černého et al., (2015, s. 34) je distančním vzděláváním, když student studuje samostatně bez přímého kontaktu s vyučujícím. Podle něj distanční výuka nese společné i odlišné prvky s výukou prezenční.

Evropská komise v roce 1991 (in Zlámalová, 2008, str. 17) definovala distanční vzdělávání takto: „*Distanční vzdělávání (studium) je definováno jako jakákoliv forma studia, kde student není pod stálým či bezprostředním dohledem učitelů, nicméně využívá plán, vedení a konzultace vzdělávací instituce či jiné podpůrné organizace. Distanční vzdělávání charakterizuje samostudium, a proto je silně závislé na didakticky kvalitním návrhu materiálů, které musí nahradit interaktivitu mezi studentem a vyučujícím, běžnou v prezenční výuce. Samostudium je vždy doplněno podporou tutora a dalším podpůrným servisem, který je v ideálním případě poskytován regionálním studijním centrem a využívá ve stále větší míře moderní komunikační média.*“

Tato definice uvádí, že distanční vzdělávání nemusí probíhat pouze přes multimédia. Podobnou definici má §25 odstavce 2 písm. d) školského zákona, kde se uvádí že distanční formou vzdělávání se rozumí *samostatné studium uskutečňované převážně nebo zcela prostřednictvím informačních technologií, popřípadě spojené s individuálními konzultacemi.*

Výše zmíněné definice distančního vzdělávání mají jedno společné, a to je vzdálenost studujícího od vyučujícího. Vzdálenost distančního vzdělávání můžeme rozdělit na 5 typů:

- Prostorová - studující je od vyučujícího geograficky vzdálen
- Časová - při asynchronní výuce (kapitola 2.2) je časová prodleva, komunikace nemusí probíhat v ten daný moment
- Sociální - omezené možnosti setkávat se s ostatními studenty, sdílet s nimi úspěchy a neúspěchy, sociální izolace
- Psychologická - každý bojuje se studijními, osobními nebo zdravotními obtížemi, ne každému vyhovují studijní materiály a distanční vzdělávání
- Kulturní - tato vzdálenost se vztahuje ke vzdělávacím institucím, které distribuují vzdělávací materiál do jiných zemích, mohou být jiné vzdělávací metody, doslovně přeložen studijní materiál atd. (Rohlíková, Vejvodová, 2012)

Hlavním cílem distanční výuky je umožnit studentům se průběžně vzdělávat. Distanční vzdělávání je vhodnější pro studenty, kteří se nemohou účastnit prezenční výuky. Může to být

zapříčiněno různými osobními či dlouhodobými zdravotními důvody. Dále to je nejčastěji vzdálenost od vzdělávací instituce (školy), časová nedostatečnost, sociální handicap (sociální fobie, heliofobie domácí izolace odsouzených), péče o osobu blízkou (malé dítě, nemocnou nebo starou osobu) (Zlámalová, 2007).

Víše popsané definice a charakteristiky distančního vzdělávání se vztahuje na terciární vzdělávání na vysokých školách. Distanční výuka, která byla v České republice od března 2020 se od běžné distanční výuky liší. V zahraničí ji nazývají emergency remote teaching neboli nouzová distanční výuka.

Podle Charlese Hodgese a kol. (2020) je efektivní distanční vzdělávání výsledkem plánování výuky pomocí systematického modelu pro návrh a vývoj. Typická doba plánování, přípravy a vývoje pro plně online univerzitní kurz je šest až devět měsíců. U nouzové distanční výuky to bylo pár dní až týden. Také nouzové dálkové vyučování je pouze dočasným přístupem poskytování výuky v online režimu kvůli krizovým opatřením. U nouzové distanční výuce se předpokládá přechod zpět do prezenční výuky, jakmile se krize nebo mimořádná situace zklidní.

3.2 Formy distančního vzdělávání

Vzdělávání distančním způsobem může probíhat dvěma způsoby, online nebo offline. Online výuka se dle MŠMT dále rozděluje na synchronní, hybridní a asynchronní. O průběhu vzdělávání rozhodne ředitel školy s ohledem na aktuální možnosti a podmínky školy. Při výběru způsobu vzdělávání by se mělo dbát také na individuální podmínky jednotlivých dětí/žáků/studentů (MŠMT, 2020h).

Synchronní výuka nastává, když hodiny probíhají podle dopředu stanovených rozvrhů. Studenti a učitelé jsou ve stejnou dobu připojeni ve stejné komunikační platformě online. U asynchronní výuky probíhá vzdělávání ve volném čase studenta. Jen on si určí, v jaký čas se chce studiu věnovat. Komunikace probíhá s časovou odchylkou (eLearners, 2022).

Online výuka

Pojmem online výuka je obecně označován takový způsob vzdělávání na dálku, který probíhá zpravidla prostřednictvím internetu a je podporován nejrůznějšími digitálními

technologemi a softwarovými nástroji. Rozlišujeme synchronní a asynchronní online výuku (MŠMT, 2020h).

Dršina (2011) charakterizuje online výuku jako vzdělávání, které k distribuci učebních materiálů využívá počítačovou síť, nejčastěji internet nebo intranet (lokální počítačová síť), informace je však možné sdílet i prostřednictvím jiných typů sítí (např. mobilní sítě).

Synchronní výuka

Ministerstvo školství (2020h) charakterizuje synchronní výuku jako *„výuku, kde je učitel propojen s dětmi/žáky/studenty zpravidla prostřednictvím nějaké komunikační platformy v reálném (stejném) čase. Skupina ve stejný čas na stejném virtuálním místě pracuje na stejném/podobném úkolu.“*

Dršina (2011) charakterizuje synchronní výuku podobně. Při synchronní výuce musíme být pořád připojeni k síti. Bez připojení bychom nemohli využívat komunikaci mezi studentem a vyučujícím v reálném čase.

V době uzavření škol se tato forma výuky stala častou při online vzdělávání. Synchronní výuka probíhá nejčastěji formou videokonferencí přes komunikační platformu. Vyučující se se skupinou dohodnou na předem stanovený čas. Výhodou synchronní výuky je podobnost s výukou prezenční, odbourává obtíže a pocity sociální izolací a může podpořit motivaci k učení (učitel i žáci). Nevýhoda synchronní online výuky je náročnější přizpůsobování obsahu vzdělávání (MŠMT, 2020h).

Podle Neumajera (2020a) by distanční výuka neměla stát jen na synchronní výuce prostřednictvím videokonference. Synchronní formu výuky by učitele měli využívat jen jako doplněk. Online vzdělávání by mělo převládat v asynchronní výuce.

Ministerstvo školství také v metodice doporučuje kombinovat synchronní a asynchronní výuku. Podle nich by neměla synchronní výuka přesáhnout u žáků 1. stupně hodinu denně, a u žáků 2. stupně tři vyučovací hodiny denně za sebou (MŠMT, 2020h).

Asynchronní výuka

Charakteristikou asynchronní výuky je samostatnost žáků a studentů. Samy si zvolí, kdy se budou vzdělávat a jaké úkoly budou vypracovávat. V online prostoru se nepotkávají. Komunikace probíhá odděleně s časovou odchylkou. Využívány pro tento druh práce mohou být nejrůznější školní nebo komunikační platformy, portály, aplikace (mohou sloužit pro zadávání úkolů a k poskytování zpětné vazby).

Asynchronní online výuka má pro žáky a studenty mnoho výhod. Jsou jimi například:

- Individualizace
- Flexibilita
- Samostatnost
- Zodpovědnost

Při tomto způsobu výuky by měli učitelé počítat s větší mírou podpory jednotlivým žákům. Každý žák je individuální. Někteří žáci mohou potřebovat podporu od učitele, protože nemusí mít podporu od rodičů (MŠMT, 2020h).

Offline výuka

Dříve bylo na offline výuku nahlíženo jako na výuku, při které nemusí být počítač připojen k síti internetu. Vzdělávací obsah je prezentován z informací předem uložených na paměťovém médiu, tím může být flash disc, CD/DVD rom (Klement, Dostál, 2018).

Ministerstvo školství nyní charakterizuje offline výuku jako „*způsob vzdělávání na dálku, který neprobíhá přes internet a k realizaci nepotřebuje ve větší míře digitální technologie. Výhodou off-line výuky je absence nároku na technické vybavení a digitální kompetence účastníků. Je vhodné u nejmladších dětí a žáků, tam, kde socioekonomické podmínky neumožňují on-line výuku, a tam, kde vzhledem ke specifickým potřebám účastníků je vhodné zaměření na praktické činnosti.*“

Žáci a studenti plní úkoly zadané učiteli, nejčastěji z učebních materiálů, učebnic, pracovních listů, nebo provádí kreativní či jiné práce. Podklady k učení (zadání úkolů) mohou dostávat písemně poštou, telefonicky, osobně na konzultacích nebo se v některých případech zapojí nezisková organizace a úkoly k žákovi donese (MŠMT, 2020h).

Hybridní výuka

Ministerstvo školství v metodickém doporučení (2020) udávají, že v případě, že se onemocnění či karanténa týká více než 50 % žáků či studentů konkrétní třídy, je škola povinna distančním způsobem vzdělávat ty žáky, kterým je zakázána osobní účast na prezenční výuce. Ostatní pokračují v prezenčním vzdělávání. Tato výuka se nazývá smíšená nebo hybridní výuka. O způsobu organizace výuky rozhoduje ředitel školy s ohledem na konkrétní aktuální možnosti a podmínky školy a žáků.

Průběh výuky zde může probíhat různými způsoby. Žáci v distančním vzdělávání mohou být vzdělávání asynchronní formou. Další možností je promítnout prezenční výuku do online prostředí žákům. Základem pro hybridní výuku je třída s interaktivní tabulí a počítačem napojeným na internet. Učitel sdílí obrazovku z počítače přes tabuli žákům ve třídě a přes komunikační platformu žákům doma. Učitel potřebuje mikrofon, aby ho žáci přes distanční výuku slyšeli. Je nejvhodnější použít bezdrátový mikrofon (Melíšková, 2020).

Neumajer (2020a) uvádí, že současné pojetí hybridní výuky popsané metodickým doporučením je pouze epidemiologické opatření, nikoli pedagogické. Ve výuce jsou poté didaktické chyby. Pokud učitel nemá u sebe mikrofon není mu rozumět. U hybridní výuky dochází k zrcadlení prezenční výuky do online výuky.

3.3 Komunikační platformy

Nucené uzavření škol a školních zařízení vyústilo v rozmach různých aplikací pro výuku a komunikačních platform. Mimo jiné se také již existující systémy a platformy aktualizovaly pro větší možnost využití při uzavření škol, aby byly vhodné a užitečné při distančním vzdělávání.

Ministerstvo školství v metodickém dokumentu (2020) doporučilo školám zavést jednotnou komunikační platformu. Cílem jednotné komunikační platformy je zavést ve jednotlivých školách takové online prostředí ve kterém žák či student nalezne možnosti komunikace, zadávání úkolů, spolupráce na zadaných úkolech, testování atd. Ideální by bylo využívat jeden, případně velmi omezené množství softwarových nástrojů.

Dle ministerstva školství je vhodné preferovat školní informační systémy, systémy pro řízení výuky nebo cloudové balíčky pro komunikaci a spolupráci. Důvodem nastavení

jednotné komunikační platformy je předcházení velkého množství platform, které mají každý jiné přihlašovací údaje, jiné nastavení a které spolu nemusí spolupracovat (MŠMT, 2020h).

Neumajer (2020b) ještě rozdělil systémy na videokonference a instantní messangery. Videokonference jsou většinou zahrnuty již v cloudových balíčcích pro komunikaci a spolupráci.

Školní informační systémy

Školní informační systém lze dle Dostála (2011, str.10) definovat jako „*soubor lidí, metod a technických prostředků zajišťujících sběr, uchování, analýzu a prezentaci dat určených pro poskytování informací v oblasti vzdělávání. Umožňují výrazně zefektivnit fungování celé vzdělávací instituce.*“

Každá škola již má zavedený svůj informační systém. Školní informační systém mohou používat učitelé, žáci, ředitel, rodiči, zřizovatelé škol atp. V informačním systému si mohou uživatelé mezi sebou vyměňovat informace. Školní informační systémy jsou využívány pro řízení činnosti škol. Jsou využívány v mateřských, základních a středních školách, dále také na vysokých školách a jiných vzdělávacích institucích (Dostál, 2011).

Školní informační systém je rozdělen na několik různých modulů, ze kterých si ředitel školy může vybrat, jaké bude jeho škola používat. Jednotlivé moduly obsahují evidenci žáků (školní matriku) a zaměstnanců, evidenci klasifikace, tisk vysvědčení a třídních výkazů, grafické zpracování prospěchu, přípravu úvazků, sestavení rozvrhu hodin, plánování akcí školy, suplování, inventarizaci majetku, rozpočet školy, evidenci knih v knihovně a jejich půjčování, tvorbu tematických plánů atd (Dostál, 2011).

V Českém prostředí škol jsou nejznámější a nejpoužívanější školní informační systémy Bakaláři, Škola OnLine/dmSoftware, EduPage, Edookit, iŠkola, Etřídnice (Neumajer, 2020b). DmSoftware má v nabídce dále moduly výuka (uložiště na výukové materiály), družina a školní klub, evidence úrazů, přehledy, nastavení, inventář, zápisy do 1. ročníku ZŠ, mobilní aplikace, tiskové sestavy, komunikace, veřejné stránky školy, domácí úkoly, výkazy, sebehodnocení pro žáky, GDPR (dmssoftware, c2022).

Systémy pro řízení výuky

Systemy pro řízení výuky jsou spíše známy pod svojí zkratkou LMS. Zkratka pochází z anglického Learning Management System. Je důležitým nástrojem při distanční výuce. Svoje výhody má především v komunikaci (chat, diskusní fórum), sdílení materiálů, informací či aplikací. Dále v něm může učitel ověřovat znalosti studentů pomocí testů, vkládání samostatných prací, úkolů. Celkově můžeme říct, že je to software, který umožňuje administraci výuky (Bednaříková, 2013).

Zounek et al. (2016, str. 140) přehledně popsal 7 nástrojů, které jsou součástí LMS takto:

- *nástroje pro prohlížení a vyhledávání na webu*
- *nástroje synchronní a asynchronní komunikace*
- *nástroje pro podporu personalizovaného učení*
- *nástroje sdílení zdrojů a výukového obsahu*
- *nástroje pro tvorbu výukových objektů*
- *nástroje administraci studia*
- *nástroje pro hodnocení a evaluaci*

Výhodou systémů pro řízení výuky je, že takovýto systém může být použit u různých forem studia, uchovává veškerou činnost uživatele (historie odevzdané práce, hodnocení, výsledky testů, vedené diskuse atd.) (Zounek et al., 2016).

Nejznámějším systémem jsou u nás v českých školách systémy Moodle, Google Classroom a Microsoft Teams. Nevýhodou systému Moodle je nutnost mít jej instalováno na školním či pronajatý serveru a starat se o jeho chod. Není tedy poskytován jako cloudová služba, jeho údržba (aktuálnost a funkčnost) vyžaduje znalosti. Google svoji službu neoznačuje jako LMS, ale má hodně podobných funkcí a znaků. Google Classroom je jednoduchý na používání a má mnoho výhod v provázanosti s dalšími nástroji školám nabízené platformy G Suite for Education. Microsoft Teams spadá pod balíček nástrojů Office 365 for Education (Neumajer, 2020b).

Cloudové nástroje pro spolupráci a komunikaci

Cloudové nástroje můžeme chápat jako nástroje, které jsou přístupné online přes webový prohlížeč. Nemusíme je instalovat do počítače. Jsou dostupné odkudkoliv kde je přístup k internetu a přes jakékoliv zařízení s přístupem na internet (počítač, notebook, tablet, chytrý

telefon). Jednotlivé aplikace Office 365 pro vzdělávací organizace od Microsoftu (Word, Excel, PowerPoint, MS Teams, Outlook, OneNote, Forms a Sway) se ukládají na cloud (uložiště na internetu). U Microsoftu se cloudové uložisko jmenuje OneDrive.

Druhým nejpoužívanějším cloudovým nástrojem je Google Workspace for Education (dříve známé pod názvem G Suite pro vzdělávání nebo Google Apps). Spadají sem aplikace Gmail, Classroom, Meet, Chat, Calendar, Drive, Docs, Sheets, Slides, Forms, Sites, Keep, Sites, Groups, Tasks, Jamboard (Google for education, nedatováno).

Ministerstvo školství v metodickém dokumentu (2020, str. 21) popsalo výhody využívání systémů pro řízení výuky a cloudových balíčků:

- *autorizovaný přístup učitelů a žáků/studentů odkudkoliv, kde je připojení k internetu,*
- *často obsahují i videokonferenční aplikace,*
- *jednoduché vkládání dokumentů (např. učebních textů, zadání a vypracovaných úkolů) a možnost přístupu k nim odkudkoliv,*
- *často obsahují on-line tabulkové či textové editory a vytvoření on-line prezentace či on-line dotazníku s možností jednoduchého sdílení ostatním,*
- *mezi další funkcionality patří například: chat, nástěnka, testování, gamifikace aj.,*
- *aplikace pro mobilní telefony*

Videokonference

Uzavřením škol se učitelé snažili využít všechny možné prostředky k výuce žáků. Hodně využívaná byla videokonference. Videokonference umožnila propojit ve stejnou dobu učitele a žáky. Synchronní online komunikaci školy dříve nepoužívaly, nebyl důvod. Nejpoužívanějšími videokonferenčními systémy v době uzavření škol se staly výše zmíněné cloudové balíčky od Google a Microsoft. K nim se přidal ještě komunikátor Zoom a méně známější Jitsi Meet.

Google provozuje službu Google Meet, která umožňuje skupinové chatování, videokonferenci a sdílení obrazovky. Pro připojení ke Google Meet se stačí přihlásit do Google účtu. Do počítače nic nemusíme instalovat, funguje to přes internet. Do Meetu se může přihlásit až 250 uživatelů. Uživatelé nemusí mít Google účet, stačí když jim přijde pozvánka.

Microsoft Teams je komplexnější. V aplikaci můžeme využívat online komunikaci (chat, videokonference), v rámci videokonference sdílet obrazovku počítače, pořizovat záznam videohovoru. Délka videohovoru je neomezená a počet účastníků v jednom hovoru může být až 300. Dále můžeme v Microsoft Teams využívat:

- plánování schůzek (videohovorů), přijde poštou účastníkům v týmu
- datové úložiště pro ukládání souborů
- spolupráce na souborech - každý může soubor upravit
- integrace dalších aplikací do tohoto prostředí
- funkce pro vzdělávání žáků a studentů – zadávání a odevzdávání úkolů, testování žáků apod. (FF UK, c2022)

Dalším platformou pro videokonferenci je Zoom. Základní verze aplikace je zdarma. Aplikace má ale špatné zabezpečení ohledně kyberútoků. Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB) (také FBI) upozorňuje na zranitelnosti služby Zoom. Dle NÚKIB je služba častým cílem útoků, pokusů o neoprávněné připojení do hovoru (tzv. Zoombombing) a při používání aplikace Zoom bylo umožněno útočnickům i neoprávněný přístup k cílovému počítači (NÚKIB, 2020).

Zoombombing je druh kybernetického obtěžování, při kterém jednotlivec nebo skupina nechtěných a nezvaných uživatelů přerušuje online schůzky. K tomuto narušení dochází, když hacker vnikne do videokonference bez svolení hostitele a sdílí pornografické nebo rasistické obrázky či videa (Bernstein, 2021)

Mezi méně známé, ale dobře vybavené nástroje pro videokonferenci patří Jitsi Meet. Za zajímavou funkci této platformy je statistika zobrazující, jak dlouho účastník v průběhu videohovoru hovořil. Jitsi také z různých testů nabízí nejlepší kvalitu přenosu hovoru (Neumajer, 2020b).

Instantní messangery

Jako zvláštní kategorii Neumajer (2020b) označuje instantní messangery. Jedná se o komunikační nástroje, přes které můžeme odesílat zprávy. Tyto aplikace umožňují uživatelům

využívat také videohovory. Mají, ale velmi omezený počet účastníků. Nejznámějšími aplikacemi jsou WhatsApp, Facebook Messenger, Viber či Skype.

Některé aplikace mají daný minimální věk uživatele pro používání. Facebook má hranici 13 let, Skype 15 let a WhatsApp má velmi vysokou hranici 16 let. Pro používání aplikací mladším uživatelem, musí mít souhlas od rodičů (zákonných zástupců).

3.4 Výhody a nevýhody distančního vzdělávání

Distanční vzdělávání má mnoho výhod i nevýhod. Ty se mohou lišit od úhlu pohledu. Někomu může výhoda připadat jako nevýhoda a naopak. Také může být odlišný pohled ze strany studenta a ze strany vyučujícího.

Mezi výhody distančního vzdělávání lze zařadit časovou a obsahovou flexibilitu, poskytování zpětné vazby učitelem, individualizace, zejména ve vztahu k možnosti zvolení si vlastního tempa učení se, a využití rozmanitých informačních a komunikačních technologií (Rokos, Vančura, 2020).

K výhodám z pohledu studenta můžeme podle Zounka et al. (2016) zařadit:

- Rychlé vyhledávání a přístup k informacím a zdrojům,
- Snadná manipulace s materiály,
- Flexibilita učení,
- Sdílení a spolupráce s dalšími studenty
- Jednodušší komunikace
- Navyšování své počítačové a informační gramotnosti
- Úspora času, financí

Do nevýhod Zounek et al. (2016) řadí:

- Vysoká cena některých softwarových programů, připojení k internetu
- Problémy s ICT (informační a komunikační technologie) - negativní postoj, ztráta soukromí, kyberútoky, viry, malé znalosti a dovednosti ve využívání technologií obecně, plagiátorství, podvádění
- Malá motivace, jiný styl učení

- Nesoustředěnost - neustálá online komunikace
- Přehlcení studenta informacemi

Na druhé straně komunikačních technologií stojí učitel. Z jeho pohledu také můžeme určit některé výhody a nevýhody. Výhodami mohou být:

- Možnost tvorby a zdokonalení učebních materiálů
- Možnost využívání mnoho různých programů pro řízení výuky a sledování postupu studentů
- Externí odborníci ve výuce (pomocí videokonference, nemusí dojíždět)
- Spolupráce s jinými vyučujícími (konzultace, kooperace atd.)

Některé nevýhody se mohou shodovat s nevýhodami studentů. Nevýhodami vyučujících jsou:

- Problémy s ICT - málo znalostí a dovedností v online technologiích, rychlé vyvíjení nových technologií, nevhodné použití online prostředků pro komunikaci a výuku, nutnost mít dobré vybavení (počítač, mikrofon, webkameru, rychlost internetu)
- Náročná příprava výuky - materiály, čas, obsah výuky
- Menší míra lidské komunikace
- Plagiátorství

Bednaříková (2006, in Podškoubková, Pospíšil et al., 2006) přidává k nevýhodám nedostatečný sociální kontakt. Studenti jsou izolováni od dalších studentů, interakce může probíhat pouze online. Je zde těžší poznat své spolužáky. Při komunikaci online nemůžeme pozorovat neverbální komunikaci jako je například mimika, gestika, proxemika, haptika, kinezika, posturologie a paralingvistika.

Další nevýhodou může být nevhodnost online vzdělávání v některých studijních oborech. Jsou jimi například odborné studijní programy, kde studium leží ve větší míře na praktických dovednostech.

4 Metodologická východiska

Kapitola metodologická východiska se zabývá cílem výzkumu a výzkumnými otázkami. Dále se zaměříme na etické aspekty výzkumu, design výzkumu, charakterizujeme výzkumný soubor a místo šetření, techniky sběru dat a metody zpracování dat.

4.1 Vymezení výzkumného problému, výzkumná otázka

Hlavním cílem práce je pomocí kvalitativních metod interpretovat zkušenost učitelů a ředitelů na základních školách ve městě Liberec, na kterých byla během pandemie covid-19 distanční výuka. Z cíle výzkumného šetření vyplynula hlavní výzkumná otázka:

Jaké zkušenosti mají učitelé a ředitelé s distanční výukou v základních školách v Liberci během pandemie covid-19?

Pro potřeby výzkumu byly stanoveny podotázky:

1. Jaké byly dle zkušeností učitelů nejvhodnější formy distančního vzdělávání?
2. Pocítli dotazovaní učitelé rozdíl mezi distanční výukou na jaře 2020 a na podzim/jaře 2020/2021?
3. Mají učitelé pocit, že se distanční výukou naučili něco nového?
4. Jakým způsobem se změnil obsah vzdělávání v distanční výuce oproti prezenční výuce?
5. Využijí učitelé dle svých zkušeností nějaké prvky distanční výuky v prezenční výuce?
6. Jaké platformy a výukové aplikace dle svých zkušeností učitelé používali?

4.2 Metodika výzkumu

Vzhledem k hlavnímu cíli diplomové práce jsme zvolili kvalitativní výzkum. Účelem bylo zjistit, jaké jsou zkušenosti s distančním vzděláváním v základních školách ve městě Liberec.

Definovat kvalitativní výzkum není jednoduché, mnoho autorů pohlíží na kvalitativní výzkum odlišně. Kvalitativní výzkum dle Hendla (2008) mnoho autorů chápe pouze jako doplněk k výzkumu kvantitativního.

Švaříček (in Švaříček, Šed'ová, 2014, str.17) definoval kvalitativní přístup k výzkumu, který zahrnuje nejdůležitější rysy výzkumu jako: „*proces zkoumání jevů a problémů v autentickém prostředí s cílem získat komplexní obraz těchto jevů založený na hloubkových datech a specifickém vztahu mezi badatelem a účastníkem výzkumu. Záměrem výzkumníka provádějícího kvalitativní výzkum je za pomoci celé řady postupů a metod rozkrýt a reprezentovat to, jak lidé chápou, prožívají a vytvářejí sociální realitu.*“

S kvalitativním výzkumem spojujeme několik základních přístupů. Nejčastěji se můžeme setkat s případovou studií, dále pak s přístupem etnografickým, zakotvená teorie, fenomenologický, biografický nebo narativní výzkum (Hendl, 2008).

V kvalitativním výzkumu můžeme použít různé metody sběru dat. Pod pojmem výzkumná metoda si můžeme představit systematický postup získávání a zpracování dat se záměrem objasnit sledovanou problematiku. Do výzkumných metod kvalitativního výzkumu patří pozorování, rozhovor/interview, analýza dokumentů, kazuistika a využití projektivní metody.

Rozhovor se použije, pokud potřebujeme zjistit názory respondentů, postoje, záměry, porozumění jevu či situaci. Rozhovor se dělí na strukturovaný, polostrukturovaný a nestrukturovaný neboli volný (Skutil in Skutil a kol., 2011).

Ve výzkumu této diplomové práce použijeme metodu polostrukturovaný rozhovor. Polostrukturovaný rozhovor je pravděpodobně nejčastěji využíván. Tazatel se ptá na předem připravené otázky, ale může měnit pořadí otázek, doptávat se a přidávat otázky. Reaguje tím na situaci a na respondenta (Tamtéž).

4.3 Realizace výzkumného šetření

Sběr dat pro tuto diplomovou práci se uskutečnil formou polostrukturovaných rozhovorů s řediteli a učiteli 4 základních škol ve městě Liberec. Rozhovory byly prováděny v dané škole. Jelikož byla stále nejistá situace ohledně pandemie covid-19, musela si autorka před příchodem do škol nechat udělat antigenní test na covid-19. Po celou dobu musela mít autorka ochranu úst.

Učitelé a ředitelé byli obeznámeni s dodržáním anonymity a všichni s účastí na výzkumu souhlasili.

Během června roku 2021 byl rozeslán e-mail různým školám v Liberci. Kontakty na ředitele škol jsme získali přes oficiální stránky statutárního města Liberec.

Ne tento e-mail reagovali tři ředitelé škol. Následně byl autorce dohodnut rozhovor ještě na jedné základní škole, kterou dříve navštěvovala.

První šetření proběhlo 17. června 2021, kde byl veden rozhovor s ředitelem a poté s učitelkou první/druhé třídy. Druhý šetření proběhlo 18. června, kde byl veden rozhovor s ředitelem a učitelkou 1. stupně 3. třída. Třetí šetření proběhlo 21. června, kde byl veden rozhovor s ředitelkou a učitelkou 1. stupně a poslední šetření proběhlo 24. června, kde byl veden rozhovor s ředitelem a učitelkou 1. stupně (angličtina, vlastivěda).

Všechny rozhovory se vedly v příjemné atmosféře. U některých rozhovorů byly odpovědi respondentů velmi obsáhlé a odpověděli již na otázky z pomocné osnovy. Tudíž dále ta otázka kladena nebyla. Při následné transkripci a analýze rozhovoru byly odpovědi uvedené v jiné otázce přiřazeny zpětně. Otázky byly kladeny s ohledem na vhodnost momentu.

V rozhovoru byly kladeny následující otázky:

1. Jak probíhala výuka na začátku pandemie, tedy na jaře 2020? A jak ve druhé vlně pandemie, tedy na podzim 2020?
2. Kolik žáků bylo ve Vaší hodině online?
 - a. Jak jste postupovala u žáka, který byl offline?
 - b. Byl ve Vaší hodině rozdíl v zapojení žáků z jara 2020 ve školním roce 2020/2021?
3. Jakým způsobem jste žáky zkoušela?
 - a. Bylo zavedeno nějaké opatření proti opisování, podvádění při zkoušení?
4. Jaké hodnocení jste používala?
5. Jakou platformu jste používala?
6. Museli mít žáci zapnutou kameru?
7. Jak často probíhala výuka?
8. Změnila jste v online vzdělávání obsah vzdělávání?
9. Nastali při výuce nějaké technické potíže? Ze strany žáků nebo Vaší?
10. Změnila se komunikace s rodiči žáků? Četnost?

11. Vezmete si něco z online výuky? Co byste využila nyní v prezenční výuce? Jak byste zhodnotila online vzdělávání ve Vaší třídě?

4.4 Triangulace

Při kvalitativním výzkumu se pro kvalitu a validitu (platnost dat) studie používá triangulace. Kvalitativní výzkum, který neobsahuje triangulaci, tak dle Dostála a Dominika (2021), přináší nepřesvědčivé výsledky.

Triangulace je použití různých metod nebo dalších proměnných ve výzkumu. Triangulace zvyšuje validitu výzkumu (Hendl, 2008).

Denzin (1989, in Hendl, 2008) rozděluje typy triangulace následovně

- Triangulace datová
- Triangulace výzkumníků
- Metodologická triangulace
- Implicitní triangulace
- Explicitní triangulace
- Teoretická triangulace

Pro zvýšení pravděpodobnosti získání validních dat, byla v diplomové práci využita triangulace. Triangulace v rámci této diplomové práce se týká dat, respektive takové triangulace dle Dostála a Dominika (2021), „*kdy výzkumný soubor doplníme o někoho, kdo nepatří do zkoumané skupiny.*“

Cílem práce je zjistit jaké zkušenosti měli učitelé s distanční výukou v době pandemie covid-19. Pro výzkum jsme použili metodu polostrukturovaný rozhovor. Jako osobu mimo zkoumaný vzorek jsme vybrali jednu žákyni, která chodí do jedné ze škol, kde jsme prováděli rozhovory s učiteli. Ptali jsme se na několik otázek tak, abychom z rozhovoru mohli získat odpovědi na výzkumné podotázky.

1. Jak probíhala výuka, když jste byli doma?
2. Jakým způsobem tě učitelé zkoušeli?
3. Jak tě učitelé hodnotili? Dostávala jsi známky?
4. Jakou platformu jste ve škole používali? Přes co jste se učili?

5. Používali jste při hodině nějaké zábavné aplikace?
6. Museli jste mít zapnutou kameru?
7. Jak často probíhala výuka?
8. Nastaly při výuce nějaké technické potíže?
9. Komunikovala paní učitelka s tvými rodiči více?
10. Bavila tě výuka?
11. Napadá tě, při čem může být znovu použita distanční výuka?

4.5 Etické aspekty výzkumu

Etické aspekty výzkumu musíme zařadit do každého výzkumného šetření (Zandlová, Šťovíčková, in Novotná, Špaček, Šťovíčková, 2019). Autorka diplomové práce před zahájením výzkumného šetření informovala účastníky rozhovoru o nahrávání audionahrávky na diktafon (chytrý telefon). Také je ujistila o případnou anonymizaci. Informovaný souhlas potvrdili verbálně a všichni účastníci výzkumu s nahráváním souhlasili.

4.6 Metody zpracování a analýza dat

Audionahrávky z vytvořených rozhovorů byly přepsány. Byla provedena transkripce do textové podoby. Získaná přepsaná data bylo třeba podrobit analýze. K analýze získaných dat se použila metoda kódování. Dále byly data seskupeny do kategorií, vytvořené v souvislosti s výzkumnými otázkami.

Dle Heřmanského (in Novotná, Špaček, Šťovíčková, 2019 str. 430, 432) je *kódování postup, jehož pomocí přidělíme vytvořeným datům popisek (někteří autoři užívají metaforu nálepky, jiní razítka), kterým jej charakterizujeme. Nejčastěji se k tomu užívají slova či slovní spojení... Kategorie představují nadřazené pojmy, které sdružují popisné a interpretativní kódy, jež spolu explicitně nemusejí souviset, ale jejichž vzájemný vztah v průběhu analýzy odhalíme. Jsou to právě kategorie, které nám umožňují identifikaci opakujících se témat (vzorů, pravidel, vůdčích motivů apod.)*

5 Interpretace dat

V následující kapitole se zaměříme na interpretaci získaných dat. Jak již bylo uvedeno v kapitole 4.5 Metody zpracování a analýza dat, ve výzkumu jsme přepsali a seskupili data z rozhovorů, tak aby se daly vytvořit kategorie. Následně jsme přiřadili kódy, které se hodily ke konkrétním datům, které se častěji objevovaly v odpovědích dotazovaných účastníků výzkumu. Vymezili jsme si 4 kategorie, prostřednictvím kterých se pokusíme zodpovědět hlavní výzkumnou otázku a další podotázky. Těmi kategoriemi jsou způsob distanční výuky; volba platformy a použité aplikace při výuce; nové znalosti, dovednosti, využití ve výuce; obsah vzdělávání v distanční výuce.

Výzkumná otázka	Jaké byly dle zkušeností učitelů nejvhodnější formy distančního vzdělávání? Pocítli dotazovaní učitelé rozdíl mezi distanční výukou na jaře 2020 a na podzim/jaře 2020/2021?		
Kategorie	Způsob distanční výuky		
Kódy	Online, offline	Distanční výuka jaro	Distanční výuka podzim 2020/jaro 2021

Tabulka č. 1: Kategorie 1

První kategorie pojednává o způsobech distanční výuky. Informace nám poskytnou odpověď zároveň na dvě výzkumné otázky, kterými jsou: Jaké byly dle zkušeností učitelů nejvhodnější formy distančního vzdělávání? Pocítli dotazovaní učitelé rozdíl mezi distanční výukou na jaře 2020 a na podzim/jaře 2020/2021?

U této kategorie jsme použili kódy týkající se online a offline vzdělávání a dobou, kdy ke vzdělávání těmito formami docházelo.

Na první škole byl rozdíl mezi jarem a podzimem cca 15 dětí, které se nemohly vzdělávat synchronním způsobem z důvodu nedostatečné techniky: „V tom 1. období bylo řádově třeba 20, 25 dětí ze 330, které opravdu se neúčastňovali vůbec, takže jsme začali využívat asistentky pedagoga. Aby učitel předal materiály, oni přišli 1. za týden sem do školy namnožili, nakopírovali a nosili domů. V tom 2. období, potom se to malinko zlepšilo v tom, že jsme řadě žáků mohly půjčit tablety (ukázány ty hromádky támhle) takže... doma na těch papírových

záležitostech zůstalo řádově prostě 6, 7 dětí, které jsou z takových těch vyloučených sociálních oblastí a prostě zpracovávali ty materiály... Během týdne jsme doplnili Google účty všem ostatním, respektive zkontrolovali jsme společně s třídními učiteli, aby je opravdu každý měl.“

Paní učitelka ze stejné školy si při synchronní distanční výuce rozdělila děti do tří skupin podle schopností a dovedností. Výhody takového rozdělení mohou být nutná přítomnost rodičů u výuky (ze tří časů (skupin) si vybere nejvhodnější čas), možnost naplno se věnovat jednotlivým dětem a výhoda může být i po stránce technické (lepší přenos): *„Já jsem třeba děti měla rozdělený na skupiny, aby vlastně tam bylo co nejmenší jako ne co nejmenší, ale malý počet žáků, a to z toho důvodu, abyste se jim plně mohla věnovat...a ještě u nás ještě přímo u mě ve třídě to bylo udělané tak, že já jsem měla 1 holčičku, která vlastně nebyla prostě, nejsou schopni se učit přes tablet nebo přes tohle to měli nějak špatný signál opravdu, takže a je k ní dělená paní asistentka, tak ta se z ní učila po telefonu. Pak mám druhou paní asistentku a ta se ze začátku, než chlapec získal tablet a počítač, takže ty se taky učili po telefon, ale pak vlastně oni měli individuální hodiny, tyhle ty 2 paní asistentky s těmihle, těmi 2 dětmi. Ty je nejvíc potřebovali ... Takhle nám to probíhalo celou dobu“*

Z odpovědí je patrné, že škola na distanční výuku online synchronním způsobem přešla hned v druhém týdnu uzavření škol. Podobné to bylo i na podzim 2020, pouze nástup na distanční výuku měl hladší průběh.

Velkou výhodou pro všechny školy bylo to, že při okamžitém uzavření škol (11.3.2020) byly v Libereckém kraji jarní prázdniny. Takže výuku začínali žáci až 16. března.

Ve druhé škole měl pan ředitel k uzavření škol hned jasno: *„Hnedka jsme věděli, že jedeme online, že chceme to těm rodičům usnadnit a nechceme jim jenom posílat papíry a úkoly. Tím chceme jim dát tu možnost online výuky... řekl bych, že do opravdu tří týdnů od toho zahájení... Tak na podzim už jsme samozřejmě byli, jako ten rozdíl u nás nebyl velký tím, že jsme už do toho poměrně rychle naskočili na tom jaře a tam jsme jenom vlastně jasně dali ty hodiny na tom 2. stupni. Měnil se dětem rozvrh.“*

U paní učitelky je zajímavé, jak pohlížela na začátek distanční výuky ve své třídě na stejné škole. *„No ze začátku jsme posílali úkoly, pak jsme do toho skočili dvakrát týdně na hodinu, což byla tragédie, teda, měla jsem je rozdělený na kluky a holky a strašně jsem se bála před kameru vylézt. To, jako byl rozdíl proti tomu, co bylo teď. Teď už to bylo samozřejmé... Na*

podzim už jsme začali potom jsme tam vlastně do toho skočili hnedka každý den že jo, a to už děti byly celá třída. Už jsem je neměla rozdělený na kluky a na holky, jely celá třída a 3 hodiny.“

Ve třetí škole na jaře měli žáci výuku formou vypracovávání úkolů. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity a učitelé jim vymýšleli různé hry a dětem se dávali úkoly na týden dopředu do školního informačního systému Bakaláři. Synchronní výuka nebyla ve škole povinná, a paní učitelka měla synchronní výuku pouze 1. týdně. *„Ta distanční výuka byla vlastně podobná jakoby škole, že jsme pracovali s učebnicemi pracovními sešity a takhle vymýšleli různé hry a dětem se vlastně za dávali úkoly na týden, celý týden a oni vypracovávali, přičemž jsme vlastně se denně neviděli. Jsme se viděli teď já nevím, jestli 1 týdně, dvakrát týdně.“*

Ve čtvrté škole distanční výuka probíhala následovně: *„Jsme začali na jaře distanční výuku, pak se na chvíli vrátili, pak byli prázdniny. Pak jsme se vrátili na podzim a pak jsem zase skočili do distanční doby, no bylo to v uvozovkách šok. Nikdo na to nebyl nachystaný nikdo nebyl připravený. Vůbec jsme nevěděli, jako s čím můžeme počítat, s čím se dá pracovat, tak nás z toho našťestí vytáhl náš ajťák. Který mě fakt jako sdělil, že existuje nějaká Google classroom. To bylo poprvý co jsme se dozvěděli, že nějaká taková ta záležitost existuje. A pak to bylo jako takovým nějakým rychlost pádem se ty lidi jako začali učit s classroomem a s mailems třeba teda samozřejmě uměli, s podpůrnými aplikacemi a začalo se v podstatě jako od 0. ... Nemyslím si, že bysme to úplně čekaly. Nevěřil jsem tomu, protože jsme skočili opravdu jako do reálu. Řekli jsme si ok, a tak jako jednou to stačilo. Pak se to zavřelo znova, muselo se to samozřejmě trochu jako vybavit. Najet znovu na to, co jsme jako předtím už uměli.“*

Ze zkoumané kategorie vyplývá, že odpověď na první výzkumnou otázku, (Jaké formy distančního vzdělávání využívali učitelé častěji?) bychom si měli rozdělit do dvou částí: na výuku na jaře a na výuku se školním roce 2020/2021. Podobně můžeme odpovědět i u druhé výzkumné podotázky - Jaký byl rozdíl mezi distanční výukou na jaře 2020 a na podzim/jaře 2020/2021?

Z výsledků můžeme říct, že na jaře převládala spíše online asynchronní výuka. Školy se mezitím snažily zprovoznit online synchronní výuku. Některé školy, již po 3 - 4 týdnech začaly učit přes videokonference.

Na začátku školního roku 2020/2021, byly školy již na další uzavření připraveny. Vzhledem k nové legislativě školského zákona, kde byla nově distanční výuka povinná, převládala na školách online synchronní výuka.

Výzkumná otázka	Jakým způsobem se změnil obsah vzdělávání v distanční výuce oproti prezenční výuce?		
Kategorie	Obsah vzdělávání v distanční výuce		
Kódy	Redukce vzdělávání	Předměty	ŠVP; RVP

Tabulka č. 2: Kategorie 2

Druhá kategorie Obsah vzdělávání v distanční výuce odpovídá na výzkumnou otázku, zda a popřípadě jakým způsobem se změnil obsah vzdělávání v distanční výuce oproti prezenční výuce. Ke kategorii byly přiřazeny kódy, týkající se četnosti vyučovacích předmětů v době distanční výuky. Dále na základě legislativy jsme přiřadili kód ŠVP, RVP. Dalším kódem je možnost, jakým směrem se změnil obsah vzdělávání.

Ředitel první školy v rozhovoru potvrdil, že učivo lehce redukovali. V hodinách využívali jen to nejdůležitější a nejzákladnější. Jen v malé míře učili žáky nové učivo. Pokud ano, tak formou referátů. Někteří žáci zvládli učivo z celého plánu: „*lehce se redukovalo samozřejmě, vytahovalo se to nejzákladnější. Rozšiřující učivo nebylo anebo bylo formou nějakých referátů, doplňkových úloh, protože zase bylo spousta dětí, který opravdu moc hezky pracovali. A někteří nás příjemně překvapily, že opravdu v tom online prostředí nikdo je nerušil a oni si samostatně dělali, tak tam víceméně došlo jakoby k naplnění celého toho plánu. Ale to, co se zkoušelo, tak samozřejmě bylo redukováno lehce i v souladu s tím, co vlastně ministerstvo dávalo, že se můžou dělat drobné úpravy a předpokládáme, že některé věci, jak bude se dělat revize teďka školního vzdělávacího plánu, ale my na něj budeme nabíhat až od dalšího školního roku, takže to tam zahrneme částečně.*“

Žáci se učili podle rozvrhu (zkrácený), denně. Nejčastěji se žáci učili matematiku, češtinu a méně pak angličtinu. „*Měli jsme to podle rozvrhu, takže denně, bylo to v rozsahu, jak jsem říkal, na 1. stupni měly ty aktivity kratší. Nebylo to celá hodina. Bylo to třeba 25 až 30 minut,*

ale vycházelo to 2 až 3 bloky denně, takže měl. Nastavili jsme to zejména matematika a čeština byla třikrát, angličtina dvakrát a pak ty ostatní předměty po jednom.“

Učitelka na prvním stupni u první třídy (jaro 2020) a poté u druhé třídy (2020/2021) také snížila učivo. *„Ano určitě, bylo to snižený, protože není možné to prostě během té výuky zvládnout. Za prvé, už jenom už jenom to, že opravdu jsem, Sice je to jako je to hloupě řečené, ale zdržujete už jenom tím vypni si mikrofon, zapni si mikrofon, jo, tydlety, tydlety, operace slovní, kdy tak to vám ubírá, ubírá ten čas a ono se to nezdá.“*

Ředitel druhé školy potvrdil podobný postup jako u předešlé školy. Z hodin žáku byly vyřazeny výchovy. *„A začalo to nějak běžet v tom režimu, že jsme řekli povinný předměty, který budou. Vlastně na 2. stupni jsme jim nechali rozvrh tak jak tak jak mají s tím, že jsme vyřadili všechny výchovy. Řekli jsme, že budou mít za den nebo za týden určitý počet hodin. To bych se musel podívat, jestli nepamatuju, ale myslím, že měli 3 matiky, 3 češtiny, 3 angličtiny a zbytek po 1, 1 fyzika 1 zeměpis a podobně. Na 1 stupni jsme to nechali na těch učitelích trochu víc. Tam jsme řekli, že chceme, aby vysílaly 2 až 3 hodiny denně, že víc nechceme. Na podzim na 1 stupni, tak i bylo to vlastně striktně daný, že každá ta třída vlastně má ty 2 až 3 hodiny denně. Postupně jsme tam třeba přidali 1 hodinu na žádost rodičů ještě jako v nějaké třídě, ale celkově jsme to nechtěli přetěžovat, takže ta 6., 7. třída měla asi 13 hodin týdně a ta 8., 9. si myslím, že 15 hodin týdně, což je v podstatě 1/2 1/2 toho jejich standardního rozvrhu. Určitě, přispělo k tomu i to, že vlastně ministerstvo vydalo nějakou revizi RVP, která se v podstatě skoro shoduje s tím, co jsme to, takže řekli jsme učitelům máte míň hodin, nemůžete stihnout všechno, vyberte to důležité, a to dělejte to, že to holt nestihnete. Bud' se to stihne za rok, nebo se to prostě škrtne.“*

Učitelka třetí školy v rozhovoru uváděla, že učivo bylo uzpůsobené online výuce: *„Určitě, bylo to tomu uzpůsobené, že v českém jazyce jsme teda vzali to základní a v matematice taky, takže musím teda říct, že jsme hlavně opakovali, protože vysvětlovat něco jako novějšího bylo docela náročné.“* Kdežto paní ředitelka tvrdila, že rozhodně učivo nesnižovali: *„Nezměnily, nezměnily. Pokud mám informace, tak došlo určitě k nějakému menšímu množství na opakování. Jo to samozřejmě, ale jako že by se zásadně změnil školní vzdělávací program tak ne.“*

Ředitel čtvrté školy potvrdil snížení obsahu učiva: *„Změnil se občas nebo obsah učiva hnedka v podstatě, jak jsme dokončili jaro, vrátili se žáci, tak jsme věděli, že bude muset obsahově trochu pozměnit samozřejmě školní vzdělávací plány.....tak, aby v podstatě dalo by*

se říci zůžilo, protože jsme přišli skutečně o půl roku nějaký práce. Ale muselo se to opravdu upravit.

Rozvrh byl pozměněn. „*Ted' na podzim, to bylo zhruba tak 50% hodin, který měli ty děti. Vyplývalo to z doporučení ministerstva. My jsme úplně nechtěli, aby děti měly překlopený rozvrh od rána od 8 hodin do 2. Takže jsme se dohodli na tom, že 50% učila prostě budu vysílán online 50 zůstali na doma a posilovali jsme hodně matematiky a češtiny hlavně ve třídách před přijímačkami.*“

Na výzkumnou otázku, zda se změnil (snížil) obsah vzdělávání v distanční výuce oproti prezenční výuce můžeme odpovědět kladně. 7 respondentů odpovědělo, že obsah učiva a rozsah výuky snížili. Jedna respondentka odpověděla na snížení obsahu učiva negativně, ačkoliv učitelka z té samé školy odpověděla pozitivně.

Výzkumná otázka	Jaké platformy a výukové aplikace dle svých zkušeností učitelé používali?	
Kategorie	Volba platformy a použité aplikace při výuce	
Kódy	Aplikace	Platformy

Tabulka č. 3: Kategorie 3

Další kategorií na kterou se zaměříme, je Volba platformy a použité aplikace při výuce. Zjistíme tím odpověď na výzkumnou otázku, jaké platformy a výukové aplikace učitelé používali během distanční výuky.

Všech respondentů jsme se zeptali na otázku, jakou platformu využívají k výuce. Jelikož byli vždy dotazováni ředitelé škol a jeden učitel ze stejné školy, budeme pohlížet na odpovědi o využívané platformě z pohledu celé školy. Pouze pokud jsou využívány nějaké výukové aplikace, tak to souvisí s odpovědí jednotlivce.

Na první dotazované škole jsme zjistili, že se již ve škole používá z dřívějších dob Google prostředí tedy všechny aplikace od Googlu pro školy tzv. G-suit (pro další upřesnění např. Classroom, Meet, Drive, Forms atd.). V takovémto případě škola zakládá účty žákům: „*my*

jsme využívali to Google prostředí, protože jsme ho měli nastavené už předtím, používali jsme ho i při výuce zhruba 2 roky předtím, takže žáci počínaje 3. třídou. Jsme měli informatiku na 1. stupni ve 3. třídě kvůli nějakým poučením a pak každý v každé třídě na 2 stupni, takže žáci měli Googlu účty. Během týdne jsme doplnili Google účty všem ostatním..... konzultovali přes maily, a přes to prostředí Meets tak dělali ty online nějaké konzultace“.

Druhá dotazovaná škola přešla na synchronní výuku do dvou týdnů od uzavření škol (jak bylo zmíněno výše, v rámci Libereckého kraje byly jarní prázdniny). Po různých vyzkoušených programech na videokonference se vedení školy rozhodlo pro platformu Microsoft Teams: *„chvilku jsme hledali, jak přes jaký platformy jakoby vysílat. Zkoušeli jsme tady Školu v pyžamu, a ještě nějaký nějaký učitelky nahrávali jako na youtubko a podobně, ale vlastně asi do 14 dnů od toho, co to začalo, tak jsme tak jsme vlastně rozhodli ve vedení, že, jelikož jsme celá škola na Microsoftu, takže pojedeme přes Teams... Museli jsme nejdřív tam všechny přidat, že jo? Tak všechny žáky, učitelé tam byli. Ty měly, ale neuměli s téma Teamsama měli Microsoft účet školní, ale neměli neuměli s Teamsama, takže pro žáky vytvořit vlastně Microsoft účty, poslat jim nejdřív souhlasit zpracováním údajů, protože jim vytváříme u Microsoftu účet. Jakmile nám to poslali zpátky, tak jsme vlastně poslali přihlašovací údaje do Microsoftu s nějakým popisem, jak se vlastně přihlásit vůbec do toho Teamsu.“*

Dále škola prozkoumala dotazníkem mezi svými zaměstnanci, jaké další aplikace nebo webové stránky při distančním vzdělávání využívají. Nejvíce byly využívány soutěže Kahoots, Wordwall a podobně: *„další věc, kterou jako hodně kvitují a hodně zmiňují, když jsme si dělali sami nějaký takovýhle jako dotazníček mezi učiteli, tak je, že našli spoustu věcí na internetu, kterými jsou soutěže Kahoots, Wordwall a podobně, který využijou i teďka prostě na těch interaktivních hodinách a podobně.“*

Ve třetí dotazované škole byl nejdříve využíván školní informační systém Bakaláři a až poté na podzim přešla škola na online hodiny (videokonference) přes Google učebnu. *na jaře se dávali přes systém bakaláři úkoly, to podávala celá škola, a na podzim už se začalo v Google učebně, takže to je to, tam je zpětná vazba, což v tom bakaláři není. Tam to je daleko, prostě není, takže si pracoval přes Google učebnu a na podzim přistoupila ještě vlastně ta online výuka, kde se vytvořil nový rozvrh, a děti tam vstupovali s učiteli do classroomu.“*

Některé učitelky ve škole využívaly různé technologie. *„Inter webové tabule, a i děti už byly vlastně víc informovány o tom, co mohou, v tom programu jsme pracovali, teda v Google*

učebně v tom programu víc jako věděli, jak to funguje, co mohou, co nemohou a tak dále, takže bylo i víc pravidel.“ Někteří učitelé s dětmi pracovali v Jamboardu. Takže každé dítě si vytvořilo tabuli a popsalo ji.

Ve čtvrté škole využívali k výuce žáků Google classroom. „Vůbec jsme nevěděli, jako s čím můžeme počítat, s čím se dá pracovat, tak nás z to naštěstí vytáhl náš ajťák. Který mě fakt jako sdělil, že existuje nějaká Google classroom. To bylo poprvý co jsme se dozvěděli, že nějaká taková ta záležitost existuje. A pak to bylo jako takovým nějakým rychlost pádem se ty lidi jako začali učit s classroomem a s mailem, s téma teda samozřejmě uměli, s podpůrnými aplikacemi (Wordwall, další Google aplikace) a začalo se v podstatě jako od 0.“

Na třech dotazovaných školách se nejvíce používala platforma Google Classroom od G-suite for education. Pouze na jedné škole používali učitelé platformu Microsoft Teams. Zjistilo se, že nejpoužívanějšími aplikacemi jsou Wordwall, Kahoots a aplikace Google Jamboard.

Výzkumná otázka	Mají učitelé pocit, že se distanční výukou naučili něco nového? Využijí učitelé dle svých zkušeností nějaké prvky distanční výuky v prezenční výuce?	
Kategorie	Nové znalosti, dovednosti, využití ve výuce	
Kódy	Technická gramotnost	Prezenční výuka

Tabulka č. 4: Kategorie 4

Poslední kategorie odpovídá na výzkumné otázky, které zjišťují, co se učitelé distanční výukou naučili a zda tyto zkušenosti či jiné prvky distanční výuky využijí v prezenční výuce?

Ředitel první dotazované školy bude jako učitel informatiky určitě nadále využívat Google učebnu. Podle něj je jednodušší zadávání úkolů v hodině a následné odevzdávání. *„Určitě jo, protože to online prostředí je šikovné, nebo ta Google učebna jako taková. Takže mi třeba počítačových záležitostech a nejenom tam, tak jim i nadále zadávám vlastně v tom Google prostředí. Oni si to otevřou ve škole a je daleko jednodušší odevzdávání, protože dají buď sdílet*

anebo mi prostě odevzdají úkol v té Google učebně na konci hodiny a nemusí řešit nějaký mail. A tohle to prostředí je poměrně šikovné, protože se nám nezhlcuji maily prostě desítkami oznámení odevzdal, odevzdal nebo tady máte a musí se to třídit a vyhodnocovat. Takhle je to v té učebně, já jim to tam ohodnotím. Oni to vidí, a navíc je tam možnost připojit i zákonného zástupce. Takže i ten zákonný zástupce dostává 1 za týden zprávu o tom, co ten žák dělal nebo nedělal.“

Ředitel druhé školy zase poukazuje na vhodně uspořádání učiva (to podstatné a nepodstatné). „*To určitě jako myslím si, že to hodně lidí posunulo právě třeba jako v mnoha věcech no všechno zlý je k něčemu dobrý, takže třeba už jenom to jako vytřídit si ten podstatný obsah učiva.“*

Jako dobrou zkušenost popisuje sdílení nápadů, postřehů a zkušeností z hodin distanční výuky mezi učiteli. „*To se nám tady osvědčilo velmi, že teda ty učitelé si navzájem sdílely každé nápad prostě najednou šel do hromadného mailu. „Hele vyzkoušíte tohle? Je to super a další“, takže to si myslím že je technicky jako je to hodně posunulo a že to využijou. A takovej ten individuálnější přístup, no na někoho někdo to už měl dřív, že neporovnává žáky mezi sebou a někomu to došlo až tak jako teďka, že vlastně každé má jiný podmínky, takže určitě jako každého to nějak poznamenalo a posunul ho.“*

Učitelky ze dvou škol a také ředitelka potvrdily, že distanční výuka je velmi posunula v počítačové (digitální) gramotnosti, co se týče výukových programů, tak i samotné ovládání počítače.

Ředitel školy v rozhovoru potvrdil, že distanční výuka odbourala strach učitelů z počítačů. Do budoucna by chtěl zachovat možnost online třídních schůzek pro rodiče, kteří z pracovních nebo jiných důvodů nemůžou být přítomni. „*Myslím si, že je docela fajn i ta forma jako setkávání online. Uvažujeme, jestli rodičovské schůzky neudělat takhle na dálku, aby rodiče nemuseli chodit do školy, tak to by taky možná bylo fajn.“*

Rozhovor žákyně

Pro větší validitu dat jsme provedli triangulaci dat. Z jedné ze čtyř škol jsme vybrali žákyni, se kterou jsme provedli polostrukturovaný rozhovor. Ptali jsme se ji na otázky ohledně distanční výuky. Použili jsme takové otázky, které nám přiblíží cíl výzkumu.

Rozhovorem jsme zjistili, že ve třídě žákyně byl začátek distanční výuky, respektive 2. pololetí školního roku 2020 chaos. Každý učitel se třídou komunikoval jinak. „*Tak ze začátku v tom byl jako celkem zmatek, že každé učitel to dělal trošku jinak. Někdy nám to posílal mailem, jelikož už předtím jsme měli Google učebny, tak některý jako začali rovnou na to. Ale jenom ty učitelé, kteří s tím uměli. Někteří učitelé vůbec nějak nereagovali a neřešili to. Ale po tom v té 2. části se to nějak jako srovnalo líp a všichni pracovali i v Google učebně no.*“

Z dalšího dotazování ohledně průběhu výuky jsme se dozvěděli, že ze začátku online hodin učitelé dodržovali striktně školní rozvrh hodin a dále posílali materiály k samostudiu. Tudíž se žáci učili od 8 hodin do 13 hodin a poté dělali ještě úkoly (samostudium). Až po delší době distančního vzdělávání (ke konci 2. pololetí na jaře 2020) přešla třída na změněný rozvrh.

U žákyně ve třídě učitelé používali Google Classroom. Z aplikací používali Moodle a Quizlet. „*Classroom, jenom Google Classroom. Ale ještě 2 učitelé používali Moodle, protože tam bylo lepší, že na ty testy se daly nastavit čas, kdy se ten test uzavře. Tím pádem jsme to museli odevzdávat přesně na čas. A kdy taky učitelé viděli, když tam dali nějaký úkol, tak viděli jsme to. Oni potom viděli, když jsme si to otevřeli nebo ne. Což Google neumí..... no výukový videa hodně dávali jako na matematiku, a tak, protože to bylo těžší to vysvětlit za 45 minut online, takže abysme se to doučili a ale pak jsme třeba používali hodně quizlet na dějepis a tyhlencty.*“

Co bylo překvapením, tak byly časté technické potíže na straně učitelů. Řešení problémů zabralo skoro celou vyučovací hodinu. „*Ale i jako ti učitelé měli hodně technických problémů, že jim to vypadávalo. A neuměli jako často ani zapnout mikrofon a nevěděli, prostě jsme půl hodiny řešili, že co se děje, protože my jsme je neslyšeli a oni nedokázali nějak vykomunikovat, co je za problém.*“

Jak se dalo vypořádat, některým žákům distanční výuka vyhovovala. Mohli se učit svým vlastním tempem. Takto to bylo i u této žákyně. „*Ze začátku bylo těžký se na to nějak navykout, ale mě to potom celkem vyhovovalo. Když jsem si mohla ty věci v podstatě dělat, kde jsem chtěla. A měla jsem na to víc prostoru a domácíjší prostředí, takže mě to ke konci pak vyhovovalo víc.*“

Bohužel se nepotvrdilo to, že by do budoucna školy nadále využívaly celou nebo pouze prvky distanční výuky. „*No tak, když jsme potom šli do školy, tak jsme si říkali, že třeba když*

bude člověk nemocnej, tak že bysme mohli mít videohovor. Ze začátku to ještě se snažila jako prosazovat učitelka na matematiku. Teda když jsme byli nemocní, tak jsme mohli se připojit, ale i od toho se nějak jako upustilo, takže to je vlastně furt stejný. Takže když jsme nemocní, tak ani videohovor nemůžem mít.“

6 Diskuse

V diplomové práci byla použita kvalitativní metoda výzkumu. Pro výzkumnou metodu byly použity polostrukturované rozhovory. Jedná se o typ rozvoru, ve kterém jsou předem určené otázky, ale v průběhu dotazování se může pořadí otázek měnit nebo také přidat či odebrat danou otázku. Pro rozhovor jsme si zvolili čtyři školy, kde jsme provedli rozhovor vždy s ředitelem/ředitelkou školy a s jednou učitelkou prvního stupně té dané školy. Školy byly vybrány ve městě Liberec.

V této části práce odpovíme na hlavní cíl výzkumu prostřednictvím zodpovězením výzkumných otázek a podotázek.

Hlavní cíl výzkumu: Interpretovat zkušenost učitelů a ředitelů na základních školách ve městě Liberec, na kterých byla během pandemie covid-19 distanční výuka.

Hlavní výzkumná otázka: Jaké zkušenosti mají učitelé a ředitelé s distanční výukou v základních školách v Liberci během pandemie covid-19.

Stanovili jsme si výzkumné podotázky, které nám měly pomoci při zodpovězení hlavní výzkumné otázky. Výzkumnými podotázkami jsme se snažili zmapovat chod distanční výuky při uzavření škol v důsledku pandemie covid-19. Přesněji jsme se zajímali o nejčastěji využívané formy distančního vzdělávání ve výuce dle zkušeností učitelů, jaký rozdíl pocívali mezi distanční výukou na jaře 2020 a na podzim 2020/jaře 2021, zda a jakým způsobem se změnil obsah vzdělávání v distanční výuce oproti prezenční výuce, jaké platformy a výukové aplikace dle svých zkušeností učitelé používali, zda mají učitelé pocit, že se distanční výukou naučili něco nového, a zda využijí učitelé dle svých zkušeností nějaké prvky distanční výuky v prezenční výuce.

Jaké byly dle zkušeností učitelů nejvhodnější formy distančního vzdělávání? Pocítili dotazovaní učitelé rozdíl mezi distanční výukou na jaře 2020 a na podzim/jaře 2020/2021?

Na základě získaných informací z rozhovorů lze říci, že formy distančního vzdělávání bychom měli rozdělit na dvě kategorie: formy distančního vzdělávání na jaře 2020 a na formy distančního vzdělávání ve školním roce 2020/2021. Je to z toho důvodu, že výuka na jaře byla většinou úplně odlišná od výuky na podzim 2020.

Z výsledků rozhovorů můžeme konstatovat, že na jaře spíše převládala online asynchronní výuka. Školy posílaly žákům materiály přes email nebo přes svůj školní informační systém. Mezitím se některé školy snažily zprovoznit online synchronní výuku. Jíž po 2 - 4 týdnech tři školy začaly učit částečně přes videokonference a částečně stále asynchronně.

Při uzavření školy na podzim 2020, všechny školy začaly ihned učit online synchronní formou. Některé školy uzavření předpokládaly, a ještě v září s žáky procvičovaly připojení k online výuce, metody vypracování úkolů (vyfocení, poslání emailem atd.).

Jaké platformy a výukové aplikace dle svých zkušeností učitelé používali?

Ze čtyř dotazovaných škol, tři školy využívaly platformu Google Classroom od G-suite for education. Pouze na jedné škole používali učitelé platformu Microsoft Teams. Dále se zjistilo, že nejpoužívanějšími aplikacemi jsou Wordwall, Kahoots a aplikace Google Jamboard.

Jakým způsobem se změnil obsah vzdělávání v distanční výuce oproti prezenční výuce?

Na výzkumnou otázku, zda se změnil (snížil) obsah vzdělávání v distanční výuce oproti prezenční výuce můžeme odpovědět kladně. 7 respondentů odpovědělo, že obsah učiva a rozsah výuky snížili. Jedna respondentka odpověděla na snížení obsahu učiva negativně, ačkoliv učitelka z té samé školy odpověděla pozitivně. Zde můžeme pouze spekulovat, proč nebo zdali neměla ředitelka dostatečné informace o redukci učiva jinými učiteli. Je zde také možnost, že při rozhovoru paní ředitelka spatně vyhodnotila položenou otázku autorkou.

Školy a ředitelé se snažili dodržovat metodické pokyny Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, a také doporučeními z tematických zpráv České školní inspekce. V metodických pokynech Ministerstva školství (2020 str.18) stojí, že „*zkušenosti v průběhu jara 2020 ukázala, že v případě vzdělávání na dálku není možné a ani doporučované, aby školy vzdělávaly děti a žáky v plném souladu s ŠVP a v plném rozsahu plánovaném pro prezenční výuku. Lze tedy doporučit, aby se školy zaměřily zejména na aplikaci znalostí a dovedností, aby žáci byli schopni nabyté znalosti a dovednosti využívat šířeji při řešení nejrůznějších situací. Na základních školách bude vhodné soustředit se na stěžejní výstupy v českém jazyce, matematice a cizím jazyce.*“

Pokud školy překlápěly rozvrh z prezenční výuky do výuky distanční, mohlo se stát, že žáky přetěžovaly. Při distanční výuce je doporučováno upravit vzdělávací oblasti v ŠVP tak, že

se ve výuce učitelé zaměří na očekávané výstupy všeobecných profilových předmětů (MŠMT, 2020h).

Mají učitelé pocit, že se distanční výukou naučili něco nového? Využijí učitelé dle svých zkušeností nějaké prvky distanční výuky v prezenční výuce?

Učitelky ze dvou škol a také ředitelka potvrdily, že distanční výuka je velmi posunula v počítačové (digitální) gramotnosti, co se týče výukových programů tak i samotné ovládání počítače.

Ředitel školy v rozhovoru potvrdil, že distanční výuka odbourala strach učitelů z počítačů. Dále také by do budoucna chtěl zachovat možnost online třídních schůzek pro rodiče, kteří z pracovních nebo jiných důvodů nemůžou být přítomni.

Ředitel první dotazované školy bude jako učitel informatiky určitě nadále využívat Google učebnu. Podle něj je jednodušší zadávání úkolů v hodině a následné odevzdávání.

Ředitel třetí školy jako dobrou zkušenost popisuje sdílení nápadů, postřehů a zkušeností z hodin distanční výuky mezi učiteli. *„To se nám tady osvědčilo velmi, že teda ty učitelé si navzájem sdílely každéj nápad prostě najednou šel do hromadného mailu. „Hele vyzkoušíte tohle? Je to super.“*

Dále pochvaluje zvýšení individuálnějších přístupů učitelů. *„A takovej ten individuálnější přístup, no na někoho někdo to už měl dřív, že neporovnává žáky mezi sebou a někomu to došlo až tak jako teďka, že vlastně každéj má jiný podmínky, takže určitě jako každého to nějak poznamenalo a posunul ho.“*

Pokud zahrneme celkové zkušenosti učitelů s online výukou v době covid-19. Musíme také přihlídnout k tomu na jaké škole učitelé pracují, jaké má škola vedení, jaké mají předchozí dovednosti například s digitální gramotností, kolik je učitelům let, jaké mají technické vybavení, jaké jsou osobní vlastnosti učitele, jakou třídu učí, jakou má učitel u studentů autoritu a mnoho dalších proměnných.

Odlíšné zkušenosti bude mít například mladý učitel, který se velmi dobře orientuje v ovládání počítače a má techniku na distanční vzdělávání než starší učitel, který s počítačem

neumí (nikdy s ním nepracoval a nemá ho doma) a po celou dobu zaměstnání učil jedním stylem.

Tři respondenti uvedli, že distanční výuka byla náročná (1. stupeň), že už si ani nechtějí vzít žádnou zkušenost do prezenční výuky. Jedna respondentka uvedla, že její zkušenost z distanční výuky byla velmi negativní a už by to nikdy nechtěla zažít.

Ve výzkumné části práce jsme použili rozhovor také u jedné žákyně. Zde jsme se ujistili, že žákyně navštěvuje jedu ze čtyř škol. Dále jsme z rozhovoru zjistili, jak probíhala v její třídě distanční výuka (na jaře a v dalším roce), jakou používali platformu a výukové aplikace, jak uměli učitelé používat danou platformu, zda měli učitelé problém s technikou, jak se jí osobně líbila distanční výuka a zda chtějí učitelé využívat nějaké prvky distanční výuky.

Z výsledků vyplývá, že výuka na jaře 2020 byla chaotická. Každý z učitelů, co žákyně měla pracoval nějak jinak. Důležitým poznatkem bylo překlápění klasického rozvrhu do distanční výuky. *„Tak ze začátku v tom byl jako celkem zmatek, že každé učitel to dělal trochu jinak. Někdy nám to posílal mailem, jelikož už předtím jsme měli Google učebny, tak některý jako začali rovnou na to. Ale jenom ty učitelé, kteří s tím uměli. Někteří učitelé vůbec nějak nereagovali a neřešili to. Ale po tom v té 2. části se to nějak jako srovnalo líp a všichni pracovali i v Google učebně no..... Takže online hodiny jsme měli jenom s některými učiteli a ke konci už byl jako daný přímo nový rozvrh na online výuky, protože předtím jsme jeli podle normálního rozvrhu, co jsme měli jako přes to přes normálně ve škole. To prostě nedalo se na ty online výuce nějak jako spojit s tím moc.“*

Velkým zamyšlením pro celkovou distanční výuku je použitelnost do budoucna. Ve škole žákyni přínos distanční výuky viděli. *„No tak, když jsme potom šli do školy, tak jsme si říkali, že třeba když bude člověk nemocný, tak že bysme mohli mít videohovor. Ze začátku to ještě se snažila jako prosazovat učitelka na matematiku. Teda když jsme byli nemocní, tak jsme mohli se připojit, ale i od toho se nějak jako upustilo, takže to je vlastně furt stejný. Takže když jsme nemocní, tak ani videohovor nemůžeme mít.“*

I přes to bychom doporučili školám, aby měli stále podvědomí o distanční výuce. Třídy mohou zkusit různé prvky distanční výuky v prezenční výuce. Mohou třeba psát testy ve škole s pomocí školních notebooků přes aplikaci Moodle.

Mimo další možné pandemie, se také může použít při dlouhodobé nemoci žáka či studenta. Může nastat z jakéhokoliv důvodu plošné uzavření škol nebo pouze jedné školy (aktivní střelec ve škole, porucha vodovodu, celková oprava školy atd.). K tomu se váže důležitost mít stále aktuální ICT plán školy.

6.1 Limity studie

Za limity studie považuji velmi nové a stále aktuální téma. V teoretické části práce bylo s ohledem na nové téma k použití velmi málo odborné literatury. Musela jsem čerpat z vládních opatření a z metodických pokynů Ministerstva školství. Zde by mohl nastat problém ve větší shodě s jinými pracemi či webovými stránkami. Je to z toho důvodu, že vládní opatření a názvy druhů škol nelze pojmut jinak, než tak jak se nazývají.

Za zcela zásadní limit považuji probíhající pandemii covid-19 a stále měnící se nařízení Vlády ČR, nošení respirátorů a povinné očkování. Před prováděním rozhovorů ve škole jsem musela být i přes očkování testovaná.

Emailem jsem zkontaktovala cca 10 škol ve městě Liberec a odpověděli mi pouze tři ředitelé nazpátek se souhlasem s rozhovorem (čtvrtá škola byla domluvena přes jiného ředitele). Může to být z důvodu, který mi vysvětlil jeden z ředitelů. Během května a června roku 2021 dostávali ředitelé mnoho nabídek o rozhovor nebo dotazníky pro výzkum distanční výuky (je zde možnost, že takovéto emaily mazali a neodpovídali na ně, nechtěli se zúčastnit).

Z toho vychází další limity studie. Během roku 2021 se provedlo mnoho výzkumů na téma distanční výuka. Většinou se zajímali o zkušenosti různých aktérů školy (učitel/žák/ředitel), ale používali podobné otázky jako v této práci.

Dále za limity studie považuji obecněji položené otázky v polostrukturovaném rozhovoru (dále jsem se musela doptávat), nezkušenost (občas jsme si s respondentem skočili do řeči, dovysvětlovala jsem položenou otázku), používání mobilního telefonu jako diktafon a nevhodné místo k provádění rozhovoru (chodba).

Závěr

V diplomové práci s názvem Zkušenosti učitelů s distančním vzděláváním v době pandemie Covid - 19 jsme se zaměřili na zjišťování a mapování zkušeností učitelů s distanční výukou, která nastala v době uzavření škol (jaro 2020 a školní rok 2020/2021) v důsledku pandemie covid-19. Zkoumaný vzorek jsme zúžili na čtyři školy ve městě Liberec.

Diplomovou práci jsme rozdělili na dvě části, teoretickou a praktickou. V první kapitole teoretické části jsme čtenářům popsali průběh uzavření škol nejdříve na jaře v roce 2020. Zde jsme podrobně popsali náležitosti uzavření škol, respektive kdy, jaké školy, přijímací a maturitní zkoušky, hodnocení žáků a následné postupné otevírání škol. Podobně popsáno bylo i školství ve školním roce 2020/2021. Kapitola celkově shrnula postupný zásah pandemie covid-19 do vzdělávání. Druhá kapitola se týká různé pomoci školám a učitelům při uzavření škol. Respektive se jedná o pomoc a doporučení od Ministerstva školství a České školní inspekce a pomoc od dalších organizací. Ministerstvo školství postupem času vydávalo různé doporučení školám a učitelům. Česká školní inspekce zase prováděla výzkumy a vydávala tematické zprávy s doporučením. Třetí kapitola seznamuje čtenáře s pojmem distanční výuka. Celkově se zabývá problematikou distančního vzdělávání. Dále se kapitola zabývá dělením distanční výuky na formy výuky, nejčastěji využívané komunikační platformy pro umožnění distančního vzdělávání a v neposlední řadě výhody a nevýhody distančního vzdělávání.

Druhou částí diplomové práce je praktická část, ve které se zabýváme kvalitativním výzkumem. Výzkum byl proveden pomocí polostrukturovaných rozhovorů s učiteli a řediteli čtyř základních škol v Liberci. Pro triangulaci dat jsme zvolili ještě polostrukturovaný rozhovor s žákyní jedné ze čtyř škol.

Hlavním cílem šetření bylo zjistit, jaké jsou zkušenosti učitelů s distančním vzděláváním v době pandemie Covid - 19. Dále jsme si stanovily výzkumné podotázky, které nám měli pomoci při zodpovězení hlavní výzkumné otázky. Výzkumnými podotázkami jsme se snažili zmapovat chod distanční výuky při uzavření škol v důsledku pandemie covid-19. Přesněji jsme se zajímali o nejčastěji využívané formy distančního vzdělávání ve výuce dle zkušeností učitelů, jaký rozdíl pocítovali mezi distanční výukou na jaře 2020 a na podzim 2020/jaře 2021, zda a jakým způsobem se změnil obsah vzdělávání v distanční výuce oproti prezenční výuce, jaké platformy a výukové aplikace dle svých zkušeností učitelé používali, zda mají učitelé pocit,

že se distanční výukou naučili něco nového, a zda využijí učitelé dle svých zkušeností nějaké prvky distanční výuky v prezenční výuce.

V diskusi jsme srovnali výsledky dat s výzkumnou otázkou a dílčími výzkumnými podotázkami. Byla také provedena komparace získaných dat z rozhovorů učitelů s rozhovorem, který jsme uskutečnili s řádkyní jedné ze škol. Součástí diskuse jsou také uvedeny limity studie.

Z výsledků výzkumu vyplývá, že zkušenosti učitelů s distanční výukou jsou odlišné v závislosti na věku učitele, technickém vybavení školy, dřívějších zkušenostech, digitální gramotnosti a dalších proměnných.

Informace obsažené v této práci mohou být přínosem případné další distanční výuky, která může nastat nebo ji učitelé mohou zvolit například při nemoci (může být i dlouhodobá) žáka.

Seznam použitých zdrojů

BEDNAŘÍKOVÁ, Iveta. *Tutor a jeho role v distančním vzdělávání a v e-learningu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 137 s. Monografie. ISBN 978-80-244-3795-8.

BERNSTEIN, Corinne, 2021. *Definition Zoombombing*. In: Techtarget [online]. poslední aktualizace v září 2021 [cit. 2022-06-01]. Dostupné z: <https://www.techtarget.com/searchsecurity/definition/Zoombombing>

Covid Portál, 2022. *Informace o dostupných vakcínách* [online]. [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: <https://covid.gov.cz/situace/informace-o-vakcine/informace-o-dostupnych-vakcinach>

ČERNÝ, Michal, Dagmar CHYTKOVÁ, Pavlína MAZÁČOVÁ a Gabriela ŠIMKOVÁ, 2015. *Distanční vzdělávání pro učitele*. Brno: Flow. ISBN 978-80-905480-7-7.

ČT EDU, 2021. *Prozkoumejte největší vzdělávací videoportál v ČR* [online]. [cit. 2022-05-04]. Dostupné z: <https://edu.ceskatelevize.cz/>

O nás, c2022. *ČŠI Česká školní inspekce ČR* [online]. [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <https://csicr.cz/cz/Zakladni-informace/O-nas>

Dmssoftware [online], c2022. *BAKALÁŘI software* [cit. 2022-06-05]. Dostupné z: <https://portal.dmssoftware.cz/Dom%C5%AF.aspx>

DOSTÁL, Daniel a Tomáš DOMINIK, 2021. *MANUÁL PRO PSANÍ KVALIFIKAČNÍCH PRACÍ na Katedře psychologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. Univerzita Palackého v Olomouci: neprodejné [cit. 2022-06-14]. Dostupné z: https://psych.upol.cz/fileadmin/userdata/FF/katedry/pch/studentum/Studium/Manual/2021_11_Manual.pdf

DOSTÁL, Jiří, 2011. *Školní informační systémy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-2784-3.

DRTINA, René, 2011. *Možnosti a omezení elektronické podpory kvality vzdělávání*. Praha: Extrasystem Praha. ISBN 978-80-87570-01-2.

Dum rvp: Metodický portál RVP.CZ [online]. MŠMT a Národní pedagogický institut České republiky [cit. 2022-06-19]. Dostupné z: <https://dum.rvp.cz/>

Elearners, c1999 - 2022. *Synchronous vs Asynchronous Learning* [online]. [cit. 2022-06-02]. Dostupné z: <https://www.elearners.com/education-resources/degrees-and-programs/synchronous-vs-asynchronous-classes/>

Google for Education: Education Fundamentals [online], nedatováno. [cit. 2022-06-05]. Dostupné z: https://edu.google.com/intl/en_ie/workspace-for-education/editions/education-fundamentals/

HENDL, Jan, 2008. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace. 2.*, aktualiz. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-485-4.

HODGES, Charles, MOORE, Stephanie, LOCKEE, Barb, TRUST Torrey, a BOND Aaron, 2020. *The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning*. [online]. [cit. 2022-05-18]. Dostupný z: <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning>

KEEGAN, Desmond J., 2006. On defining distance education. *Distance Education* [online]. 1(1), 13-36 [cit. 2022-05-16]. ISSN 0158-7919. Dostupné z: doi:10.1080/0158791800010102

KLEMENT, Milan a Jiří DOSTÁL, 2018. *Teorie, východiska, principy a rozvoj distančního vzdělávání realizovaného formou e-learningu* [online]. Křížkovského 8, 771 47 Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci [cit. 2022-05-12]. ISBN 978-80-244-5353-8. Dostupné z: doi:10.5507/pdf.18.24453538

Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje, 2021. *Příloha č. 2 usnesení vlády č. 374* [online]. 12. dubna 2021 [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/omezeni-skol-0374.pdf>

MELÍŠKOVÁ, Ivana, 2020. Jak probíhá hybridní výuka?. In: *Ve škole* [online]. AV MEDIA, 02.06.2020 [cit. 2022-06-01]. Dostupné z: <https://www.veskole.cz/clanky/jak-probiha-hybridni-vyuka>

MS Teams. *Filozofická fakulta Univerzita Karlova* [online]. FF UK, ©2022 [cit. 2022-06-12]. Dostupné z: <https://www.ff.cuni.cz/knihovna/sluzby/podpora-e-learningu/ms-teams/>

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020. *Opatření k zápisům do ZŠ pro školní rok 2020/2021* [online]. [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/opatreni-k-zapisum-do-zs-pro-skolni-rok-2020-2021>

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020a. *Harmonogram uvolňování v oblasti školství 2020* [online]. [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/harmonogram-uvolnovani-opatreni-v-oblasti-skolstvi>

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020b. *Maturity, závěrečné a přijímací zkoušky: Jak to letos bude?* [online]. [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/msmt-pripravilo-reseni-pro-prijimaci-zaverecne-a-maturitni>

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020c. *Postup při hodnocení výsledků vzdělávání žáků základních a středních škol za druhé pololetí školního roku 2019/2020* [online]. [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/msmt-vydalo-vyhlasku-k-hodnoceni-druheho-pololeti-2019-2020>

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020d. *EDU.cz: Záписy do základních škol pro rok 2021/2022* [online]. [cit. 2022-03-27]. Dostupné z: <https://www.edu.cz/methodology/zapisy-do-zakladnich-skol-pro-rok-2021-2022/#legislativni>

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020e. *Doporučené postupy pro školy v období vzdělávání na dálku* [online]. [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/doporucene-postupy-pro-skoly-v-obdobi-vzdelavani-na-dalku>

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020f. *MŠMT připravilo nový web pro podporu vzdělávání na dálku* [online]. [cit. 2022-04-12]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/msmt-pripravilo-novy-web-pro-podporu-vzdelavani-na-dalku>

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020g. *MŠMT a Uciemeonline.cz pomohou zhruba tisícovce škol s výukou na dálku i hardwarem* [online]. Praha, 13. května 2020 [cit. 2022-05-14]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/msmt-a-ucimeonline-cz-pomohou-zhruba-tisicovce-skol-s-vyukou>

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020h. *Metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem* [online]. 23. září 2020 [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: https://www.msmt.cz/file/53906_1_1/

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2021a. *Shrnutí aktualit k přijímacímu řízení na střední školy ve školním roce 2020/2021* [online]. Praha, 15. března 2021 [cit. 2022-03-19]. Dostupné z: https://prijimacky.ceremat.cz/files/files/dokumenty/Pravni-predpisy/Shrnuti_aktualit_PR_15-3-2021.pdf

MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2021b. *Metodické materiály* [online]. [cit. 2022-05-22]. Dostupné z: <https://www.edu.cz/podpora-skol/metodicke-materialy/>

MŠMT a ČŠI: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Česká školní inspekce, 2021. *Doporučení pro školy k hodnocení na vysvědčení za 1. pololetí 2020/2021* [online]. Praha [cit. 2022-05-01]. Dostupné z: <https://www.edu.cz/methodology/doporučení-pro-skoly-k-hodnoceni-na-vysvedceni-za-1-pololeti-2020-2021/>

MZČR: Ministerstvo zdravotnictví České republiky, 2020. *Mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví zakazují konání hromadných akcí nad 100 osob i výuku na školách* [online]. [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/wepub/18698/40549/Mimo%20%C5%99%C3%A1dn%C3%A9%20opat%C5%99en%C3%AD%20-%20uzav%C5%99en%C3%AD%20z%C3%A1kladn%C3%ADch,%20st%C5%99edn%C3%ADch%20a%20vysok%C3%BDch%20%C5%A1kol%20od%2011.%203.%202020.pdf>

MZČR: Ministerstvo zdravotnictví České republiky, 2021. *Mimořádné opatření Č. j.: MZDR 14600/2021-1/MIN/KAN* [online]. Praha, 6. dubna 2021 [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2021/04/Mimo%20%C5%99%C3%A1dn%C3%A9-opat%C5%99en%C3%AD-opat%C5%99en%C3%AD-ve-%20%C5%A1kol%C3%A1ch-s-1.->

[f%C3%A1z%C3%AD-rozvojn%C4%9Bn%C3%AD-s-%C3%BA%C4%8Dinnost%C3%AD-od-12.-4.-2021-do-odvol%C3%A1n%C3%AD.pdf](https://spomocnik.rvp.cz/clanek/22678/VZDELAVANI-NA-DALKU-PRINASI-ZMATKY-V-POJMECH.html)

NEUMAJER, Ondřej. 2020a. Vzdělávání na dálku přináší zmatky v pojmech. *Metodický portál: Spomocník* [online]. 23. 11. 2020, [cit. 2022-06-02]. Dostupný z: <https://spomocnik.rvp.cz/clanek/22678/VZDELAVANI-NA-DALKU-PRINASI-ZMATKY-V-POJMECH.html>. ISSN 1802-4785.

NEUMAJER, Ondřej. 2020b. Platformy a systémy pro školní komunikaci a spolupráci. *Metodický portál: Spomocník* [online]. 04. 09. 2020, [cit. 2022-06-02]. Dostupný z: <https://spomocnik.rvp.cz/clanek/22586/PLATFORMY-A-SYSTEMY-PRO-SKOLNI-KOMUNIKACI-A-SPOLUPRACI.html>. ISSN 1802-4785.

NOVOTNÁ, Hedvika, Ondřej ŠPAČEK a Magdaléna ŠTOVÍČKOVÁ, ed., 2019. *Metody výzkumu ve společenských vědách*. Praha: FHS UK. ISBN 978-80-7571-025-3.

NÚKIB: Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost, 2020. *Upozornění na rizika online konferenčních služeb* [online]. 3. duben 2020 [cit. 2022-06-01]. Dostupné z: <https://www.nukib.cz/cs/infoservis/aktuality/1424-upozorneni-na-rizika-online-konferencnich-sluzeb/>

PAVLAS, Tomáš, PRAŽÁKOVÁ, Dana, ZATLOUKAL, Tomáš, ANDRYS, Ondřej, NOVOSÁK, Jiří, FOLWARCZNY, Roman, BORKOVCOVÁ, Irena, MODRÁČEK, Zdeněk, CHOVANCOVÁ, Karolína, 2020. *Vzdělávání na dálku v základních a středních školách*. [online]. Česká školní inspekce. [cit. 2022-04-30]. Dostupné z: http://www.csicr.cz/html/2020/TZ_vzdelavani_na_dalku_ZS_SS/html5/index.html?&locale=CSY&pn=3

PAVLAS, Tomáš, ZATLOUKAL, Tomáš, ANDRYS, Ondřej, NEUMAJER, Ondřej, 2021. *Distanční vzdělávání v základních a středních školách: Přístupy, posuny a zkušenosti škol rok od nástupu pandemie nemoci covid- 19*. [online]. Česká školní inspekce. [cit. 2022-04-30]. Dostupné z: http://www.csicr.cz/html/2021/TZ_Distancni_vzdelavani_v_ZS_a_SS/html5/index.html?&p=3&locale=CSY

PODŠKUBKOVÁ, Jaroslava a Jiří POSPÍŠIL. *Didaktika distančního vzdělávání v prostředí vysoké školy*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006, 151 s. Monografie. ISBN 80-244-1541-0.

PRŮCHA, Jiří a Jiří MÍKA, 2000. *Distanční studium v otázkách: (přívodce studujících a zájemců o studium)*. Praha: Centrum pro studium vysokého školství. ISBN isbn80-86302-16-4.

ROHLÍKOVÁ, Lucie a Jana VEJVODOVÁ, 2012. *Vyučovací metody na vysoké škole: praktický průvodec výukou v prezenční i distanční formě studia*. Praha: Grada. ISBN isbn978-80-247-4152-9.

ROKOS, Lukáš a Michal VANČURA, 2020. *Distanční výuka při opatřeních spojených s koronavirovou pandemií – pohled očima učitelů, žáků a jejich rodičů*. Pedagogická orientace [online]. 122-155 [cit. 2022-05-20]. ISSN 1805-9511. Dostupné z: doi:10.5817/PedOr2020-2-122

SKUTIL, Martin, 2011. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-778-7.

Státní zdravotní ústav, 2021. *Základní informace o onemocnění novým koronavirem – covid-19* [online]. 7. aktualizace [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: http://www.szu.cz/uploads/Epidemiologie/Coronavirus/Zakladni_info/zakladni_informace_co_vid_19_7_aktualizace_09_03_2021_2.pdf

SYPO: Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů [online]. MŠMT [cit. 2022-05-15]. Dostupné z: <https://www.projektsypo.cz/>

ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĎOVÁ, 2007. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-313-0.

TROJÁNEK, Milan, et. al. 2020. *Nový koronavirus (SARS-CoV-2) a onemocnění COVID-19*. Časopis lékařů českých. Česká lékařská společnost J. Ev. Purkyně, 159(2), 55–66. ISSN 0008-7335.

Vláda České republiky, 2020a. *Usnesení č. 219* [online]. 15. března 2020 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/IHOABMQVWEU1>

Vláda České republiky, 2020b. *Usnesení č. 1022* [online]. 12. října 2020 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/2--provoz-skol-1022.pdf>

Vláda České republiky, 2020c. *Usnesení č. 1033* [online]. 12. října 2020 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/8--Pece-o-deti-1033.pdf>

Vláda České republiky, 2020d. *Usnesení č. 1109* [online]. 30. října 2020 [cit. 2022-03-05]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/urceni-skol-1109.pdf>

Vláda České republiky, 2020e. *Usnesení č. 1191* [online]. 16. listopadu 2020 [cit. 2022-03-05]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/uv201116-1191.pdf>

Vláda České republiky, 2020f. *Usnesení č. 1198* [online]. 20. listopadu 2020 [cit. 2022-03-09]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Omezeni-skol-od-25--listopadu-1198.pdf>

Vláda České republiky, 2020g. *Usnesení č. 1199* [online]. 20. listopadu 2020 [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Omezeni-skol-od-30--listopadu-1199.pdf>

Vláda České republiky, 2020h. *Usnesení č. 1263* [online]. 30. listopadu 2020 [cit. 2022-03-09]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/skoly-1263.pdf>

Vláda České republiky, 2020ch. *Usnesení č. 1377* [online]. 23. prosince 2020 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/skoly-1377.pdf>

Vláda České republiky, 2021a. *Usnesení č. 200* [online]. 26. února 2021 [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/IHOABYLUNSGM>

Vláda České republiky, 2021b. *Příloha č. 1 usnesení vlády* [online]. 29. dubna 2021 [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/provoz-vysokych-skol-0423.pdf>

Vláda České republiky, 2021c. *Příloha č. 4 usnesení vlády č. 433* [online]. 3. května 2021 [cit. 2022-03-14]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/vysoke-skoly-od-4--kvetna-0433.pdf>

Vláda České republiky, 2021d. *Příloha č. 6 usnesení vlády č. 448* [online]. 10. května 2021 [cit. 2022-03-14]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/provoz-skol-0448.pdf>

Vyhláška č. 211/2020 Sb. o hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve druhém pololetí školního roku 2019/2020. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/52751/>

World Health Organization, 2022. *Coronavirus disease (COVID-19)* [online]. [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1

ZLÁMALOVÁ, Helena, 2007. Distanční vzdělávání - včera, dnes a zítra. *e-Pedagogium*, [online]. 7, 29-44. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.e-pedagogium.upol.cz/pdfs/epd/2007/03/04.pdf>

ZLÁMALOVÁ, Helena, 2008. *Distanční vzdělávání a eLearning: učební text pro distanční studium*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha. ISBN 978-80-86723-56-3.

ZOUNEK, Jiří, Libor JUHAŇÁK, Hana STAUDKOVÁ a Jiří POLÁČEK, 2016. *E-learning: učení (se) s digitálními technologiemi: kniha s online podporou*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-217-7.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty-3/skolsky-zakon>

Zákon č. 135/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončení ve školním roce 2019/2020. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty-3/zakon-o-zvlastnich-pravidlech-pro-prijimani-k-nekterym>

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Kategorie 1

Tabulka č. 2: Kategorie 2

Tabulka č. 3: Kategorie 3

Tabulka č. 4: Kategorie 4

Seznam příloh

Příloha č. 1: Přepis rozhovoru č. 1 - ředitel

Příloha č. 2: Přepis rozhovoru č. 2 - učitelka

Příloha č. 3: Přepis rozhovoru č. 3 - ředitel

Příloha č. 4: Přepis rozhovoru č. 4 - učitelka

Příloha č. 5: Přepis rozhovoru č. 5 - učitelka

Příloha č. 6: Přepis rozhovoru č. 6 - ředitelka

Příloha č. 7: Přepis rozhovoru č. 7 - ředitel

Příloha č. 8: Přepis rozhovoru č. 8 - učitelka

Příloha č. 9: Přepis rozhovoru č. 9 - žákyně

Anotace

Přílohy

Příloha č. 1: Přepis rozhovoru č. 1 - ředitel

Reproduktor 3

Kolik žáků chodilo do školy (se vzdělávalo)? kolik se zúčastňovalo výuky jak na jak na jaře, tak na podzim? Jaký v tom byl rozdíl?

Reproduktor 2

Já to teda vezmu za celou školu, protože jsme si dělali i sdílené tabulky, abychom viděli, kdo, jak pracuje, aby měli učitelé docházku. A my jsme to mohli samozřejmě kontrolovat, takže samozřejmě je to o tom, kdo jakou měl techniku.

Tak v tom 1 období bylo řádově třeba 20, 25 dětí ze 330, které opravdu se nezúčastňovali vůbec, takže jsme začali využívat asistentky pedagoga. Aby učitel předal materiály, oni přišli 1. za týden sem do školy namnožili, nakopírovali a buď nosili domů anebo jsme potom v tom dalším období měli hodinu, kdy si ty rodiče nebo žáci pro ty materiály chodili, protože nemohli mít tu online výuku. Neměli techniku na to.

V tom 2. období, potom se to malinko zlepšilo v tom, že jsme řadě žáků mohly půjčit tablety (*ukázány ty hromádky támhle*) takže bylo řádově 20, 22, prostě kolem 20 žáků, kteří měli půjčenou nějakou techniku a doma na těch papírových záležitostech zůstalo řádově prostě 6, 7 dětí, které jsou z takových těch vyloučených sociálních oblastí a prostě zpracovávali ty materiály. Takže tolik asi tak z těch záznamů, tak ta neúčast byla řádově kolem 10% třeba.

Reproduktor 3

Takže měli vlastně ti žáci nějaké technické problémy?

Reproduktor 2

Buď měli technické problémy anebo prostě nechtěli, rodiče na ně dohlédli a vzhledem k tomu, že se mělo všechno omlouvat, tak i když jsme tlačili, tak se tam přihlašování sporadicky. A ty práce dělali tak tak, jak dělali, ale říkám, bylo to tak do těch 10 kolem 10%.

Reproduktor 3

Jak jste tyhle žáky, potom třeba zkoušeli, nebo jak se dostávali od nich známky?

Reproduktor 2

V tom 1. období to bylo složité, protože tam to nebylo legislativně podchyceno. Nebo my jsme vždycky vyhlásili, že po návratu do školy budou mít ještě zhruba týden až 14 dní adaptační pro období, takže měli možnost ty práce odevzdat, dostat je v písemné podobě a vypracovat, když teda nepracovali online. Ti, co pracovali online, tak samozřejmě to učivo, opakovali, procvičovali. A následně teprve docházelo k nějakému testování a zkoušení.

A v tom období 2. když to bylo legislativně podloženo, že ta online výuka je součástí, tak tam vždycky vyučující vybral opravdu to stěžejní, co bylo ty tematické celky, nebo dělali třeba trojí procvičování. Ty základní úlohy, ty jsme chtěli po nich, aby odevzdali případně písemné podoby, když nebyli schopni to udělat v online prostředí.

Reproduktor 3

Chodili i nějak žáci na konzultace? Měly jste je tady?

Reproduktor 2

Chodili, chodili na konzultace jedna k jedné, takže zejména ti, kteří nejvíc pauzírovaly, tak to měli nařízeno po dohodě se zákonnými zástupci tak měli prostě jednou, asi ve 2 případech dvakrát týdně.

To trvalo vlastně i v době, když už se chodilo do škol, protože třeba nesouhlasili s tím, aby se testovali. A tak dále. Takže byly 2, 3 žáci, kteří docházeli právě takhle na ty individuální konzultace, aby nemuseli být testováni a jenom byli vlastně vzdělávání někde asistentkou pedagoga nebo s vyučujícím.

Reproduktor 3

Byl nějak změněný obsah učiva v době distanční výuky?

Reproduktor 2

Lehce se redukovalo samozřejmě, vyťahovalo se to nejzákladnější. Rozšiřující učivo nebylo anebo bylo formou nějakých referátů, doplňkových úloh, protože zase bylo spousta dětí, který opravdu moc hezky pracovali. A někteří nás příjemně překvapily, že opravdu v tom online prostředí nikdo je nerušil a oni si samostatně dělali, tak tam víceméně došlo jakoby k naplnění celého toho plánu. Ale to, co se zkoušelo, tak samozřejmě bylo redukováno lehce i v souladu s tím, co vlastně ministerstvo dávalo, že se můžou dělat drobné úpravy a předpokládáme, že některé věci, jak bude se dělat revize teďka školního vzdělávacího plánu, ale my na něj budeme nabíhat až od dalšího školního roku, takže to tam zahrneme částečně.

Reproduktor 3

Jakou platformu jste využívali?

Reproduktor 2

My jsme využívali to Google prostředí, protože jsme ho měli nastavené už předtím, používali jsme ho i při výuce zhruba 2 roky předtím, takže žáci počínaje 3. třídou. Jsme měli informatiku na 1. stupni ve 3. třídě kvůli nějakým poučením a pak každý v každé třídě na 2 stupni, takže žáci měli Googlu účty. Během týdne jsme doplnili Google účty všem ostatním, respektive zkontrolovali jsme společně s třídními učiteli, aby je opravdu každý měl, takže ve sdílených tabulkách jsme měli přihlašovací údaje, hesla pro učitele, aby mohli komunikovat s žáky, předat jim to a všichni se byli schopni přihlásit do toho online prostředí. Samozřejmě v 1. třídě to bylo trochu specifické. Tam paní učitelka zejména v tom 1. období hodně využívala účty jakoby rodičů, že konzultovali přes maily, a přesto prostředí Meets tak dělali ty online nějaké konzultace, aby se viděli, popovídali si, řekli, jak se mají ty věci dělat a myslím si, že i spousta rodičů jako si užila svoje, těšili se, až půjdou děti zase do školy.

Reproduktor 3

Museli mít žáci zaplout kameru v hodinách?

Reproduktor 2

Záleželo samozřejmě na těch technických podmínkách. Ono se to hrozně měnilo. My jsme to zkoušeli i na těch online schůzkách, protože my jsme potom začali dělat opravdu pravidelně.

Ze začátku konzultaci jsem měl denně vlastně dvakrát jsem měl hodinu, kdy jsem byl k dispozici online učitelům, abychom právě rozjely to prostředí.

Takže v tom dubnu až květnu před rokem, vlastně v tom prvopočátku, tak opravdu jsme měli takhle pro prvostupňové a pro druhostupňové učitele, protože ty prvostupňový většinou dopoledne učili, tak já jsem měl okénko a mohli jsme si to vyzkoušet. A pokud teda to fungovalo tak mohli být všichni s tou kamerou. U žáků tam to bylo individuální, tak samozřejmě tam, kde ty děti v uvozovkách zlobily nebo nereagovali, tak to po nich paní učitelka požadovala, ale nebylo to jako podmínkou. Řídil si to každý vyučující sám. Tohle reakce dětí jako tak.

Reproduktor 3

Jakým způsobem byli žáci zkoušený, když vlastně byli v tom online prostředí, tak jestli vlastně byly i nějaký způsoby, aby nepodváděli, aby si třeba nepomáhaly, což je pravděpodobně těžký nějak.

Reproduktor 2

Je, to je to těžké a ona i ta legislativa byla napsaná tak, že vlastně máme zohlednit plnění úkolů a samozřejmě že to je plnění úkolů, jestli jim rodič pomůže nebo nepomůže, je 1 věc, 2. věc je, jakou mají techniku a tak. Takže my jsme v tomhle tom směru si stanovili nějaké podmínky. Nedávno se mě na to ptala i česká školská inspekce, takže byly spíš rozebírány pozitivní body, to znamená za to, že pravidelně pracuje, že funguje a že odevzdává úlohy a tak dále, takže to byly plusové body. Nemohli jsme jim i z důvodu legislativy vlastně dát špatnou známku za to, že vůbec nereagoval, protože jsme neznali, jaké mají technické a další možnosti.

Byly děti, které prostě byly týden u tatínka, týden u maminky a pak někde u babičky, kde nebyl signál. Takže to bylo složitější. Nicméně, jak jsem říkal, byl adaptační období poté, co se vrátili do školy, tak se látka vždycky zopakovala a pak se z toho dělali nějaké zkoušky, testy. Kontrolovaly se třeba ty referáty, předváděli to, takže z toho je poznat, jestli jsem to dělal, nebo mi to někdo napsal, takže to vlastní hodnocení bylo to, které by mělo být jakoby na známky, tak bylo až v tom prostředí offline vlastně a v pololetí jsme přistoupili i k tomu, že vlastně každý vyučující na každého žáka vyplňoval takovou tabulku, formulář, kde byly kde vlastně jako by potrhlo, nebo zažlúťovaly věty, které se týkají, že jestli pracoval samostatně, takové jako alternativa slovních hodnocení jako dostal známku, ale měl tam v několika oblastech, jak

pracoval na distanční výuce, jak jako řešil úlohy, jak komplexně to zvládal a tak dále. Takže tam bylo asi 5 nebo 6 oblastí a vybírali se vlastně věty, které odpovídaly jejich aktivitě, jejich znalostem, schopnostem a pak nad to napsal vyučující, jaká známka mu vlastně vychází, takže to nebylo jenom o té známce, ale bylo to i o tom, jako posouzení, kde má rezervy, protože vyšlo třeba něco na dvojku, něco na čtyřku a dohromady dostal trojku, takže viděl, kdybych se bejval tady v té oblasti víc snažil, tak třeba bych to mohl mít lepší.

Takže to bylo takovému hodnocení zejména v pololetí a teď už máme samozřejmě dostatek známek, mají zpětnou vazbu normální běžnou z komunikace, takže tyhle věci nemusí vyplňovat, protože si to řeší každý vyučující s tím žákem sám, ale v tomhle tom prostředí za to 1. pololetí bylo dobré, když se tohle dělalo.

Reproduktor 3

Jak často probíhala výuka? Měli jste to podle rozvrhu, nebo jste...?

Reproduktor 2

Měli jsme to podle rozvrhu, takže denně, bylo to v rozsahu, jak jsem říkal, na 1. stupni měly ty aktivity kratší. Nebylo to celá hodina. Bylo to třeba 30 minut. Nastavili jsme to zejména matematika a čeština byla třikrát, angličtina dvakrát a pak ty ostatní předměty po jednom, aby si mohli konzultovat, někde dostávali samostatné práce alá projekty takový z dějepisu z přírodopisu. Třeba si měli něco zjišťovat a měli vlastně to uvozovkách konzultační okénko, jako se mnou třeba informatiku, takže dostali zadání.

Devátáci dělali nějaké tabulky a kdo měl zájem, tak jsme se tam 4, 5 lidí sešlo a vysvětlilo se jim to.

Reproduktor 3

Změnila se nějak komunikace s rodiči? Bylo jí třeba víc?

Reproduktor 2

Na 2. stupni jsou děti samostatnější, ale na tom 1 stupni bylo mnoho případů, kdy prostě by to ty děti samozřejmě bez těch rodičů nedali, takže tam ta komunikace byla poměrně intenzivní. Bylo potřeba fungovat a myslím si, že potom, když jsme měli i radu rodičů jako

online třídní schůzky a následně zástupci tříd se vyjadřovali, tak my jsme oceňovali práci rodičů a oni zase děkovali nám za to, že jsme to nějakým způsobem docela rozumně pochopili a zvládli.

Reproduktor 3

A měli jste teda od třeba státu nebo od ministerstva nějakou tu pomoc s it technikou?

Reproduktor 2

Jo dostali jsme. Byl dotační program na nákup it techniky, takže my jsme dokoupili tuším 17 nebo 15 tabletů a asi 6, 6 nebo 7 notebooků. Takže učitelé těm, kterým už začali ta technika kulhat, tak dostaly nový. Žákům jsme půjčovali, jsme měli z předchozího projektu ještě 12 tabletů, takže říkám, měli jsme zhruba 20 tabletů rozpůjčované. A protože to období i v září bylo takové, začínali ty karantény a pak, než nás zavřeli úplně, tak jsme ty notebooky využívali i tak, že byl vlastně ve třídě a učitel měl před sebou prostě třeba půlku třídy nebo jednu třídu a ta paralelka mohla na to koukat z domova přes Meets a sledovala prostě tu výuku jako takovou, aby ten výklad mělo. A paní učitelka pak jim zadala práci, která odpovídala prostě tomu výkladu. Takže jsme to i takhle kombinovali prostě tím, že na první lavici byl notebook a paní učitelka, která hovořila do toho notebooku anebo jsem pořídili bezdrátová sluchátka, takže měli na uších sluchátka, aby mohli komunikovat a fungovalo to celkem dobře.

Reproduktor 3

Tak vezmete si něco z online hodin do budoucna vlastně, jako normálně do prezenční výuky?

Reproduktor 2

Určitě jo, protože to online prostředí je šikovné, nebo ta Google učebna jako taková. Takže mi třeba počítačových záležitostech a nejenom tam, tak jim i nadále zadávám vlastně v tom Google prostředí. Oni si to otevrou ve škole a je daleko jednodušší odevzdávání, protože dají buď sdílet anebo mi prostě odevzdají úkol v té Google učebně na konci hodiny a nemusí řešit nějaký maily. A tohle to prostředí je poměrně šikovné, protože se nám nezhlucují maily prostě desítkami oznámení odevzdal, odevzdal nebo tady máte a musí se to třídit a vyhodnocovat. Takhle je to v té učebně, já jim to tam ohodnotím. Oni to vidí, a navíc je tam možnost připojit

i zákonného zástupce. Takže i ten zákonný zástupce dostává 1 za týden zprávu o tom, co ten žák dělal nebo nedělal.

Reproduktor 3

Takže k tomu mají přístup teda i zákonní zástupci?

Reproduktor 2

No nemají přístup, jako nemají přístup přímo, ale je tam ke každému žákovi přidán zákonný zástupce a on dostává souhrnný přehled, kolik práce dělali, co odevzdal, co neodevzdal a případně nějaké měl hodnocení. Takže mohli sledovat, jestli pracuje, jak pracuje, nepracuje někde to samozřejmě trošku haprovalo, ale myslím si, že ti ve většině, zejména v tom 2 období, to měli i třídní učitelé nařízeno, aby tam opravdu zkontrolovali, že tam všechny údaje jsou rodiče. Vím v několika případech, jako měli nějaké připomínky, že jim to nechodí, tak jsme to řešili spíš po té technické stránce než té systémové.

Reproduktor 3

Tak jo to bude asi všechno. Děkuji.

Příloha č. 2: Přepis rozhovoru č. 2 - učitelka

Reproduktor 2

Jak to probíhalo? Celá ta online výuka u vás na 1. stupni?

Reproduktor 3

U nás to si myslím, že je to trošku rozdílný u prvňáčků, druháčků a potom u těch větších dětí, protože si myslím, že už jsou víc samostatný, kdy u těch prvňáčků a druháčků je opravdu důležitá ta přítomnost dospělé osoby, která jim v tu chvíli hlavně ze začátku hodně pomáhá, než si zvyknou, protože je to samozřejmě jiný způsob a styl výuky. Ale musím říct, že byly jako na druhou stranu velice šikovný. Jo a oni si prostě zvykli na nějaký rytmus na nějaký systém a, vlastně jak to bylo takový jakoby zautomatizovaný potom, že jo, musíš si pustit, musí si pustit počítač, nebo rodiče jim pustili počítač, věděli, kde si mají zapnout mikrofon, vypnout mikrofon, to umělý ovládat to uměla většina třídy, k tomu se přihlásit. Jo, tak to bylo super. Já jsem třeba děti měla rozdělený na skupiny, aby vlastně tam bylo co nejmenší jako ne co nejmenší, ale malý počet žáků, a to z toho důvodu, abyste se jim plně mohla věnovat.

Za druhé jste si je rozdělila třeba pro jejich schopnosti a dovednosti, aby ta, aby ta výuka byla směřovaná k tomu, co, jak, kdo zvládá a potom taky, aby se stačili vystřídat a bylo to ideální rozdělit na menší skupiny i kvůli přenosu přece jenom, když byl menší počet žáků, tak přenos byl rozhodně lepší, než když jsem tam potom my jsme měli párkrát v jako v pátek jsme měli 2 společné nebo 3 společné hodiny. Jo a tam ten přenos byl teda velmi jako někdy náročný.

Reproduktor 2

Takže hodina probíhala tedy tak, že jste měla rozdělený žáky na třeba 3 skupinky?

Reproduktor 3

Ano 2 až 3 skupinky, a ještě u nás ještě přímo u mě ve třídě to bylo udělané tak, že já jsem měla 1 holčičku, která vlastně nebyla prostě, nejsou schopni se učit přes tablet nebo přes tohle to měli nějak špatný signál opravdu, takže a je k ní dělená paní asistentka, tak ta se z ní učila po telefonu.

Pak mám druhou paní asistentku a ty se ze začátku, než získali tablet a počítač, takže ty se taky učili po telefon, ale pak vlastně oni měli individuální hodiny, tyhle ty 2 paní asistentky s těmihle, těmi 2 dětmi je nejvíc potřebovali. XXX se potom k nám připojoval jenom na ty společné hodiny a třeba na angličtinu. takhle probíhala individuální a ty měly i individuální Meet pro ty pro tuhle toho chlapečka paní asistentka. No a potom já jsem měla děti rozdělené do skupin a vlastně měli jako 1. skupina měla 2 až 3 hodiny denně a ta 2. skupina po nich po nich pokračovala, taky ji měla 2 až 3 hodiny denně. Jedna začínala po čtvrt na 8 a končila po 10 a ta druhá vlastně jenom byla přestávka, že jsme se prohodili a zase jsem vlastně pokračovala s tou 2 skupinou dál. Měli jsme krátké přestávky, protože jsem vlastně chtěla ušetřit čas, aby na co tam budou děti 10 minut sedět a vlastně potom se budeme pokračovat učit, takže jsem vždycky řekla, to bylo vždycky doběhněte si na záchod, pořádně se napijte, umyjte si ruce a i jsme trénovali třeba čas tak teď tě 35 sejdeme se ve 40, takže oni se tím učili i ten i ten čas a tohleto, takže si hlídaly ten čas věděli, pak ještě jsem měla já 1 speciální skupinu, to jsou takový jako hodně šikovný děti, který jsou hodně takový jakoby o krok navíc na matematiku, takže jsme měli ještě speciálně s nima hodinu, jsem měla s nima hodinu rozvoj matematické gramotnosti ještě vlastně jako navíc s těmahle. Bylo tam asi 6, 7 dětí.

Takže takhle to třeba probíhalo jako v rámci té výuky. No, takže takhle to prostě takhle to probíhalo s tím, že jsme vlastně veškeré úkoly. Každý den měli na webových stránkách. Snažila jsem se je tam dávat hned po té 1. skupině, že jsem vlastně paní asistentky dostávali týdenní plán, kde bylo předběžně, vlastně co ten týden každý den, z kterého předmětu budeme dělat, aby když mají individuální výuku, tak, aby se měli podle čeho orientovat. A já vlastně jsem podle toho jenom stačila doplňovat co, které to, co jsme udělali a vlastně potom ty rodiče, když měli tu první skupinu, tak už s nimi mohli pracovat a zase ty, kteří měli tu druhou skupinu, tak kdyby neměli čas potom, tak si to mohli dodělat ráno. Jo, a tím jsem srovnávala vlastně to, aby obě skupiny byly na stejné úrovni

Reproduktor 2

A takhle probíhal ten podzim?

Reproduktor 3

To probíhalo celou dobu.

I na jaře ano, ano i na jaře. Takhle nám to probíhalo celou dobu. Akorát teď to bylo vlastně jakoby ideálnější v tom, že vlastně už byli zvyklí předtím, tak do toho naskočili a už jeli.

Reproduktor 2

No a měli jste tam nějak změněný trošku učivo, že jste třeba dávali míň toho a potom třeba když jste, když byl čas, tak jste spíš dojížděli to učivo, nebo?

Reproduktor 3

Myslíte v rámci jako potom?

Reproduktor 2

Redukce učiva, jestli byl nějak trošku snížený?

Reproduktor 3

Ano určitě, bylo to snížený, protože není možné to prostě během té výuky zvládnout. Za prvé, už jenom už jenom to, že opravdu jsem, Sice je to jako je to hloupě řečené, ale zdržujete už jenom tím vypni si mikrofon, zapni si mikrofon, jo, tydlety, tydlety, operace slovní, kdy tak to vám ubírá, ubírá ten čas a ono se to nezdá. Pak to samozřejmě chybí, takže snažili jsme se. Redukovala jsem učivo, abysme si teda cvičení třeba přečetli, procvičili. Snažila jsem se uzpůsobit, abychom si zahráli nějakou hru, která byla v rámci té možnosti vlastně téhle té dálkové výuky udělat, tak to jsme dělali, nebo jsme třeba když jsme potřebovali pracovní list nějaký, tak ten jsem rodičům posílá.

Reproduktor 2

Chtěla jste, aby žáci měli zapnuté kamery?

Reproduktor 3

Ano, ano, protože jsem, protože my jsme si třeba i to kontrolovali. Takže oni já jsem, oni si to vlastně bylo dobré, že jsme mohli tím psát, tak si to nastavili a já jsem viděla, jak píšou, takže jsem jim mohla říct, hele, podívej se, nedržíš dobře ruku, podívej se na ten řádek,

zkontroluj si to při tom malém počtu to takhle prostě šlo. A navíc máte přehled, oni jsou malí, takže víte, že prostě pracují, že čtou, že je můžete poradit.

Reproduktor 2

Měly děti nějaký technický potíže ze začátku třeba, nebo jestli tam nějaký nastaly?

Reproduktor 3

Byly ze začátku potíže, ale ne, že by to bylo jako vyloženě téma dětma, tak oni jsou malinký, takže je to učili rodiče než se to tak jako sedlo. Jo, ale my jsme, když bylo potřeba, tak jsme s rodičema se sedli a vlastně hned jsme to hned jsme to řešili a jinak já mám každé pondělí odpoledne od půl 6 do půl 7 takovou jakoby Meet pro rodiče, kdy, kdo z rodičů potřebuje, tak každé pondělí, když to není akutní, tak se tam může přihlásit a říct, já potřebuji vyřešit tohle nebo tohle, a tam jsme třeba i řešili některý věci, který nám pomohli třeba k lepšímu vyladění. Že to pomohlo všem.

Reproduktor 2

Takže ta komunikace se vlastně zvýšila oproti běžný výuce?

Reproduktor 3

Jo, jo, jo rozhodně.

Reproduktor 2

Jak zkoušela jste nějak žáky, jestli jak jste vlastně jim dávali jako známky?

Reproduktor 3

Ano já jsem je zkoušela, ale zkoušela jsem je většinou formou, že se jim třeba psala plusy. Jo já říkám hele, tak dneska ne ze čtení jsem je mohla vyzkoušet jo, ale zkoušet je ze psaní jsem třeba sice viděla jo, ale fakticky jsem je neměla v ruce. A pak, když jsem třeba zkoušela, tak jsem žádala rodiče, že jim posílám pracovní list, že tam budeme dělat tohleto a tohleto že tohleto chci. Aby prostě nechali na nás a pak jsem měla možnost to třeba vyzkoušet tím, že jsme si spočítali cvičení a teď jsme si ho, a teď jsme si ho společně jako ty příklady kontrolovali. A to,

co bylo špatně, tak oni jsou zvyklí si třeba zeleně škrtnout a spočítali si chyby. A já jsem z toho třeba věděla, jak jim to šlo, a pak jsem některé věci musela dokontrolovat. Samozřejmě, když jsem přišla sem.

Reproduktor 2

Používala jste teda to hodnocení jste teďka říkala to plus?

Reproduktor 3

Většinou plus mínus pochvala spíš jako slovní hodnocení. To se ti povedlo. Ano, tadyhle to si ještě procvič. Jo v tomhle tom jsi šikovný a takhle spíš jako slovní hodnocení plus tyhle ty plusy a takový, protože oni zase za 4 plusy mohli třeba získat hezkou známku nebo prostě počet chyb.

Reproduktor 2

Jste říkala, že jste měla 2 žáky, kteří se nepřipojovali online? Je to tak?

Reproduktor 3

No oni se nepřipojovali online, ale neznamená to, že byli bezprizorní. To v žádném případě oni ne. Ten 1 se potom připojil, jak se vyřešily technický potíže, tak se připojil a ta 1 holčička prostě se učila po telefonu nebyla připojena. Z technických důvodů to nebylo možné, protože pan ředitel zase, když měli tu možnost, tak jim tady 2 dětem půjčoval tablety. Jo, takže nebyl to problém, že by technicky je škola nevybavila. Já jsem měla jako technik...*(nedokončená věta)*, protože i ty holčičce, která se nemohla technicky jako připojit na internet, protože ho neměli, tak jim půjčovali i telefon na tohleto. Takže technicky vybavený byly všechny děti v rámci jejich možností.

Reproduktor 2

A naučili se teda sami, potom rychleji používat tu techniku?

Reproduktor 3

Ano ano to bylo už teď ke konci jako v tý 2. vlně to bylo hodně znát, byli moc šikovní, a to si začali. To bylo už pak, jak se to upravovalo, že jo? Protože my jsme jeli přes Google Meet, tak oni si tam už uměli třeba jako dávat to různý pozadí, že jo? A tak věděli, že mám pozadí. Máš mi něco ukázat na tabuli tak věděli nebo na obrazovku taky věděli, že musí vypnout si to pozadí, aby jsme to dobře viděli, takže to zvládali.

Reproduktor 2

A pomáhal jim u toho rodiče jako častěji, nebo spíš ke konci už moc ne?

Reproduktor 3

Ke konci už to bylo prostě děti tam seděli, pracovali a ty rodiče mohli být v klidu někde a dělat si třeba svojí práci. Hodně to bylo ze začátku, to jo, ale pak vlastně v té 2. části, kdy byly vlastně ty 2 vlny, tak v té 1. vlně, kdy to začalo, že vlastně to začalo v březnu a oni byli jako prvňáčci, tak tam jim ze začátku rodiče hodně pomáhaly, ale bylo to dejme tomu 14 dní, kdy intenzivně u toho byli a pak už. To bylo dobré.

Reproduktor 2

A teďka jak se vrátili do škol? Tak stejně jak i víc třeba zkoušela, nebo aby dostali nějaké známky.

Reproduktor 3

Ano musím říct, ale rodiče byli o tom i dětem jsem to řekla na Mýtu. Rodičům jsem to řekla prostě na rodičům jsem to řekla na vlastně na tom společném mýtu, protože jsme měli i takhle třídní schůzky a všechno i individuální. Takže já jsem jim to tam řekla, že přijdou do školy, že si to všechno vlastně jako zopakujeme a pak budeme zkoušet a pro zkoušela jsem je postupně.

Reproduktor 2

Jo tak moc děkuju, to je vše.

Příloha č. 3: Přepis rozhovoru č. 3 - ředitel

Reproduktor 2

Tak no tak já bych se vás zeptala, jak to probíhalo u vás, teda na jaře? Já vím, že na jaře to bylo pro docela dost škol takový náročnější?

Reproduktor 3

Na jaře to vlastně už je rok a čtvrt, bylo to z 0 na 100. V podstatě na to změnili jsme to úplně.

Hnedka jsme věděli, že jedeme online, že chceme to těm rodičům usnadnit a nechceme jim jenom posílat papíry a úkoly. Tím chceme jim dát tu možnost online výuky.

Chvilku jsme hledali, jak přes jaký platformy jakoby vysílat. Zkoušeli jsme tady škola v pyžamu, a ještě nějaký nějaký učitelky nahrávali jako na youtubku a podobně, ale vlastně asi do 14 dnů od toho, co to začalo, tak jsme tak jsme vlastně rozhodli vedení, že že, jelikož jsme celá škola na Microsoftu, takže pojedeme přes Teams. To znamená, učili jsme učitele za pochodu, jak vytvářet schůzky, nebo ten museli jsme nejdřív všechny přidat, že jo? Tak všechny žáky všechny všechny učitele tam byly. Ty měly, ale neuměli s těma teamsama měli Microsoft účet školní, ale neměli neuměli s tím sama, takže pro žáky vytvořit vlastně Microsoft účty, poslat jim nejdřív souhlasit zpracováním údajů, protože jim vytváříme u Microsoftu účet. Jakmile nám to poslali zpátky, tak jsme vlastně poslali přihlašovací údaje do Microsoftu s nějakým popisem, jak se vlastně přihlásit. Vůbec do toho Teamsu. A začali nějaký prostě onlajny. Pro některé učitele to bylo jednoduché. Těžké to bylo samozřejmě pro ty méně zdatné. Technicky to bylo poměrně náročné, ale nějak jsme to, jako by zvládli a řekl bych, že do opravdu tří týdnů od toho zahájení, nám to vlastně nahrál tak, že 1 týden byly jarní prázdniny zrovna Liberecký kraj nebo okres Liberec, že měli zrovna jarní prázdniny, že jsme na to měli o trošku lepší dyl přípravu než ty, co na to skočili hnedka, ale řekli, že už je do tří týdnů, prostě jsme nějak synchronizovali, že do Teamsu se připojovala absolutní většina žáků. Půjčili jsme tady nějaký notebooky, tablety jak těm žákům, kteří neměli.

A začalo to nějak běžet v tom režimu, že jsme řekli povinný předměty, který budou. Vlastně na 2. stupni jsme jim nechali rozvrh tak jak tak jak mají s tím, že jsme vyřadili všechny výchovy. Řekli jsme, že budou mít za den nebo za týden určitý počet hodin. To bych se musel podívat,

jestli nepamatuju, ale myslím, že měli 3 matiky 3 češtiny 3 angličtiny a zbytek po 1, 1 fyzika 1 zeměpis a podobně.

Na 1 stupni jsme to nechali na těch učitelích trochu víc. Tam jsme řekli, že chceme, aby vysílaly 2 až 3 hodiny denně, že víc nechceme. Samozřejmě taky bez těch výchov a podobně a doporučili jsme u těch menších, aby si ty skupiny rozdělovaly, takže někteří učitelé opravdu jely, že jeli od 8 do 9 1 skupina od 9 do 10 2. a pak znova ta 1. a pak znova ta 2., takže ty to měly jako to, ale to jsme jako doporučovali u těch menších. A někdy to zrealizovali, někdy to dělali. Kdo měl dobrou třídu šikovnou, tak tak to zvládal i jakoby celkově. Celou třídu dohromady.

Reproduktor 2

A na podzim?

Reproduktor 3

Tak na podzim už jsme samozřejmě byli jako ten rozdíl u nás nebyl velký tím, že jsme už do toho poměrně rychle naskočili v tom na tom jaře a tam jsme jenom vlastně jasně dali ty hodiny na tom 2. stupni. Měnil se dětem rozvrh, takže ten 2. stupeň přesně věděl, kterou hodinu bude mít, kterou hodinu nemá vůbec, měli přesně na stránkách bakalářích, měli svoje rozvrhy s tím, co jim odpadá a co mají povinný, co mají online.

Na 1 stupni, tak i bylo to vlastně striktně daný, že každá ta třída vlastně má ty 2 až 3 hodiny denně. Postupně jsme tam třeba přidali 1 hodinu na žádost rodičů ještě jako v nějaké třídě, ale celkově jsme to nechtěli přetěžovat, takže měl. Ta 6., 7. Třída měli asi 13 hodin týdně a ty 8., 9. si myslím, že 15 hodin týdně, což je v podstatě 1/2 1/2 toho jejich standardního rozvrhu a na 1. stupni tam to bylo zhruba ty 2 až 3 hodiny denně a úplně se toho zas tolik jako nezměnilo. Musím říct, že to, že jsme dali ten pevný rozvrh, který vycházel z toho standardního rozvrhu, protože jsme řekli, máte standardní rozvrh a tahle hodina je online tahle ta není vůbec třeba z těch 5 hodin češtiny. Tyhle ty 3 jsou online a ty 2 odpadají, tak se nám to hrozně osvědčilo. Potom, když byla nastala ta rotační, že vlastně kterej byl, to bylo největší mazec pro učitele, že jo, protože on učil 1 hodinu online tady ve škole, přeběh do jiné učebny, kdy měl prezenční třídu a zase 3 hodinu už měl zase online. Takže měli jsme, takže to nám hrozně pomohlo v tom,

že vlastně jsme nemuseli měnit ty rozvrhy, že to vlastně on věděl. Ten rozvrh učitele byl furt stejnej, akorát měl něco prezenčně něco online, ale nemusel řešit, že jsme to nějak měnily.

Co bylo dobré a co hodně kvitovali teda učitelé, že jsem nakoupili, jsme díky dotaci, můžu to, jsme nakoupili asi pětadvacet noťasu a já jsem je teda něco jsem rozdál učitelům, ale asi 8, jsem jich nechal tady ve škole, a byli právě z nich zřízený online učebny a že ten učitel si nemusel nosit svoje zařízení a věděl, že v tý 7b, která je zrovna ten tejden doma, tak v té 7b je připravený noťas se vším i s 2 monitorem, aby tam měli tu rozšířenou plochu a s třeba i s interaktivní tabulí, aby mohl na tom pracovat nebo s whiteboardem, aby to mělo takhle připravené, aby nemusel řešit, co kdy, kde a zapojovat. Takže on přišel, přihlásil se a měl tam ty Teamsy. A měl to všechno připravený, takže to se nám jako osvědčilo v tý logistice hodně no.

Reproduktor 2

Měli jste nějaký problémy s it technikou, jako třeba s připojením na začátku, na podzim?

Reproduktor 3

My jsme měli poměrně dobrý připojení, už předtím, ale bál jsem se, jak to všechno bude. Takže hnedka vlastně v březnu nebo na tom jaře, když to začalo. Tak jsem požádal našeho poskytovatele internetu o navýšení dočasné. Zatím tenkrát jsme se domluvili prostě na měsíc, že nám to jako zvednul na tu. Pak se v květnu vlastně vraceli, takže už to pak nebylo potřeba s tím, že se o prázdninách domluvíme a o prázdninách jsme se teda domluvili, že to chci na stálo, protože jsem tušil, že tady ta situace jako může nastat znova. Takže teďka máme 180 na 180 download a upload a, což je hodně a vytyžili jsme to, i když byli vlastně všechny třídy pryč, aby se tady fakt jako onlajny no hodně učitelů musím říct, že.

Samozřejmě, nechtěl jsem nebo nenařizoval jsem učitelům, aby učili ze školy, ani že musej bejt doma, jak bylo mi to jedno jak kdo chce, jak je to komu lepší. Takže musím říct, že třeba 10 učitelů jsem opravdu každý den chodilo, protože třeba doma jim řvaly děti, nebo doma mají špatné připojení, nebo prostě jenom z toho pocitu, že chtějí být ve škole. Takže i přes ty totální karantény, když byl ten největší lockdown, tak mi sem vlastně chodili. Samozřejmě jsme se tady jako snažili, co nejmíň vídat. Oni si založili do té svojí třídy a tam vlastně celý den vysílali

a pak zas jako šli domů, ale měli na to tu, měli tam tu svůj prostor, že doma nato třeba prostě, že jo neměli prostory.

Takže i když nám tady opravdu jelo a pak se vrátil ty jedničky a ty jim zas pouštěli YouTube a tohle to že jo, takže i když tak jsme prostě nevidí to víc než na 2/3 a takže s tímhle tím problém nebyl, ale stálo mě to nějaký finanční prostředky navíc, co se týče té it techniky, tak tím, že dopadla ta dotace MŠMT, který jsme teda pořídili spoustu věcí, ať už to byly reproduktory, kamery, to všesměrové mikrofony, tak si myslím, že to jako jsme zvládli jako velmi dobře a ta technika samozřejmě tady. Teďka zůstává, používáme i dál no.

Reproduktor 2

A od strany žáků byly tam nějaký problém?

Reproduktor 3

Tak jasně, že se našly děti bylo dost těžký rozlišit, kterej to dělá naschvál a který opravdu má ty problémy. Ale měli jsme tady vyčleněných asi 10 noťas, u kterých jsme půjčili opravdu jako dětem, který jsme věděli, že jsou prostě v nějaké tíživé situaci, že nemají a že potřebují nebo nás sami oslovili. Takže s těma byla sepsána smlouva o půjčce, těm vlastně jenom ten program team si, aby to aby aby se mohly připravovat a měli tam officy, aby mohly dělat ty úkoly, a to nám vlastně po konci online vrátil. Takže asi 10 dětí.

Pak samozřejmě byli asi na škole 3, 4 děti, které sice jim může učit noťas, ale když doma nemají wifinu, tak je to k ničemu takže ty si chodili pravidelně každý týden? Prostě si sem vyzvedávat papírově, to jim prostě učitelé vytiskli a za tejdén zase přišli. Takže jsme chodili dvakrát týdně a vyzvednout vodu zadrženo odevzdat. To jsme měli nevím, jestli 4, 5 dětí na celé škole měli takhle jakoby to tu tuhle tu spešl, nebo prostě neměli online výuku měly jenom tady tu papírovou distanční.

Reproduktor 2

Jo jak jste je teda známkovali jak všechny děti, tak i ty co si chodily pro materiály?

Reproduktor 3

To kdosi hodil pro materiály, tak prostě z toho odevzdaného dostal, že jo vždycky věděl. Tohle to je jenom pracovní tvůj list. Tohleto je na známky tak jakoby to že. Jo my jsme vydali nějaký my jsme vydali už v tom na tom ne to bylo na podzim, na podzim jsme vydávali dodatek ke školnímu řádu, kde jsme jakoby učitelé nabádali nebo zavazovaly k tomu, aby přistupovali k tomu s maximální možnou mírou jakoby individualizace, aby opravdu neposuzovali nějaký hromadně, že každý má jiné podmínky. Bylo tam i, takže musí zahrnout nejenom tu tu aktivitu vlastně v těch online hodinách, ale i to odevzdávání těch pracovních listů a podobně.

Myslím si, že jsme neměli, jako že to rodiče bylo kvitováno. Samozřejmě se vždycky najde nějaký rodič, který si bude stěžovat na něco, ale nezaznamenali jsme nějaký úplně jako velký ty, co bylo důležité. A co jsme teda trochu jakoby řešili tady, ale myslím si, že to ve finále je velmi dobře, že to k tomu pomohlo je to, že jsme řekli, kdo neodevzdá práci, nemůže dostat za ni 5ku jo, protože v téhle době prostě nevíte, jestli mu opravdu vypnul internet, nebo nevypnul, nebo tak. Takže bylo těžké je pak těžký rozlišit to, jestli opravdu to neodevzdal, protože měl nějaký problém, že se staral o babičku, nebo že má psychické problémy a nebo je, že to fakt jako nevzdává, protože zjistil, že když odevzdá, tak má pětku nebo čtyřku. A když neodevzdá, tak tak vlastně N, takže samozřejmě takovýhle flinky se tu jako našli, takže najít v tom, ale jak říkám, ten formativní přístup nebo individuální přístup na tohle byl dobřej a myslím, že spousta učitelů to v tomhle posunul.

Ale vždycky se najdou nějaký jako který to zneužívají. To jako vždycky, že jo? Takže my jsme pak třeba řekli, že když je na té online hodině, je připojený. nějakým způsobem komunikuje a pak tam ten učitel dá krátký testík ve formátech na 10 minut a ten žák ho neodevzdá, tak má pětku, protože na té hodině byl a komunikoval. Pak, jsme si tiskli ty prezenční listiny těch online a on tam jakoby byl, že tam celou dobu byl, ale ten test neodevzdal, tak má pětku. Pokud na té hodině vůbec nebyl, tak samozřejmě pětku dostat nemůže, no.

Reproduktor 2

Museli mít žáci zaplé kamery při hodinách?

Reproduktor 3

My jsme to chtěl jsem to nějak řešit centrálně. Pak jsem zjistil, že někteří učitelé to vůbec nevyžadují, někteří to naopak vyžadují. Takže nechal jsem to na těch učitelích, jak si to jakoby

v těch svých hodinách rozhodnou. Když jsem to chtěl řešit centrálně, tak jsme vlastně vymysleli to, že chceme, aby měli všichni zapnuté kamery s tím, že mnozí znalci se vymlouvali, že mají prostě špatné připojení, že to mají pak kostičkovaný, nebo že neslyší a podobně. Takže jsme řekli, že komu to potvrdí rodič, že opravdu mají špatném připojení a že nebo nemají doma kameru, je na pevném počítači, nebo já nevím, že jo, tak komu to potvrdí, tak ten tu kameru mít zapnutou nemusí. Takhle jsme to jako zkusili, ale úplně to nefungovalo. Takže jsem to ale nechal na těch na těch učitelích, jestli chtějí asi to řešit nějak po svém. Takže vím, že ty prvostupňový ty měli zapnuté kamery skoro všichni tam to fungovalo, protože ty se chtěli vidět a ty osmáci, deváťáci ty se nechtějí vidět, že tyto měli téměř všichni vypnutý a měli tam jenom ty svoje emotikony nebo ty prostě ty ikonky, že jo?

Takže na 1 stupni jako vím že když já jsem chodil do těch hodin vlastně jakoby hospitace a tak abych prostě viděl, jak to funguje, tak jsem viděl na 1 stupni je tam všichni zapnuté měli, předváděli si tam plyšáky, zvířátka a všechno a chtěli se vidět a po konci onlajnu ještě další hodinu, tam spolu kecali a říkali si, co, kdo a co budou dělat. A ten druhý stupeň tam tam jako ne, no tam sice tam si psali.

Tam ten chat byl obrovskéj, co si tam jako psali že jo? Ale ale ty kamery tam nebyly.

Reproduktor 2

Měli jste nějak redukovaný učivo?

Reproduktor 3

Určitě, přispělo k tomu i to, že vlastně ministerstvo vydalo nějakou revizi RVP, která se v podstatě skoro shoduje s tím, co jsme to, takže řekli jsme učitelům máte míň hodin, nemůžete stihnout všechno, vyberte to důležité, a to dělejte to, že to holt nestihnete. Buď se to stihne za rok, nebo se to prostě škrtně. Vyberte to málo důležitý, a to se to. Takže určitě neříkám, že jsem každého kontroloval, co vyškrtnout, ale na těch poradách jsme to řešili dost. A myslím, že mám dost rozumný učitele, aby si dokázali sami rozhodnout. A ty změny, které vlastně oni udělali už v rámci toho těch onlinů nebo prostě téhle té distanční výuky, tak potom vlastně převedli teďka do té změny RVP ŠVP, kterou vlastně teďka do konce června mi mají poslat vlastně to ŠVP abychom od září to aplikovali do toho celého školního ŠVP, takže tam už vlastně my všichni říkali, no je to vlastně pro nás to bylo jednoduchý, protože už jsme to vlastně vyřazovali

v hlavě jsme měli srovnaný, co tam vyškrtáme a co ne, a to teďka bude v tom novém ŠVP. Takže určitě redukce učiva ano.

Reproduktor 2

Změnila se nějak komunikace s rodiči byla třeba vyšší, nižší? Stěžoval si někdo?

Reproduktor 3

Nějak si myslím, že možná jestli o trošku nižší spíš. Ti stěžovatelé si stěžují, ať je online nebo není online nebo prezenční. To je jedno. Takže těch pár rodičů, který tady ve škole máme 4,5 rodičů, které spolu potřebují známa řešit, každou věc nespravedlnost podle nich a podobně, tak ty stěžují si opravdu furt a nepoznal jsem nějaký výrazný rozdíl, spíš možná trošku míň, že jako toho bylo samozřejmě ten začátek, než to naběhne, tak to se jako řeší, než se to jako vykrytalizuje. Ale myslím si, že jsme díky tomu nastavení těch rozvrhů A tomu tomu onlajnu, těch počtů, hodin a podobně, že jsme to měli jako vyvážený.

Ani ne moc ani málo, protože mimo školách, který prostě jeli furt 6 hodin v kuse online včetně tělocviku a podobně a vím o školách, které měly 2 hodiny týdně, takže jsme si prostě našly nějaký střet, který jsme chtěli a myslím si, že to bylo i rodiče jako kvitováno a nebyly žádný velký jako návaly stížností a řešení.

Reproduktor 2

Mohli chodit žáci na nějakou konzultaci, když třeba nezvládli to učivo?

Reproduktor 3

To je v tom úplném lockdownu bylo jako nebylo, to nám sem chodili opravdu jenom ty 4 děti, které si sem chodili pro ty papíry a potom jak to od toho dubna myslím, jak to povolili tyhle ty individuální konzultaci, tak se nám to tady jako nahromadilo poměrně dost. Takže učitelé, kteří právě jim chtěli pomoci tak tak tady byly pak byly ty skupinové konzultace po 6, takže opravdu tady jako využívali jsme poměrně dost, hlavně pro ty, které jim prostě měli nějaké problémy ať už technických nebo psychický nebo zdravotní, tak ty jsem jako chodili a pomáhali jsme jim. No neříkám, že všichni učitelé, ale protože některý učitelé opravdu třeba co dojíždějí, tak ty jsem prostě nehral, kór, když byly ty zákazy, takže ty prostě vysílali povinnosti

z domova a uviděl jsem ji až po 3 měsících ty učitele naživo, ale ti učitelé, kteří tady byli stejně v té škole učili tady tak, tak si velice jako v hojném počtu dávali ty právě ty konzultace s dětmi.

Reproduktor 2

Vezmete si nějakou zkušenost z online výuky teďka do prezenční?

Reproduktor 3

To určitě jako myslím si, že to hodně lidí posunulo právě třeba jako v mnoha věcech no všechno zlý je k něčemu dobrý, takže třeba už jenom to jako vytřídit si ten podstatný obsah. Další věc, kterou jako hodně kvitují a hodně zmiňují, když jsme si dělali sami nějaký takovýhle jako dotazníček mezi učiteli, tak je, že našli spoustu věcí na internetu, který jsou soutěže Kahoots, Wordwall a podobně, který využijou i teďka prostě na těch interaktivních hodinách a podobně. To se nám tady osvědčilo velmi, že teda ty učitelé si navzájem sdílely každéj nápad prostě najednou šel do hromadného mailu. Hele vyzkoušíte tohle? Je to super a další, takže to si myslím že je technicky jako je to hodně posunulo a že to využijou. A takovej ten individuálnější přístup, no na někoho někdo to už měl dřív, že neporovnává žáky mezi sebou a někomu to došlo až tak jako teďka, že vlastně každéj má jiný podmínky, takže určitě jako každého to nějak poznamenalo a posunul ho.

Reproduktor 2

Tak jo to bude všechno, děkuju.

Reproduktor 3

Já jsem jakoby třeba tady každéj den byl, takže jsem ve všem učitelům se snažil pomoci, technicky byli zvlášť ty starší, prostě ze začátku to bylo, že jo, prostě to bylo jako dřina, a tak jsem se jim snažil dát jakoby tu podporu maximálně, takže jsem sem chodil i v tom tom každý den.

Tu někomu nefunguje, tohle tu někomu tohle? Takže já jsem tady plnil tu roli toho ajťáka trošku a takže potom mám poměrně jako dost přehled a ai jsem se snažil prostě 1 za 14 dní se ke každému jako napíchnout na chvílku to nebyli, jako že bych tam byl půl hodiny, ale prostě

připíchnout se do té hodiny skrytě, 3 minuty poslouchat vidím všechno funguje, běží, tak se zase odpojím. Ani si učitelé nevšimli, že jo, třeba že tam jsem.

Reproduktor 2

Jo, takže jste měl ke všem přístup ke všem těm hodinám?

Reproduktor 3

Jo, já to jsem chtěl, to jsem chtěl, abych jako ten přístup měl. Takže já jsem vlastně v tom všechny ty skupiny zakládal, abych tam jako admin měl přístup, protože pak jako to to není jenom o tom, že jsem si tam připíchnout, ale to bylo i o tom jako přidávat té skupiny děti. Pak nám přišel nový žák třeba uprostřed online výuky, takže ho tam přidávat a podobně, takže by od měl jsem přístup do všech, do všech těch skupin.

Reproduktor 2

Měli nějak přístup i rodiče, aby třeba si jako zkontrolovali, že ten žák vlastně na té hodině je?

Reproduktor 3

Ne ne ne, to ne tak my jsme většinou jakoby těm rodičům to pak dali vědět, protože na tom 2 stupni samozřejmě rodiče do práce dítě nechali samotnou doma, takže to měli třídní učitelé, když ten žák prostě pravidelně se nepřipojoval, tak měli za úkol kontaktovat rodiče a podobně, nebo že se připojuje třeba jenom na 1 hodinu a další už jako vynechává. Takže to jsme pak zašli s rodiči individuálně. Ale ne rodiče jako přístupy rodičů jsme nedávali, mohli se kdykoliv samozřejmě jako. Předpokládali jsme, že jako jsou doma, je to rodina, takže ten žák tam je přihlášený.

Příloha č. 4: Přepis rozhovoru č. 4 - učitelka

Reproduktor 2

jak to u vás probíhalo ve třídě, třeba na jaře? Jak to probíhalo ten začátek.

Reproduktor 3

No ze začátku jsme posílali úkoly, pak jsme do toho skočili dvakrát týdně na hodinu, což byla tragédie, teda, měla jsem je rozdělený na kluky a holky a strašně jsem se bála před kameru vylézt.

To, jako byl rozdíl proti tomu, co bylo teď. Teď už to bylo samozřejmé. No ale tak jako vloni to šlo. Loni to šlo, protože to byla 2. Třída a měli vlastně jednodušší učivo.

Takže se to dalo zvládnout, i když to bylo po tom, jak se děti vrátily do školy, tak vlastně jich 9 nebylo. Bylo jich jenom 15, tak řekla bych, že jsme v září, když jsme začali procvičovat, tak to docela uměly. To k tomu jaru jo?

Reproduktor 2

Jo a na podzim na podzim jste...

Reproduktor 3

Na podzim už jsme začali potom jako myslíte tu distanční ne co jsme chodili do školy tak tam už jsme tam vlastně do toho skočili hnedka každé den že jo, a to už děti byly celá třída. Už jsem je neměla rozdělený na kluky a na holky jely celá třída a 3 hodiny, takže od začátku jsme jeli 3 hodiny dopoledne a měli jsme vždycky matiku češtinu a potom teda buď prvouku nebo čtení nebo sloh, 1 týdně k tomu měli ještě hodinu angličtiny. Tak jako v té 3 třídě už trošičku víc tím počítačem uměli, ale jako bylo, to měli zadané úkoly vždycky na týden přesně věděli, který budeme dělat stránky.

Nejdřív jsem jim to rozepisovala po dnech a pak jsem zjistila, že to je špatně, protože oni to měli třeba udělaný dopředu.

Že si to předpřipravili dopředu a mám tam i děti, za který teda psali rodiče, takže to mělo předem připravené. A teď je úplně marnej, teď to nedává. Mám tam 3 takhle slabý děti, které to vůbec nezvládli.

A tak jsem to pak už začala psát jako co budeme v tom týdnu dělat a už jsem tam ani ke konci nedávala stránky, protože i se ledasco nedalo stihnout a radši jsem radši jsem procvičovala něco, co jsem potřebovala a zadávala jsem jim úkoly v ten den. Třeba tohle teď přepíšeš. Většinou měly já, asi jsem chaotická, ale ono třeba při češtině, že jsme něco udělali a pak jsem říkala, tak a teď jako kdybyste byli ve škole máte 10 minut do přestávky, máte 10 minut na přepis tohohle. Takže mně se třeba pak stalo, že to dítě to mělo přeepsané, ale protože neřeklo, jak bylo, jak bylo jako nepozorný, tak neřeklo přesně, co tak mělo přeepsanou třeba celou stránku místo 1 cvičení, ale ty poctivý a těch byla většina opravdu poctivě. Do té přestávky si to přepsali, pak už tam na mě vykřikovali. Já už to mám já už to mám. No jinak nebylo to ono, no já nevím ptejte se.

Reproduktor 2

Jo, jo ptám se, jestli měly děti nějaký technický problémy ze začátku třeba na jaře na podzim?

Reproduktor 3

Tak na jaře s nima seděli rodiče, to byla ta 2. třída a vidím, že to byly jenom ty 2 hodinky za týden, tak tam byly vždycky rodiče. Teď už tam byly od podzimu dost sami. Měli technické problémy, že jim nefunguje, nefunguje mikrofon, dostali dost často potom, že jim to vypadává, že jim blbne wifina no, ale pak bych řekla, že ke konci už na. To začal jako Řešit, protože jsem tam fakt měla holčičku, která se ráno připojila sestra v 8. třídě, takže byla naučená, připojila, připojila, odešla, nebyla, nepřiměla jsem jí ani na tu kameru, pak jí třeba maminka teda zpucoval a tak zas to chvílku fungovalo a pak zas ne a je to znát teda teďka ve škole.

Reproduktor 2

Měla jste tam nějaký žáky, které nebyly připojený vůbec?

Reproduktor 3

Neměla, já jsem fakt měla pořád třídu, a když náhodou chyběly, tak ji rodiče omlouvali.

Reproduktor 2

Jak jste dělala s žákama zkoušení?

Reproduktor 3

Měla jsem každé den docházku a k tomu jsem měla vždycky, abychom měli přesně něco, jo, takže třeba doplňovaly, a i To jsem taky pak zjistila, že když jsem jim dala desetiminutovku, oni si to doplnili. Pak jsme to kontrolovali. Tak oni 0 chyb 0, chyb 0 chyb, takže to jsem zrušila, protože jsem věděla, že to nefunguje a spíš jsem si je postupně vyvolávala a každé třeba dostal 3 slova a musel doplnit i y. Pak jsme měli třeba já nevím matematice zaokrouhlování. Každý dostal 3 čísla na zaokrouhlování. Měli jsme sudá a lichá, takže dostali 3 čísla na sudá lichá a pak třeba měli ze začátku jsem dávala kvízy přes teams, jakože udělej to, kdy chceš, no pak jsem zjistila, že dítě, který neuměl vyjmenovaný slova, tak kvíz mělo výborně tak bylo jasný, že to dělali rodiče, takže jsem třeba měla připravený kvíz už teďka jako teďka už toho ledna, února a vyloženě tak a teď máte 10 minut na místě a už jsem viděla, jak to tam skáče jo, aby opravdu nedělali z rodiče. No, takže jsem každý pak teda měli slohy. Třeba to mi ukazovali, že psali a četli to tak to jsem znova a to, co se jim teda jako dařilo, to bylo vidět, že je baví a že tam ty rodiče nepomáhaly. Takže každý týden jsem měla jako docela bych řekla dost známek.

Reproduktor 2

Takže jste pak měla z čeho vlastně dát vysvědčení?

Reproduktor 3

No to sice je pravda. Jakože by to bylo, ale chyběl tam ten přepis ten diktát anebo to počítání samostatný takový, takže v tom mi už teďka jenom procvičuje. My jsme v podstatě skoro žádnou novou látku nezačali. A tam kulhají, teda tam jako.

Reproduktor 2

Takže teďka hodně procvičujete, jak se vrátili?

Reproduktor 3

No dá se říct jenom procvičujeme no.

Reproduktor 2

Jak často u vás probíhala výuka

Reproduktor 3

Denně tak 3 hodiny

Reproduktor 2

Komunikovala jste s rodiči třeba víc nebo rodiče s vámi?

Reproduktor 3

To my jsme ty třídní schůzky, ale víc jako ne, protože v podstatě já jsem rodičům vždycky v neděli poslala, co budeme dělat některý rodiče to těm dětem vytiskli, že jo?

Ty poctivé to tam měli, jako ještě máme dělat tohle to jsme neudělali. No tak tím jsem v podstatě zjistila, že tak je to špatně dát jim přesně cvičení, protože jsem říkala, nestihli jsme to. No tak to prostě nebudete dodělávat.

Takže pak jsem už jela tak jako všeobecně, ale s rodičema jsem neměla problém. Já tam mám opravdu. Já mám teda zlobivé děti, ale zas na tomhle tom byli dobře a ty rodiče jsou poctiví takový zodpovědný. Kromě těch asi ta 1. Holčina je teda slabá, protože maminka je vojanda a byla pak už jenom na té jednotce. Takže mi už potom psala, že to vyloženě nezvládá, že přijde po noční padne, aby s tou holkou byla doma včas s tatínkem střídali. On je to samé a pak mi psala, že má pocit, že jako matka selhala. Protože tu holku neuhlídala, no tak ta je slabounká pro tohle ona normálně je slabá a potřebovala tam tu péče, ale to byla to byl jediný rodič, který to jako by nějak neustál, no.

Reproduktor 2

Když byly povolené ty konzultace na škole, chodili k vám nějaký žáci na konzultaci?

Reproduktor 3

Nebo ona nebyla potřeba, protože oni fungovali. Všichni všichni fungovali, no jenomže pak zjistíte, že třeba za toho 1 to psali psali doma. No a on vypadal jako: je XXX ty teda tu matiku zvládáš, no bodejť on ji zvládal, protože ji měl předpočítanou že jo.

Reproduktor 2

Měla jste problém nějak s technikou nebo?

Reproduktor 3

Tak já jsem vysílala ze školy, protože mě doma padá wifina, takže jsem jezdila denně do školy. No a tady to pak fungovalo přes 2 počítače, že jsem vlastně používala interaktivní tabuli, že viděli i tu tabuli.

Reproduktor 2

A vezmete si něco z online výuky do teďka do doby běžné výuky?

Reproduktor 3

Tak strašně jsme se posunuli, co se týká počítačů, to bych asi takhle daleko nehrábla, kdyby to nebylo. To zas jako jo no i ty kvízy jsme se naučili nebo nějaký co to bylo board word? jo tak jo, to bylo hezký, to já jsem to zpestřovala, to je bavilo. No ale myslím si, že tohle zas jako teďka dělat nebudeme, protože evidentně mně třeba na počítači doma, ty teams i naskakují. A je vidět, že od té doby, co jsme skončili, tak oni na to nešli, nemají vůbec. Touhu se na to připojit, bavit se spolu nebo něco psát si vůbec na to nejdou taky. Takže já bych řekla, máte tam kvíz a uděláte ho, tak to udělá půlka těch poctivejch.

Reproduktor 2

A byla pro vás nějak online výuka přínosná, jestli jako vlastně jí spíš hodnotíte pozitivně nebo negativně?

Reproduktor 3

Já teda negativně. Pro tyhle malý děti. Jo, jako jsou to třetíáci a tam není ještě. Je tam já nevím 1/5 dětí, které chtějí dělat a sami. Ale jako jinak ne. Já teda fakt ne, já tady to NE.

Reproduktor 2

Tak mě to asi stačí, protože docela dost věcí jsme se jsem se dozvěděla od pana ředitele.

Příloha č. 5: Přepis rozhovoru č. 5 - učitelka

Reproduktor 2

Tak já jsem chtěla zeptat, jak to probíhalo na jaře. Jak u vás ve třídě, kolik tam jste třeba měla žáků?

Jak to vlastně probíhalo tím, že jste tam do toho byli tak hozené a nebylo to i takový povinné? A ještě stále učitelé se seznamovali s online výukou tak, jak to probíhalo?

Reproduktor 3

Tak na jaře to bylo takové pro nás náročnější, protože jsme byli vlastně hozeni do něčeho, co spousta z nás v tom tolik nebyla jako kovaná. Takže nějaké programy a takhle dál jakoby co bychom to mohli nabídnout, tak ještě jsme tolik neznali. Takže v tomto směru ta distanční výuka byla vlastně podobná jakoby škole, že jsme pracovali s učebnicemi pracovními sešity a takhle vymýšleli různé hry a dětem se vlastně za dávali úkoly na týden, celý týden a oni vypracovávali, přičemž jsme vlastně se denně neviděli. Jsme se viděli teď já nevím, jestli 1 týdně, dvakrát týdně. Možná to tak nějak vycházelo. Teď si nejsem moc jistá teda.

Reproduktor 2

Takže zadali jste úkoly, když tady byli, tak jste jim zadala úkoly a oni si je odnesli domů?

Reproduktor 3

Přesně tak. Zadali jsme okolo vlastně na celý týden a žáci je vlastně jakoby vypracovávali, no.

Reproduktor 2

A tím s tím jste i potom za ty vypracované úkoly známkovala?

Reproduktor 3

Přesně tak podle toho, co měli hotové a je to vypadalo, tak jsme potom podle toho.

Reproduktor 2

A na tom podzimu, jestli jste už jako nějak se připravovali?

Reproduktor 3

No na podzim. Už to bylo vlastně jakoby lepší, protože už jsme věděli, s čím máme tu čest a více se začalo pracovat online programy, využívaly se různé ty Inter webové tabule a i děti už byly vlastně víc informovány o tom, co mohou se v tom programu jsme pracovali, teda v Google učebně v tom programu víc jako věděli, jak to funguje, co mohou, co nemohou a tak dále, takže bylo víc pravidel, protože si začali samozřejmě víc. Ale myslím si, že by se to nějak zvládlo.

Reproduktor 2

Kolik žáků se Vám připojovalo, jestli tam byly nějaké, které se nepřipojovali?

Reproduktor 3

Určitě já ve 4. třídě jsem měla asi 3 žáky zhruba, kteří neměli neměli buď to tu techniku a nebo nějakým stylem, prostě se nemohli připojit.

Reproduktor 2

A těm jste zadávala úkoly?

Reproduktor 3

Přesně tak ti dostávali vlastně něco podobného, jako to bylo na jaře, tak dostávali každý týden úkol na celý týden a potom je vraceli zase ten další následující týden.

Reproduktor 2

Měli jste ty online výuky kolikrát týdně, nebo denně? Teď na podzim kolikrát za ten den, jak dlouho 3 4 hodinky.

Reproduktor 3

Teďka na podzim v průměru 3-4 hodiny, no ty děti měly. Každý den vlastně.

Reproduktor 2

A jo jeli jste podle rozvrhu, snažili jste se?

Reproduktor 3

To bylo to způsobené vlastně tak, aby tam měli hlavně tu češtinu a matematiku, a potom se to tam, aby to vycházelo, aby se úplně děti nepřetěžovali, tak se tam někam dala přírodověda vlastivěda a vlastně ostatní předměty, angličtina.

Reproduktor 2

Jasně, snížil se nějak obsah té výuky?

Reproduktor 3

Určitě, bylo to tomu uzpůsobené, že v českém jazyce jsme teda vzali to základní a v matematice taky, takže musím teda říct, že jsme hlavně opakovali, protože vysvětlovat něco jako novějšího bylo docela náročné a takže my jsme opakovali a postupně málo jsme přidávali něco novějšího.

Reproduktor 2

Museli mít u vás žáci zaplout kameru. Požadovala jste to?

Reproduktor 3

Ano, požadovala jsem, ale spousta z nich se teda snažila z toho vykrotit samozřejmě nevěděli odpověď, takže úplně jednoduché, že jo? Nejde mi kamera, nejde mi mikrofon něco takového, takže ano, ale kameru jsem vyžadovala.

Reproduktor 2

Dobře nastaly v online výuce nějaké potíže jak ze strany od vás nebo ze strany žáků?

Reproduktor 3

Nemyslím si, že ne. Akorát když bylo třeba špatné připojení, což úplně žáci nemohli ovlivnit, jo když vypili internet, takže rodiče omlouvali. A to všechno bylo asi v pořádku jinak.

Reproduktor 2

Učila jste z domova, nebo jste chodila sem do školy?

Reproduktor 3

Učila jsem z domova.

Reproduktor 2

Jakým způsobem jste zkoušela žáky, kteří byli, kteří byli online?

Reproduktor 3

Většinou byly nějaké online testy, jsem zadávala, takže oni pracovali přímo v hodině nebo měli vypracovat, nejlepší bylo nějaký referát a pak mi ho posílali a jednou jsem i zkoušela ústně, teda že jsem si je pro zkoušela pár otázek a ostatní měli vlastně jako samostatnou práci.

Reproduktor 2

Jaký hodnocení jste žáků používala?

Reproduktor 3

Normální je známkovala a teda ústní. To se mi vždycky jsme to probrali proč zrovna to a to jaká známka, proč se to tam bylo a co pro to mohl udělat, takže ale jinak jsem normálně známkovala, ale vysvětlovala jsem jim to ústně.

Reproduktor 2

Změnila jsi měla komunikace s rodiči byla třeba vyšší nebo nižší?

Reproduktor 3

Musím říct, že někteří rodiče byli přítomni někde z vpovzdálí a asi viděli, jak to teda jako funguje. Jak někteří žáci si schválně právě vypínali tu kameru anebo psali třeba do chatu, aniž by měli. Takže u některých se to vlastně jakoby zlepšilo a někteří u některých to bylo pořád stejný jako pro školní děti do školy.

Reproduktor 2

Měla jste třídní schůzky? Já jsem taky jenom zeptám ještě okrajově.

Reproduktor 3

Ano měla, měla jsem, myslím si, že 1 na podzim a pak jsme dělali na závěr.

Reproduktor 2

Vezmete si něco z té online výuky do běžný hodiny?

Reproduktor 3

Určitě jsem se seznámila víc těmi předměty teda s těmy programy, takže něco učitelé využívám víc, ale snažíme se, snažíme se být rádi, že můžeme být ve škole a že jí pomůžu pracovat společně. A skupinové že úplně se k tomu neuchylují, ale něco určitě využívám.

Reproduktor 2

Dobře, tak jo, tak to bude všechno. Děkuji, tak děkuju, moc děkuju.

Příloha č. 6: Přepis rozhovoru č. 6 - ředitelka

Reproduktor 2

Tak já se vždycky ptám, jak probíhala výuka na jaře? Jak to probíhalo u vás? Jestli jste rovnou přestoupili na tu online výuku, nebo jestli jste žákům dávali nějaký materiály? Potom, jak probíhal podzim, jestli se tam změnilo nějak účasti žáků, jestli byla třeba vyšší a.

Reproduktor 3

No jaro a podzim se dost lišily. Já teda to bylo takový chaotický a podzim už to bylo to už bylo vlastně podle nějakých pravidel. Podle když tam to měl taky pravidla, ale už to mělo nějakou strukturu, jo na jaře se dávali přes systém bakaláři úkoly, to podávala celá škola. A na podzim už se začalo v Google učebně, takže to je to tam je zpětná vazba, což v tom bakaláři není. Tam to je daleko, prostě není, takže si pracoval přes Google učebnu a na podzim přistoupila ještě vlastně ta online výuka, kde se vytvořil nový rozvrh, a děti tam vstupovali s učiteli do classroomu.

Takže ta ten podzim už byl daleko dokonalejší. Dokonce i mezi tím, jak se tam objevilo, že děti na chvíli zase šli do školy, tak tam už cíleně jsme po těch dětech učili je co přesně nejmíc budeme potřebovat? Jo, takže děti neuměly třeba ofotit práci a vložit to do učebny, Jo, to jsem věděla a věděla jsem, že u něj už zpracovat kvíz, že, Uměj nasdílet tabuli, ale takový to nejjednodušší o focení, což je daleko lepší a pro toho učitele musela, mají na opravování jo. Jednodušší, tak to už jsme učili cíleně už přišli do školy, tak tohle se děti musíme teďka naučit.

Reproduktor 2

Takže jste to tak jako tušili, že jsem to na podzim zase zavře?

Reproduktor 3

No že že se to bude opakovat že jo no a. Já teda nevím, jak to dělají jiní učitelé. Já už jsem pak jako na podzim, jak ty děti už opravdu se zdokonalily, já třeba mám páťáky, tak už jsi připravovali opakování látky jo a opravdu uměli pracovat v jamboardu. Takže si vytvořili každému tabuli, popsali. Dali jim tam látku, vysvětlili jim to jo, nebo uměli sdílet obrazovku.

Takže připravili si látku a tam už ty děti i sami připravily něco. Já bych nepřipravovala všechno. Takže tam i podíl větší než než na jaře těch dětí aktivní podíl.

Reproduktor 2

Změnili jste obsah vzdělávání?

Reproduktor 3

Nezměnily, nezměnily. Pokud mám informace, tak došlo určitě k nějakému menšímu množství na opakování. Jo to samozřejmě, ale jako že by se zásadně změnil školní vzdělávací program tak ne. Výstupy musejí teď dodržování, ale jestli jste vyjmenovaná slova opakovala 20 hodin anebo 18, tak tam nikdo neřešil, jo? Takže obecně říkám, že výstupy školního vzdělávacího programu nebyly změněny.

Reproduktor 2

Museli mít žáci zaplout kameru?

Reproduktor 3

U mě jo a když jsi ji nezapínali, tak jsem to řešila na online schůzkách, s rodiči a rodiče byli překvapení jako tobě to vypadává jako neříkej jako jo, ale na 2. stupni bohužel, když jsem přišla do té učebny jakoby na hospitaci, tak jsem byla zděšená, že byl zapnut jenom učitel a všichni všichni byli vypnutý, jako to je. To je katastrofa, to je opravdu katastrofa. To je to je něco, to je něco děsivého, to mě úplně oddělalo, dál by se říct jo.

Reproduktor 2

Nastaly potíže technický jak v rámci žáků, tak v rámci třeba učitelů školy?

Reproduktor 3

Já myslím, že u učitele problémy nebyli, že pokud by měly problémy z domova, tak by museli přijít sem do školy. I jedna paní učitelka to tak dělala a u žáků u žáků to bylo na na schopnosti rodičů, že jo jako jo, jestli jestliže u mě jede rodič, má tak slabý signál, tak bych něco s tím dělala, jo nějak bych ho snažila se těm dětem posílit, že pracujou všichni z domova

dobře, tak pracujou z domova a něco bych udělal a nenechal, abych dítě odříznutý půl roku jenom tak, že jako ona se tam zapne, není vidět, teda hodně často jí to vypadává. Já bych s tím něco dělala. Půl roku jsem tu holčičku neviděla.

Reproduktor 2

Jak jste postupovali u žáků, které neměly techniku?

Reproduktor 3

My jsme jim ji půjčili 20 tabletů myslím, že to i stačilo, protože už pak nikdo nic po nás nechtěl. A ty co ty, co vlastně techniku neměli, tak 1 týdně si chodili pro výuku a pak ji vyvraceli.

Reproduktor 2

Jakým způsobem zkoušeli žáci, kteří vlastně byli online, jestli jste tam dělali třeba nějaké opatření, aby třeba žáci neopisovali, nebo aby si neradili?

Reproduktor 3

To asi to asi nedocílíte, jo tam spíše radili rodiče jo, takže dívenka, která má integraci a která je na zvláštní školu, tak najednou začala mít samý jedničky. Jo, takže to spíš spíš rodiče. Ale já jsem dělala, že jsem třeba ke konci rodiny řekla, tak teď si napíšete tohle cvičení máte v učebně připraveno už už složku, do které to vložíte. Víím, že teď máte volnou hodinu, takže do 3/4 na 11 to tam chci mít zasláný. Jo při tý volný ne hlavně volný hodině, ale samostudium. A docela to fungovalo, jak to dělali ostatní. Dá se říct, že podobně, nebo v podstatě jim odkázali?

Fotilo se hodně těch úkolů. To ty starší dělali úplně běžně, potom, když to byly nějaký projekty, tak nepopisovali. Každý měl něco jiného, třeba jo. A když jsem viděla sedmáky, co dělali nějak výchova ke zdraví, že dělali, spojili zeměpis, výchova ke zdraví, stravu. Prostě zeměpisný projekty, tak jsme to i vystavili nahoře. Jednoduše z toho jsou strašně hezký práce.

Reproduktor 2

Jaké hodnocení si ve škole používalo?

Reproduktor 3

Klasický klasický, více zdůrazňovalo při online poradách anebo jsme měli i porady dobrých nápadů. Že jsme si opravdu 1 stupeň radili třeba: prosím vás ženský, řekněte mi ještě něco, čím se to dá zpestřit, já jsem dělala tohle já, to neuměj, uměj uvidíš, vysvětlím to takhle, jo, takhle jsme se.

Reproduktor 2

Jo, takže jste si přidávaly nějaký materiály mezi sebou?

Reproduktor 3

Materiál je to určitě, ale hlavně ty zkušenosti. Ono nejde o materiály, támhle to každéj má ale dát tam třeba nápad, jakože? Nějaká co, co bych vám teď dala jo, čím nás překvapíš v dnešní hodině? Jo, připrav si to, aby tam bylo něco zábavného. XXX mě předvedl svého domácího mazlíčka velkého psa jako tam jak ho naučil zdravit, tak vloží tam do toho něco, co pro ty děti bylo oddechové. Jo, aby ty děti vám řekli, já se na vaši hodinu strašně těším. Jo aby aby to tam. Aby to tam cítili, že tam není jenom to učení, ale že je něčím i pobavíte v rámci té výuky.

Reproduktor 2

Změnila se nějak komunikace s rodiči? Byla třeba vyšší, jakože víc komunikovali rodiče.

Reproduktor 3

Ty učitelé určitě jako. No a oni u těch mladších je měli za zády, jako že jo. Nevím, kam komu vás teďka přivedu a tam nám tam ty rodiče byli doma. Jo, takže ta učitelka by mohla říct, tak děti teďka pusťte své rodiče, já si s nima chci promluvit jo a jinak oficiálně jsme měli třídní schůzky dvakrát.

Reproduktor 2

Jo jo jo ještě 1 otázka poslední, jestli si vezmete něco z online výuky do běžné prezenční výuky?

Reproduktor 3

No tak určitě ty dovednosti, které jsem nabyla, co se týká digitální gramotnosti, to to určitě to se zdokonaluje učitelé, děti i rodiče. Jo, tak to si to si určitě, to si určitě vezmu a co ještě bych si vzala digitální? Nevím, musela bych nad tím přemýšlet chvíli jo ta banka digitální gramotnost je teda ta je teda výrazná. Co se stalo vůbec s touto svatou trojicí? Žák, učitel, rodič.

Příloha č. 7: Přepis rozhovoru č. 7 - ředitel

Reproduktor 2

Tak se vás zeptat na to, jak u vás probíhala celkově distanční výuka? Jak to probíhalo třeba na jaře, když jste byli do té online výuky tak strčený? Když nastal poprvé nouzový stav?

Reproduktor 3

Mě už se to tak motá, že ani nevím, kdy byl jaro, že byl podzim.

Jsme začali na jaře distanční výuku, pak se na chvíli vrátili, pak byli prázdniny. Pak jsme se vrátili na podzim a pak jsem zase skočili do distanční doby, no bylo to v uvozovkách šok.

Nikdo na to nebyl nachystaný nikdo nebyl připravený. Vůbec jsme nevěděli, jako s čím můžeme počítat, s čím se dá pracovat, tak nás z to naštěstí vytáhl náš ajťák. Který mě fakt jako sdělil, že existuje nějaká Google classroom. To bylo poprvý co jsme se dozvěděli, že nějaká taková ta záležitost existuje. A pak to bylo jako takovým nějakým rychlost pádem se ty lidi jako začali učit s classroomem a s mailems třeba teda samozřejmě uměli, s podpůrnými aplikacemi a začalo se v podstatě jako od 0. Pak bylo nějaké školení určitě ze strany ajťáka, přes tyhle nety classroomy a teď přemýšlím, co ještě tam hrálo jako roli a učili jsme se samozřejmě pracovat s Meet. Jako s hlavním komunikátorem.

Reproduktor 2

Jo, takže jste vlastně používali Google platformu?

Reproduktor 3

Jasně, protože máme založený gmail účty, kde jako školní i děti, i kantoři, zaměstnanci. Takže jsme přišli na tu Google aplikace, který vlastně byli jako pro nás úplně jako funglovka nový nikdy nic předtím najednou videokonference s dětma najednou classroomy v zadávání úkolů a tak dále a tak. Učili jsme se za pochodu.

Reproduktor 2

Hmm. Kolik dětí bylo přítomno na jaře? Jestli takhle, jestli jste tam měli nepřítomného žáka, který neměl vlastně techniku neměl? Neměl vybavení a takhle?

Reproduktor 3

Já teď úplně přesně si, jo, jak to probíhalo na jaře? Myslím si, že to byli jako jednotky dětí. Pokud nějaký byli, taky bylo skutečně jako málo, nějaké počítače, ale já zase misi trochu trochu plete s tím letošním podzimem, že jsme. Počítače půjčovali, půjčovali jsme u nějaké tablety a takhle.

Reproduktor 2

Tak to nevádí, ten proto jaro přeskočíme. Ono to je už takový jako docela daleko. Já jsem tam měla vždycky jenom nějaký otázčky, jenom tak jako na doplnění, tak.

Reproduktor 3

Takže obecně jako jednotky dětí? Ano, který neměli připojení, ale teď si fakt nevybavím, jestli to bylo jako 1, 2 děti, který opravdu třeba žili někde jako s babičkou, protože chodili do práce a tak dále. Bylo jich strašně málo a měli jsme děti, kteří bydleli tady na ubytovně. Tak těm jsme chystaly materiály přímo fyzicky, takže vyzvedávali ve škole.

Reproduktor 2

Takže si je vyzvedávali dobře. A jak to bylo teda na podzim? Vlastně tam to asi jste už čekaly. Čekaly jste to, že tam nastane ten znovu to distanční ta distanční výuka?

Reproduktor 3

Nemyslím si, že bysme to úplně čekaly. Nevěřil jsem tomu, protože jsme skočili opravdu jako do reálu. Řekli jsme si ok, a tak jako jednou to stačilo. Pak se to zavřelo znova, muselo se to samozřejmě trochu jako vybavit. Najet znovu na to, co jsme jako předtím už uměli, tak myslím si, že kolegové se během toho jara jako fakt docela jako stabilizovali v těch věcech, že už viděli a vychytávají spoustu těch záležitostí, které již probíhaly jako na Meetu, co s kamerama, ztlumováním mikrofónu a děly se fakt detaily, kdy ty žáci nám vypínali, třeba učebny, byly schopný tam psát prostě jako nehezky vzkazy a tak dále a tak dále. Takže to to už někdy si myslím, že jistý, že vychytaný už se ani tak nebáli toho kyberprostoru, který pro ně

byl poměrně jako obtížněji na začátku, protože přece jenom jsme zvyklí pracovat úplně jinak, takže dalo by se říct, že ve většině případů, došlo k tomu, že se zbavili té toho stresu, před tím monitorem.

Nakoupili se nějaké notebooky, dovybavili se zase věci. Někaké tablety se nakoupily, takže se rozpůjčoval. O co šlo i u těch dětí, který fakt jako neměli, tak jsme měli asi 20 kousků rozpůjčených těch, které nebyly, takže ten přechod byl relativně jako snažší.

Reproduktor 2

Museli mít žáci zaplé kamery, když měli hodiny. Požadoval jste to po učitelích?

Reproduktor 3

Původně jsme mysleli, že to budeme chtít požadovat jako stoprocentně, pak stejně jako docházelo k tomu, že ty děti si jako vypínali, tvrdili, že prostě jako ty kamery nejdou, že nejde zvuk a tak dále, a přitom se jako moc dobře věděl, že zatím jsou schovaní. Takže jsme apelovali na kolegyně, pokud to je možný, tak aby ty žáci samozřejmě jako byly ty výuce přítomni fyzicky. Ale je to asi nevymahatelné v tu chvíli jako ty kamery. Pokud měli vypnuté občas ty rodiče jako sami rodiče třeba nechtějí, aby ii děti zapínali ty kamery, takže to bylo jako hodně na vodě no, snažili jsme se aby v té nejvyšší míře, ty děti tam byly taky.

Reproduktor 2

Nastaly nějaký technický potíže jak od žáků, tak třeba od učitelů?

Reproduktor 3

Já nemyslím si, že by byly nějaký brutální záležitosti nebo něco velmi obtížného, co by se nedalo odstranit jednoduchý, prostě traťový linky třeba jako nefungovalo pak spojení, nebo se vypínalo, nebo nešel zvuk, nebo kamera, nebo něco nebo nic závažného jsem zaregistroval.

Reproduktor 2

Dobře, změnilo se nějak obsah učiva v distanční výuce?

Reproduktor 3

Změnil se občas nebo obsah učiva hnedka v podstatě, jak jsme dokončili jaro, vrátili se žáci, tak jsme věděli, že bude muset obsahově trochu pozměnit samozřejmě školní vzdělávací plány, takže si buď ročníkový učitelé na 1. Stupni nebo vedoucí předmětových nebo metodické komise předmětové si sedli a sladili to učivo tak, aby v podstatě dalo by se říci zúžilo, protože jsme přišli skutečně o půl roku nějaký práce. Ale muselo se to opravdu upravit.

Reproduktor 2

Jaké hodnocení se používalo při hodnocení žáků?

Reproduktor 3

Klasicky známky, hodnocení známkou klasifikačním stupněm. Bavili jsme se o tom, jestli přejít na slovní hodnocení, a nakonec jsme od toho ustoupili, protože i potom jaře v podstatě bylo Doporučení ministerstva školství známkování jako benevolentně, ale zůstali jsme u klasických známek.

Reproduktor 2

Jak často probíhala výuka?

Reproduktor 3

Na jaře méně. Teď na podzim, to bylo zhruba tak 50% hodin, který měli ty děti. Vyplývalo to z doporučení ministerstva. My jsme úplně nechtěli, aby děti měly přklopený rozvrh od rána od 8 hodin do 2. Takže jsme se dohodli na tom, že 50% učila prostě budu vysílán online 50 zůstali na doma a posilovali jsme hodně matematiky a češtiny hlavně ve třídách před přijímačkami.

Reproduktor 2

Jakým způsobem se žáci zkoušeli? Jestli jste využívali nějaký systém, aby třeba co nejmíň podváděli, opisovali?

Reproduktor 3

Úplně asi neumím odpovědět. To by vám odpověděl někdo z kolegů, protože používali předpokládám různé testy, různé aplikace.

Vím, že se prostě psalo přímo jako před kamerou, že občas kolegové zkoušeli jako i ústně prostě během nějaký videohovoru a posílali si úkoly, takže my jsme si nedělali iluze, že prostě pokud to někdo z těch rodičů jako pomůže vypracovat tam tomu dítěti, tak fajn, ale úplně jako na to nestačí distanční vzdělávání na tu klasifikaci. Ono se to projevilo teďkon, když se nám vrátili žáci zpátky, jakože chodit děti, jakože z jedniček zpátky na čtyřky.

Reproduktor 2

Změnila se nějak komunikace s rodiči? Jestli se třeba míň komunikovali, víc komunikovali?

Reproduktor 3

No bylo to obtížné. My jsme měli asi 2 nebo 3 rodičovské schůzky třídní. Online formou samozřejmě, měli jsme i nějaké schůzky se sdružením rodičů a přátel školy, kde jsme se snažili jako obhájit nebo jasnit nějaké naše postupy. Bylo to strašně komplikovaný, letos prostě tohles to jako zasáhlo i rodiče, protože najednou zůstane v práci. Ne jako v práci zůstali doma s těma dětma nechodili do práce. Teďkonc úplně nevěděli, co všechno je požadováno, takže jsme jako ladily a někdy to jako velmi drhlo, to musím říct.

Reproduktor 2

Vezmete si něco z online výuky do běžný výuky nebo prezenční výuky?

Reproduktor 3

Je fajn, že se odboural takový to, jak si říkal stres těch učitelů z počítačů. Jo, měl jsem tam pár kolegů, který měli obavu prostě z počítačů s počítačovou sítí jako gramotnosti. Takové zjistili, že tím, že se to opakuje a vyhledávají si ty věci sami a pracujou na tom sami, takže zjistili, že to tak strašný zase není. Takže jako mám i náznaky toho nebo slova, že spoustu těch kolegů jako v některých věcech chce pokračovat?

Myslím si, že je docela fajn i ta forma jako setkávání online. Uvažujeme, jestli rodičovské schůzky neudělat takhle na dálku, aby rodiče nemuseli chodit do školy, tak to by taky možná

bylo fajn. Takže jo, videokonferenci byli dobrý, tam si myslím, že si člověk zvykl, a tak a funguje to, že se potká i s lidmi z druhé konce republiky. Třeba s rodičema, který se nemůžou připojit nebo nemůžou přijít do školy, tak to je taky dobré. A to, že si v podstatě jako zvykli na počítače v podstatě úplně.

Reproduktor 2

Tak jo, tak mám všechno. Děkuji.

Příloha č. 8: Přepis rozhovoru č. 8 - učitelka

Reproduktor 2

Já si třeba chtěla říct, jak to u vás probíhalo? Ta celá výuka jak na jaře, tak na podzim.

Reproduktor 3

Bylo to hodně hektické a snažili jsme se samozřejmě svépomocí nastavit distanční výuku, protože jsme do toho byli shozeni. Byť tedy samozřejmě všechny informace jsme průběžně sledovali, ať to byla různá metodická doporučení ministerstva školství. Tak jsme se tím po celou dobu vždycky a v každém čase snažili opravdu řídit a reflektovat to do toho režimu, který byl nastaven na začátku byl určitě velký boj tím, že nebyly některé děti vůbec připraveni na práci s digitálními technologiemi vůbec se svým nějakým uživatelským účtem, aby se uměli přihlásit. Že standardně to máme od 4. třídy, kdy začíná výuka informatiky. Takže bylo vůbec tyhle děti ty nejmenší do toho podchytit, což potom jsme dali od 3. třídy, takže měli zřízeny uživatelské účty, takže jsme vytvářeli i jakési manuály pro přihlášení, protože ne všechny rodiče samozřejmě si mohou dovolit anebo i časově. Je jedno jaká příčina tam je, tak aby jsme jim to usnadnili. Jak se přihlásit, tak to byl 1. Krok, aby měli všichni ten uživatelský účet.

Další bylo, že jsme tedy hledali platformu, jakou využívá, takže jsme zvolili Google classroom. Hodně jsme se učili, jak nastavovat, tedy jednotlivé kurzy, jaká je práce z pohledu toho učitele? A z pohledu toho dítěte. U těch prvostupňových tam to fungovalo tak, že jsme na každý týden měli vypracovaný týdenní plán. Tam jsme se hodně snažili sjednotit, což taky třeba nějakou dobu trvalo a bylo to potom na základě zpětné vazby. Jak třeba od kolegů a tady od nás, kdy už jsme ty informace měli tak i od rodičů, tak, aby to bylo pro ně co nejméně dětí zatěžující, aby ty děti zvládly podle toho pokynu pracovat, to znamená základní pravidlo číslo 1 bylo, abychom nepožadovali nic, co by bylo potřeba tisknout. Abysme tu rodinu nezatěžovali. Aby to bylo dostupné pro ty děti. Další bylo soustředit se na ten plán toho učiva. Osvědčilo se, že když to měli, tedy po dnech opravdu rozpracováno pondělí český jazyk a konkrétní záležitosti oblasti toho učiva, tak to bylo snadnější. Vždycky jsme se domluvili, že pravidelně budeme odesílat v pondělí v 8 hodin ráno, ale potom je zase někteří rodiče chtěli, jestli by to nešlo v neděli, aby mu mohli s dítětem projít, ten následující den, aby dítě bylo schopno něco alespoň vypracovat samo, takže tak, aby nebyly ty děti tolik závislí samozřejmě na těch rodičích, ale je to otázka, je dítě, které to zvládne samo je dítě, které může být vzdorovité zase

x faktorů, proč potřebuje mít nějaký ten dohled a takže pak to na těch rodinách bylo, že se to na ni valilo, až když ty rodiče přišli odpoledne z práce a teď se vrhli do další změny.

Takže to hodně potom jako gradovalo to to nastavení v těch rodinách, že se to odráželo i v té komunikaci směrem k té škole. Škola byla pojmána nebo vnímána jako ta instituce, která to jako neřídila. Já svým způsobem tomu rozumím, prostě pro ty rodiče vznikla neuvěřitelně jako těžká překážka. Takže to fungovalo tak ty starší děti pak už uměli. Asi mám se držet 1 stupně, jo.

Reproduktor 2

Ano můžete.

Reproduktor 3

Dobře, takže ano, takže těch malých? Bylo to hodně to, co my měli třeba odevzdat nebo mohli vypracovat navíc to tak to opravdu bylo na takové té dobrovolnosti. Jo, takže pokud se pomaličku po krůčcích naučili, že byli schopní tajenku jenom napsat do emailu pro svým slovem, například aby nemuseli rodiče skenovat odesílat. Je pravda, že ty děti v té 4, 5 třídě už sami potom v vyfotili, vložili, odeslali, takže tam v tom byl jako opravdu velký posun.

Ale celkově to hodnocení bylo velmi samozřejmě neobjektivní. Byli jsme hodně jako tolerantní. To hodnocení bylo na základě spíš jako vůbec snahy a nebyl posuzován. Samozřejmě ten výsledek, takže ty děti byli rádi za ty pochvaly. To nastavení bylo hodně takové motivační.

Reproduktor 2

Tak jste spíš používali slovní hodnocení u těch menších dětí a potom?

Reproduktor 3

Co se týká v průběhu za ten předmět. Já můžu třeba mluvit angličtinu a prvouku, přírodovědu jsem měla v loňském roce, takže tam děti dostávaly tedy zadání pracovní sešity tě, kdy sem jim opravdu jako podrobně popisovala. Když jsem jim dala odkaz na nějaké jako na nějaké interaktivní, třeba pracovní list něco takového, tak to si mohli vypracovat, ale tam jsem jako neměla úplně tu zpětnou vazbu a jediná zpětná vazba, protože jsem si neuměla představit, že my rodiče budou posílat jako vyfocené stránky z pracovního sešitu. To jako jestli neefektivní,

že jo a neobjektivní, tak ty děti právě tou formou, Napiš tajenku co ti vyšlo, jo takže potom za každou tu jsem individuální posílalo jako velkou pochvalu, to se ti povedlo a tak dále, a když když To bylo teď, tak je pravda, že jsme se mohli na tu lépe připravit.

Když už se to obzvlášť potom očekávalo, tak jsme si s dětmi prošli tam kurz. Hodně nám pomohlo, že jsme jim mohli nasdílet i různé interaktivní učebnice, které měly přístup zdarma v angličtině už vůbec měli svůj interaktivní kurz, takže to bylo hrozně fajn. Takže pokud člověk chtěl jim zadat práci v tom kurzu, tak uměli vlastně odevzdat ten úkol a bylo to asi třeba z mé strany nastavené a tak, že jsem se snažila, což mi dalo hodně jako velkou práci, objektivně odhadnout, co je reálné, aby ten den toho nebylo moc, nebo zase příliš jako extrémně málo. Snažila jsem se tedy s dětmi pracovat během online hodin, kdy byly rozděleny na třeba po 6, takže by člověk jel jako pořád to samé, tak ale to mělo opravdu ten efekt. Oni věděli, že v pondělí si mají třeba zopakovat tady slovíčka a vypracovat tady křížovku, třeba to, co už zvládly.

V úterý jsme měli online hodinu, tak jsme si prošli to, co nás tam čeká. Vysvětlili jsme si procvičili a na čtvrtek pak dostali na základě předchozího vysvětlení nějakou práci. A ve čtvrtek měli pro svůj online kurz, kde měli zadanou třeba 1 lekci. A což je, což je práce na 20 minut. Máme to ale tak, že máme ještě další jako nadstavbový kurz, kdy i ve škole jsme tak na 1 hodinu chodili do počítačové učebny a pracovali jenom na tom kurzu, takže oni moc dobře jako věděli, co je čeká. A 1 práci jsem za ten týden nechtěla odevzdat, kdy jsem jim připravila prostřednictvím učebny nějaký kvíz, většinou kvíz, někdy otevřenou odpověď, ale spíš na to procvičení a zase individuálně každému zpětnou vazbu.

Reproduktor 2

Takže jste měla online výuku přímo, jakože jste žáky viděla 2, 2 krát týdně?

Reproduktor 3

Já tím, že mám angličtinu. Jo tak u té angličtiny. Já jsem teda měla každé dítě mělo 1 hodinu týdně, ale mělo to v rozpětí opravdu těch 40, 45 minut. Měli jsme to různě jako proložené, aby to nebyl samozřejmě, jako jenom výklad, ale dostaly se ke slovu a byla ta komunikace s nimi lepší a jinak pravidlo číslo 1 neotravovat rodiče, pokud to tak mohu říct. Nebudeš si vědět rady napiš mi, nebude se ti hodit čas? Mohli si vybrat, na kterou tu hodinu jsem měla vypsány 3,

někdy 4 termíny, na kterou hodinu se přihlásí tak, aby si to mohli skloubit. Spolupracovala jsem i s třídní paní učitelkou, kde měly stanovený pevný rozvrh a taky je měla dané na skupiny, takže v tom jsme jim nechali trošičku no takovou tu benevolenci, kdy se jim to jako hodilo, takže mi to přišlo takový efektivnější, než se spojit s celou skupinou na na 20 minut.

Takže o to to bylo víc časově i náročnější, byť člověk řekl, no, tak jsem si půjčila 4 hodiny, no v té angličtině ale na tu přípravu to bylo samozřejmě náročnější. A děti se naučily komunikovat, jako pokud byl problém, nebo já jsem je vyzvala. Vyřešili jsme telefonicky a jako to fungovalo.

Reproduktor 2

Jste tam nějakého žáka, který se nepřipojoval vůbec, který vlastně dejme tomu jako slovně offline?

Reproduktor 3

Ano, pokud jsme tady měli děti z ubytovny. Tak ty se vůbec nedržely paní de facto od té doby, co měli zřízený ten účet a všechny ty 4 sourozenci přišli v září, tak nikdy se nepřipojili ani na svůj e mailový účet, natož potom na nějaký ten online kurz. A tam teda jsme se snažili nastavit to tak, že opravdu měli v pondělí, tedy každé ráno od všech vyučujících vytištěný ten materiál. Snažili jsme se nastavit s nimi čas pravidelný čas, kdyby si to vyzvedli, měli to tam často IS řešením a další fáze byla ta, že potom ke konci týdne byla domluvená konzultace, kdy nám vypomáhal i paní asistentky. Pardon, aby zaprvé v pondělí, aby vysvětlili ano, aby s nimi prošli ten plán aspoň něco a ke konci týdne, aby třeba viděli, co odevzdali, to samozřejmě měli hodně okleštěné jako tam za ten předmět, třeba alespoň něco nebo nahlédnout do pracovního sešitu. Jestli to dítě nějak pracovalo, ale to vůbec to nefungovalo. Ty děti si to nevyzvedávali, nebo sporadicky pak už vůbec.

Ty konzultace chvíli to fungovalo, ale byla to velká dřina, protože se s nima začínalo od 0. I když já jsem měla se svým žákem, tak bylo to velmi těžké navázat. A potom teda se odstěhovali. Ale to bych řekla, že je extrémní negativní zkušenost a asi není potřeba se k tomu vyjádřit.

Reproduktor 2

Když jste měla online výuku s žákama, museli mít zaplout kameru. Chtěla jste po nich, aby tu kameru měli?

Reproduktor 3

Ano chtěla, a to z toho důvodu, že je hrozně vyčerpávající, když nemáte takovou tu alespoň zpětnou vazbu, okem jo, takže člověk se doptává děti rozumíte, tady máme na sdílenou obrazovku. Víš si s tím rady jo, nebo jsme vždycky měli jenom takové ty jako kývněte nebo zavřte jenom tyhlecky jako rychlá gesta a teď, když tam máte tedy nějaké logo tak vlastně nevíte, jo, a to musím říct, že bylo i velká časová ztráta, protože teď já jsem se snažila v té malé skupině ty děti jako vyvolávat, aby i trošku jako mluvili. A takhle rychle poznáte, že třeba dítě neví, nebo vám nerozumělo. Ale máte ten jo nějakou tu zrakovou zpětnou vazbu. A teď, když oslovíte teda, že to dítě vyvoláte a teď čekáte.

Co se asi stalo? Neslyším tě jseš tam jo a už jenom tyhlecky ty vsuvky naprosto odvádí a takže vyčerpávající to takhle bylo, samozřejmě chápu, že jako problém, ale já jsem se pak s dětmi dohodla. A děti? Známe se velmi dobře, jsme v malá skupince.

Asi myslím, že jsem si to mohla dovolit, že ty děti mě znali jako dlouho znají a 1. třídy, takže i ví, jak to máme nastavené. Rozumím, že někomu nepříjemné, že je stydlivý a tak dále, takže tam nebyla tahle jako překážka. Jo že by si člověk jako vynucoval. Samozřejmě tu pozornost toho dítěte, ale pro tu efektivní práci si myslím, že to bylo jako důležité. Takže pak věděli, že já budu pracovat, ne pracovat, ale jako budu vyvolávat tedy děti, které vidím, protože pro mě je důležité, že třeba kývat anebo že ukázali na tu kameru, že jo, já jsem jim tam taky ukazovala zase o ně připravené různé materiály. A myslím si, že by to tak jako mělo být.

Reproduktor 2

Měla jste nějaký technický potíže, třeba ze začátku nebo i žáci? Jestli nastali nějaké nějaké technické potíže?

Reproduktor 3

Bylo nastavení, určitě byl. Co se týkalo i toho prostředí Google classroom, tak jsme se třeba snažili to i vyřešit právě telefonicky, ale bylo to spíš takové asi té uživatelské neznalosti a co se týká určitě, často problém se signálem i na straně samozřejmě jako žáků, takže to velmi

jako rezonovalo. Hrozně to ruší. Člověk si musí extrémně soustředit, aby jako rozuměl citlivě se případně doptal A byť já třeba doma mám jako internet tak jsem si nikdy netroufla jako otočit hrdinu z domova, protože to pro mě bylo takový.

Byl to takový strach, kdy kdy to nejméně potřebujete, tak to prostě vypadne. Jo, takže já jsem opravdu chodila jako pravidelně do té práce, tak, jak bylo potřeba. A i tady se jako stalo, že to vypadlo asi 2. A pak už je to taková jako trošku panika, že člověk v ten moment nemá jak dát rychlé zprávu těm dětem, tak pak jsem to třeba vyřešila, že jsem měla i učebnu, teda v telefonu, tak jsem aspoň tam rychle do toho četl, napsala děti malou chvílička jo, takže jako a i jsme se na tyhle situace prostě připravili, nestalo se mi to zas tak často, a když se to stalo u dětí. Tak jsem samozřejmě nabídla, že nemám jako problém se s ním spojit jiný den.

Reproduktor 2

Změnila jste nějak obsah toho učila? Jestli jste prostě snížili, než je nastavený v ŠVP?

Reproduktor 3

tak samozřejmě některých předmětů se to dotklo určitě hodně. V tomto roce jsme konvenční výuky měly všechny předměty, to znamená z mého pohledu i tělesnou výchovu a hudební výchovu, která fungovala prostřednictvím nějakých krátkých nikdy mezipředmětových vztahů, dílčí úkoly, krátké aktivity, náměty, třeba jak by děti, mohly si zpestřit potom volný čas. Bylo to na na fáze jako dobrovolnosti, ale za měli předem nastaveno za to období, kolik třeba odevzdají. Buď že už zase ty páťáci dokážou odeslat fotku. Takže měli různé pohybové aktivity. Někdo natočil video, ale i ten kdo by nech. Tak i ta fotka jenomže byl s tím míčem tak prostě. I kdyby byl zády. Nebo aby bylo rozpoznat, jenom že je to on.

A co se týká, takže dobře tělocvik. Snažili jsme se jim dávat nějaké typy a jak se jim dařilo i v období teda zimy, takže ty děti rádi se podělili. A co se týká té angličtiny, tak zrovna v té 5 třídě nebyl zas takový problém, protože jsme letos přecházeli na novou řadu učebnic. A co se týká obsahu, tak to bylo vyústění 3 a 4. Ročníku a bylo to opakování, tam nechci říct, že nebylo nic nového, nějaká ano slovní zásoba určitě, ale co se týká gramatiky, tak z téhle pozice své opravdu na tom nebo.

Z pohledu jsme na tom hodně vydělala, ten chápu jejich třídách. Samozřejmě ostatní předměty na tom belle jako hůř, ale vesměs vypsali si paní učitelky. Shodli se v rámci

metodických sdružení a v rámci ročníku. Na co se zaměří, kde děti seznámí, a co případně je reálně přesunout do vyššího ročníku, ale určitě ta práce, co se týká s výstupy ŠVP, došlo už loni. To jsme měli i opravdu v průběhu toho srpna, jsme znovu přehodnotily, aby tedy rozvolnili už ten následující rok a ale vcelku v globálu bych řekla, že ty děti, těch jako základních výstupů jako dosáhli na tom 1. stupni.

Reproduktor 2

Jakým způsobem jste zkoušela žáky? Jestli jste zavedla nějaké opatření, aby nějak třeba nepodváděly? Třeba ty páťáci, protože už jsou na tom technicky vyspělejší.

Reproduktor 3

Jsou věci, které vás samozřejmě jako hodně trápí. Pokud je člověk nějak jako nastavený, jo a já zrovna jsem jako ten typ, že opravdu sama na sebe mám velké nároky, mám ráda rád a nějakou disciplínu, ale zase mám jako určité zkušenosti a bohužel si myslím, že se mi nepřísluší vůbec hodnotit, jaká ta situace byla na té druhé straně v té rodině. O některých dětech víte o některých nevíte a může tam být plno skrytých problémů. Takže já jsem i své kolegyně vždycky snažila nějak podpořit, aby se snažili všechny ty děti podchytit a aby se s nimi domluvili individuální konzultace. Využili jsme opravdu asistentů, kteří tady byli, ale aby nedělali ukvapené závěry, co se týká toho žáka, protože to rodinné prostředí ho samozřejmě formuje.

V některé rodině na děti nejsou kladeny požadavky a v některých rodinách jsou zase extrémní požadavky a člověk si udělá samozřejmě obrázek, že to dítě by pracovalo jinak, ale jít do defakto konfliktu, kdy já ze svého pohledu vyřknu to že, ale tohle to dítě rozhodně nedělalo samo. Já jsem neměla jinou zpětnou vazbu a nebudu osvědčovat nikoho. Ano, protože to to je hrozně tenký lán.

Takže já mám ten názor, že pokud i ten rodič samozřejmě s tím dítětem pracoval a dítě nemohlo odeslat práci dřív, takové případy byly, než to bude dělat po dohledem rodičů, tak ale tuhle zodpovědnost, pokud ten rodič za to dítě převezme, tak je to prostě někdy v budoucnu jako dožene. Je to smutné, ale je to tak. Jo já bych jako rozhodně s dcerou, která pracovala naprosto samostatně v 9. Třídě, tak prostě je zodpovědná za své její výsledky a ty svoje svoje děti, tady ty školní je určitá hranice, kterou nemůžu jako udělat. A snažím se. Jde o to. Ale už si bohužel nemůžu trápit tím, co nemůžu jako ovlivnit a u těch dětí se to pak ukázalo, když se

vrátili do školy a já jsem se snažila dodržet nějaké adaptační období, abychom si to probrali vysvětlili. Vrátili se k těm věcem, pak jsme měli hrozně moc času na to.

A pak říkám tak díky a tohle cvičení a furt pracujeme s interaktivitou. Pořád jsme pracovali i v Google classroom. Děti to vzpomínáte si na tenhle? Jo jo jo. Takže máte to tam otevřené, můžete se k tomu vrátit? Tohle bude teď ve škole třeba za 2 dny. Vědět to dopředu, úplně to samé, jenom, abychom si ověřili, jestli se nám to jako povedlo jo. A tady se to hned ukázalo, že narozdíl a nebyla to přepadovka. Nebylo to nic, co by ty děti neznaly. A tak to dopadlo potom i s nějakým jako závěrečným jako testem. Neměla jsem potřebu honit jako známky a dostat některé ty děti pod tlak, protože opravdu každý si prožil své.

Takže si myslím, že je důležité, ne to, co je na tom vysvědčení, jestli někomu, kdo dá ta známka, motivaci, tak dobře, asi jsem radši za nějaký klidnější lidský přístup, aby ty děti přijaly a uměli pracovat s tou chybou, takže jsem vždycky vysvětloval, ale nic se neděje, pokud jo, tak zkusíme to. Pokud se třeba nějaké cvičení jo, jako nepovedlo, že to brali jako tipovací soutěž, říkám, tak já vám to ještě při vstupním, ale to už jsem individuálně řešila, zkus se na to podívat. Rozumíš tomu, projdeme si otázky.

A ty výsledky jako vcelku nejsou špatné jako jsou výborné jo, ale jako jestli se to liší prostě o stupeň, že že by ty děti měly místo jedničky tu dvojku, takže pro mě ta motivace a vůbec ta snaha, že všichni se jako zapojily tak jak mohli, tak byla pro mě důležitá.

Reproduktor 2

Změnila se nějak komunikace s rodiči? Z jejich strany jestli víc komunikovali s vámi?

Reproduktor 3

Té 5 třídě ty děti už byly opravdu samostatné, takže já jsem oslovila rodiče tím, že nejsem třídní a nejenom tedy na na ten na předmět té skupině, tak pouze pokud jsem se chtěla třeba ujistit jo, jestli třeba bych mohla pomoci, jestli to je jasné a že třeba se to dítě nepřihlásilo. Takže jsme se vždycky s rodičema jako domluvily, oni byli jako úžasní a jo to je dobře, že jste mi to, protože taky už to ty děti zkoušely. A tak oni ví, že není problém zvednout telefon a zeptat se, jak to je.

Reproduktor 2

Já vezmete si nějakou zkušenost s online výuky do prezenční výuky?

Reproduktor 3

Já myslím, že určitě, že jako v tom pokračujeme v tom smyslu. My jsme pořád měli ten kurz otevřený, a ne že bych to tam samozřejmě chrlila. Jo, teď je to jako je to pro mě jakýsi další nástroj. Co třeba ty děti si mohou udělat sami, takže jsem to nechala konkrétně v té hudební výchově, kdy ještě teď bylo to omezení de facto do poslední chvíle. A takže jsme to propojili mezipředmětové, že jsme jim i s paní učitelkou dali například výrobu nějakého jednoduchého hudebního nástroje, dostaly mnoho typů, takže propojeno, výtvarka, pracovní činnosti a výstupem bylo, že teda pak přinesli do školy svůj výrobek. Měli na to asi 14 dní a nějak odevzdat krátký jako videozáznam nějaké rytmické hry, jakože jsem vytáhl já nevím nádobí, jenom dělali si takovou kuchyňskou kabelu, takže určitě angličtině je výborná ta interaktivita, to je hrozně fajn.

Pak se osvědčilo, když ty děti chodily týden a týden, že bylo lepší, že už dopředu jsme si prošli, věděli, na co navážeme. Bylo to takový jako příjemnější jako taky, jako i uklidňující jo leccos člověk už mohl těm dětem dát třeba i v té tištěné podobě tak, aby to zvládli a třeba to těžší, co jsem si říkala, tak si necháme na ten týden, kdy budeme tady spolu ve škole. Jo, takže jako určitě, já jsem tenhle věci jako nebojím. Určitě jsem se toho hodně naučila i v loňském roce. Snažím se být tvořivá, ale je to taky, je to časově jako náročné, takže pak už jsem byla ráda i za za různé výukové zdroje a takže jsem pak díky naučila, jak třeba odevzdat. Já nevím, jestli vám známý wordwall, takže jak odeslat učiteli nebo jenom na procvičování, tak i to mi jako hodně pomohlo, protože vytváření každého materiálu, aby to nějak vypadalo je náročné.

Reproduktor 2

Tak jo tak moc děkuju.

Reproduktor 3

Tak snad vám to pomůže.

Příloha č. 9: Přepis rozhovoru č. 9 - žákyně

Reproduktor 2

Tak já se tě zeptám na otázku, jak u tebe probíhala ve třídě výuka? Když jsi byla doma. Když vlastně zavřeli školy?

Reproduktor 3

Tak ze začátku v tom byl jako celkem zmatek, že každé učitel to dělal trošku jinak. Někdy nám to posílal mailem, jelikož už předtím jsme měli Google učebny, tak některý jako začali rovnou na to. Ale jenom ty učitelé, kteří s tím uměli. Někteří učitelé vůbec nějak nereagovali a neřešili to. Ale po tom v té 2. části se to nějak jako srovnalo líp a všichni pracovali i v Google učebně no.

Reproduktor 2

A měli jste i teda ty online hodiny potom, kdy hned na začátku? Spíš ke konci toho 1. tedy, druhého pololetí nebo potom až teprve od toho října?

Reproduktor 3

Ne my jsme začali celkem brzo s těma online hodinama, ale ne všichni učitelé. Jako chtěli ty hodiny mít, že některý radši nám posílali jenom ty práce a úkoly a jenom si vyplňovaly různé papíry. Takže online hodiny jsme měli jenom s některýma učitelama a ke konci 2. pololetí už byl jako daný přímo nový rozvrh na online výuky, protože předtím jsme jeli podle normálního rozvrhu, co jsme měli jako přes to přes normálně ve škole. To prostě nedalo se na ty online výuce nějak jako spojit s tím moc.

Reproduktor 2

Takže nejdřív jste měli jako normálně hodiny? Prostě od 8. Do 2.

Reproduktor 3

Měli jsme podle normálních školního rozvrhu ano. Ale učitelé potom nechtěli třeba odpoledne moc už jako mít online hodiny. Hlavně se to třeba často krylo i s jejich dětma, co

oni měli online hodiny, takže řekli, že prostě hodiny mít nemůžou, protože musí bejt s těma jejich dětma doma.

Reproduktor 2

No a, takže si mi řekla, že jste používali Google.

Reproduktor 2

Classroom, jenom Google Classroom.

Ale ještě 2 učitelé používali Moodle, protože tam bylo lepší, že na ty testy se daly nastavit čas, kdy se ten test uzavře. Tím pádem jsme to museli odevzdávat přesně na čas. A kdy taky učitelé viděli, když tam dali nějaký úkol, tak viděli jsme to. Oni potom viděli, když jsme si to otevřeli nebo ne. Což Google neumí.

Reproduktor 2

Jak učitelé hodnotili. Známkama slovně pochvala nebo vůbec ne? Vůbec vám nic třeba neříkali.

Reproduktor 3

Většina nám dává prostě body na ty učebny, podle toho vždycky tam byly nastavené, kolik za kolik bodů je ten daný úkol. A za to jsme dostávali body, ale někdy jsme psali i testy, ale některý učitelé nechtěli vůbec skoro psát testy a pak jsme to dopisovali až jsme šli do školy.

Reproduktor 2

Err, když byly ty hodiny, používaly učitele nějaký zábavný aplikace nějaký další, aby to bylo takový zpestření výuky třeba výukový videa.

Reproduktor 3

No výukový videa hodně dávali jako na matematiku, a tak protože to bylo těžší to vysvětlit za 45 minut online, takže abysme se to doučili a ale pak jsme třeba používali hodně quizlet na dějepis a tyhlencty. A ještě jsme používali jeden takovej zvláštní program, ale to si nevzpomenu, jak se to jmenuje.

Reproduktor 2

To nevadí to nevadí. Museli jste mít u ve třídě nebo v tý hodině zaplou kameru?

Reproduktor 3

Záleželo na učiteli, ale po nás to moc nechtěli. U nás jsme museli mít, že jsme fakt museli mít zapnul kameru asi jenom u 2 předmětů, češtiny a u prvouky a u ostatních to bylo jako dobrovolný, ale učitelé to jako vítali, že byli rádi, když jsme měli zaplou kameru.

Reproduktor 2

Měla jsi při výuce nějaký technický potíže, jako že tě třeba vypadával internet nebo něco takovýho, jako s počítačem?

Reproduktor 3

No měla, můj počítač se tím hodně zpomalil, takže ke konci už to bylo těžký na něm něco pracovat, protože než se rozběhlo, tak trvalo hrozně dlouho a museli jsme i u nás doma tady zrychlovat wifinu, protože nás doma pracovalo víc online, takže to nestíhalo. Ale i jako ti učitelé měli hodně technických problémů, že jim to vypadávalo. A neuměly jako často ani zapnout mikrofon. Err a nevěděli, prostě jsme půl hodiny řešili, že co se děje, protože my jsme je neslyšeli a oni nedokázali nějak vykomunikovat, co je za problém.

Reproduktor 2

Hmm, ještě když se vrátím k tý hodině, tak jak tě zkoušeli? Učitelé měli testy ústně. Nebo na ty body si říkala.

Reproduktor 3

Err no, většinou jsme psali nějaký testy, ale i zkoušeli třeba při hodinách tak prostě řekli, ať si zapne mikrofon a ať to jsme řekli. A třeba na angličtinu nás zkoušela ústně, to jsme taky nemuseli mít zaplý kamery, nic, to jenom jsme jí něco povídali vždycky.

Reproduktor 2

Všimla sis, že by jako paní učitelka nebo učitele komunikovali víc s rodičema že by psali třeba emaily, nebo že viděli vlastně rodiče sami? Jak co studuješ, jak studuješ? Jak jestli navštěvuješ ty hodiny nebo jako vlastně jestli takový mně rozumíš mi? Rozumíš ty otázce? Jo, děkuju.

Reproduktor 3

U nás to u nás moc teda asi nekomunikovali s rodičema třídní psala pár mailů myslím a měly nějaký online schůzky. Err ale to si myslím, že asi všechno.

Reproduktor 2

Jo, takže asi tak jako nějak normálně. Err bavila tě ta výuka v tom onlinu.

Reproduktor 3

Ze začátku bylo těžký se na to nějak navyknout, ale mě to potom celkem vyhovovalo. Když jsem si mohla ty věci v podstatě dělat, kde jsem chtěla. A měla jsem na to víc prostoru a domáctější prostředí, takže mě to ke konci pak vyhovovalo víc,

Reproduktor 2

Napadá tě, při čem může být znovu použit a distanční výuka, jestli třeba?

Reproduktor 3

No tak, když jsme potom šli do školy, tak jsme si říkali, že třeba když bude člověk nemocnej, tak že bysme mohli mít videohovor. Ze začátku to ještě se snažila jako prosazovat učitelka na matematiku. Teda když jsme byli nemocní, tak jsme mohli se připojit, ale i od toho se nějak jako upustilo, takže to je vlastně furt stejný. Takže když jsme nemocní, tak ani videohovor nemůžem jít.

Reproduktor 2

Děkuji moc, to je všechno.

Anotace

ANOTACE	
Jméno a příjmení:	Bc. Veronika Zámečnicková
Katedra:	Ústav speciálněpedagogických studií
Vedoucí práce:	doc. Mgr. Michal Růžička, Ph.D.
Rok obhajoby:	2022
Název práce:	Zkušenosti učitelů s distančním vzděláváním v době pandemie Covid - 19
Název v angličtině:	Experience of teachers with distance education during the Covid - 19 pandemic
Anotace práce:	<p>Diplomová práce se zabývá zkušenostmi učitelů s distančním vzděláváním v době pandemie Covid-19. Teoretická část práce pojednává o distanční výuce, respektive zásahu pandemie covid-19 do vzdělávání, doporučení a pomoc školám s distanční výukou. Poslední kapitola teoretické části definuje a charakterizuje distanční výuku, představuje formy a komunikační platformy distanční výuky a na konec na výhody a nevýhody distančního vzdělávání. V praktické části práce jsme se prostřednictvím kvalitativního výzkumu snažili zjistit, jaké jsou zkušenosti učitelů s distanční výukou ve městě Liberec.</p>
Klíčová slova:	Distanční výuka, online výuka, Covid-19, zkušenosti, učitelé
Anotace v angličtině:	<p>The diploma thesis deals with the experience of teachers with distance education during the Covid-19 pandemic. The theoretical part of the thesis deals with distance learning, respectively the intervention of the covid-19 pandemic in education, recommendations and assistance to schools with distance learning. The last chapter of the theoretical part defines and characterizes distance education, presents the forms and communication platforms of distance education and finally the advantages and disadvantages of distance education. In the practical part of the work, we tried to find out</p>

	through qualitative research what is the experience of teachers with distance learning in Liberec.
Klíčová slova v angličtině:	Distance education, online learning, Covid-19, experience, teachers
Přílohy vázané v práci:	9
Rozsah práce:	71 stran
Jazyk práce:	Český